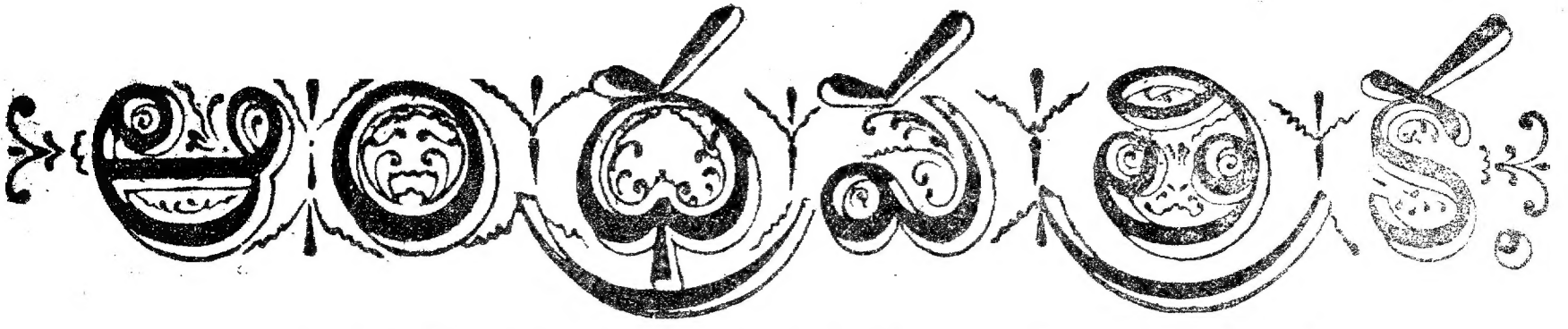

Register No. M. 1118

చందా నం 1-కి 24-0-0. ఏ డి వ త్రి క 1-కి 0-1-6

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 15

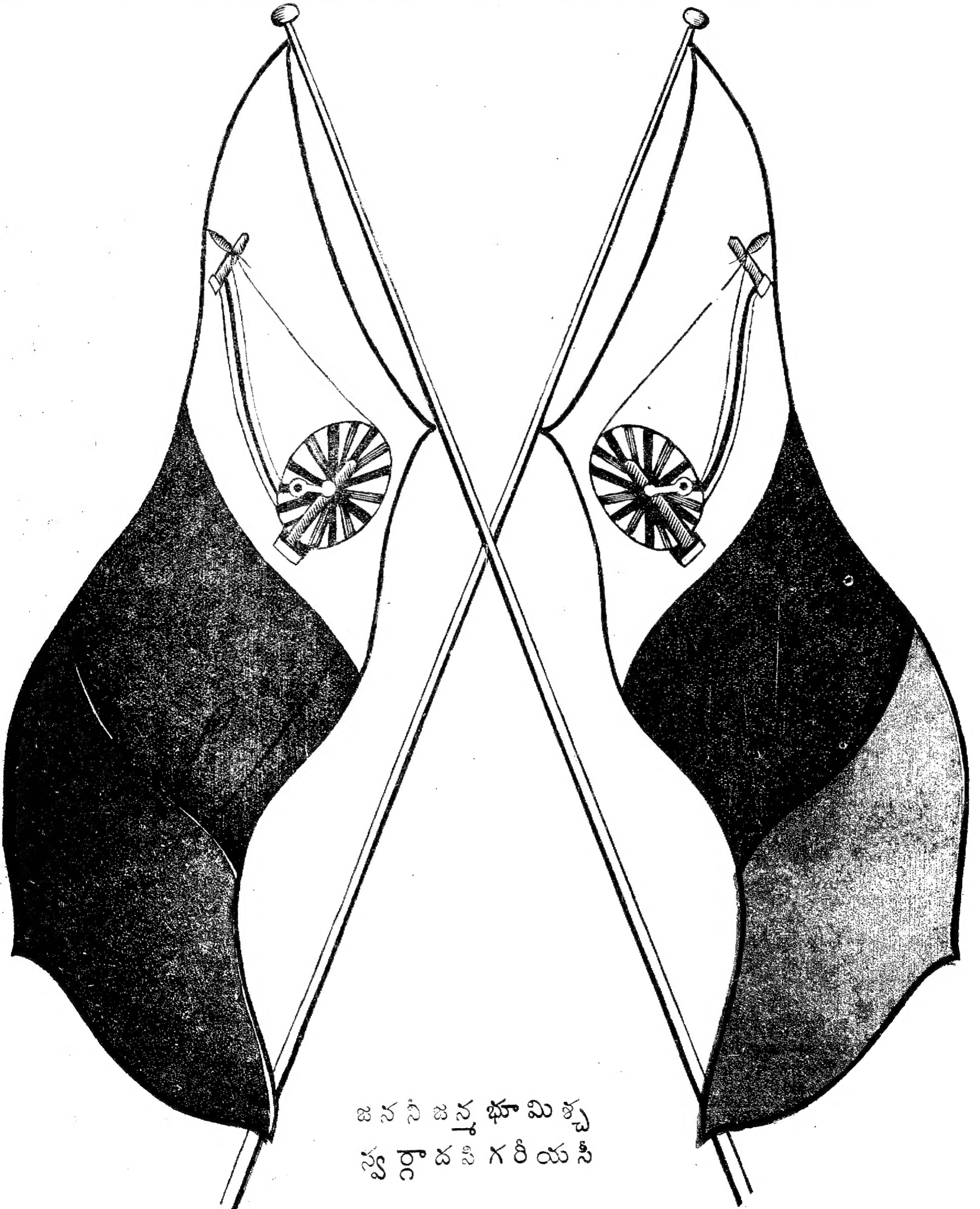
నంబ్రతుము ౧౫

చెన్న పట్టణము 1928-వ సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 2-వ తేది గురువారము

శ్రీ ప్రభ వసామనంపత్నర మాఖమాన శుద్ధ ఏకాదశి.

No. 256

సంచిక ౨౫౬

జనని జన్మ భూమి శ్చ
స్వ గౌరవ గరియసి

వాణి జ్యోతిషాలయం, పెటపాడు

పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా

మలయువారు వారి జాతకములయొక్క నక్షత్రములను జననకాల ఘడియలుగాని వ్రాసిపంపించినయెడల జాతకుని యొక్క ఆయుర్దాయము, కరీరదాక్షిణ్యము, ధనము, సోదర సోదరీలు మాతృ, భూమి, విద్య, సంకల్ప, శత్రువు, కళత్రము, ద్వికళత్రము, భాగ్యము, పితృ, ఉద్యోగము, లాభము, వ్యయము మొదలగు యావత్తు పంగతులు వ్రాసి పంపించబడును. (1) జీవితము యావత్తును మహాదశ, అంతర్దశ, జరుగుచున్న మహాదశకు దశాఫలితములు వ్రాయుటకు, రూ. 12. (2) జీవితము మహాదశా ఫలితములు జరుగుచున్న మహాదశలో అంతర్దశా ఫలితములు జరుగుచున్న అంతర్దశా ఫలితములు వ్రాయుటకు రూ. 6. (3) జీవితము మహాదశా ఫలితములు వ్రాయుటకు జరుగుచున్న అంతర్దశా ఫలితములు వ్రాయుటకు రూ. 3. గోచారము నిత్యచర్య ప్రశ్నలు రూ. 1.

పెటపాడు సుబ్బయ్యశాస్త్రి,

4845

వారణాసి బాపయ్య సిద్ధాంతిగారి కుమార్తె

గొప్పపత్నీతర రిజిస్టరు కాబడినది మంచితరుణము అహింసావ్రతము గోపధర్మావలంబు సభ్యతపహింపుడు సునతపహించిన శ్రీగౌతమీ

గోరక్షణ సంఘవిజృంభి గమనింపుడు

మహాశయలారా! లోకకళ్యాణార్థము రాజకండి లో స్థాపించియున్న శ్రీగౌతమీ గోరక్షణ కరణాలయము నందు సంఘసహాయమున దిక్కులేని బీద గోవుల భాదలను ఆ సంఖ్యాకముగా రక్షించి పోషించుటకు సాధ్యమైనంత త్వరలో గోవుల భాదలను పురమధ్యమున 2 లక్షల మందిపుల గల గోవులలోలు బిడ్డలను క్రయముపొంది దీరియందు ఈ ధర్మ సంస్థ ప్రతిష్ఠించి రిజిస్టరు చేయించినారు. ఈ ఉద్యమము యొక్క సంపూర్ణ కార్యసాధనలకు వేసవేలు సభ్యులు లక్ష లాదివ్యయము అవశ్యకమైయున్నది. ఇప్పటికి ఈ సంఘమున హిందూమహమ్మదీయ సోదరసోదరులు తమ కార్యసాధనలకు సత్ప్రాత్రుదానమొనగి 10 వేల మంది మహారాజ పోషకులు మొదలు సహాయులవరకు సభ్యతపహించి యున్నారు. ఈ సంఘమున సభ్యత పహించెడి పుణ్యార్థులు కనీసము సాలు 1కి 1 రూపాయకు తక్కువలేని చందాదయచేసి సభ్యతపహింప పొందెదమన్నారము. చందా పంపించెడి వాతలు తమసం పూర్ణమైన యదగ్గుతో రాజకండికి శ్రీగౌతమీ గోరక్షణ సంఘముచేర పోవుద్వారా ఇకొన్నారగాను మనియార్థగాను సామ్యుపసిన వెంటనే గ్రహించి అందచేయబడును. కొరిన వారికి రూ. 5000 కు కార్యక్రమము పంపబడును—ఇట్లు శ్రీ గౌతమీ గోరక్షణ సంఘ ప్రధాన కార్యదర్శి, దేవరపల్లి వెంకట సుబ్బయ్య, రాజకండి 4403

పెద్దచెరువు నత్రము

శ్రీశైలవాంఛనదేవతసంతు పురాతనమైన సుప్రసిద్ధి క్షేత్రము. శ్రీశైల యాత్రను కేయలకు ప్రజలు ఆరణ్యముల మధ్యను ప్రయాణము చేయవలసిన విధము యాత్రను చేసినవార లకు విధితము. ఆరణ్యముధ్యమునందు యాత్రకులు అన్నము నీరు లేకను చాల శ్రమపడుచుందురు. అట్టి శ్రమను కొంతయొసన నివారించుటకు శ్రీశైలమునకు దక్షిణద్వారమార్గమునందున్న పెద్దచెరువుదగ్గరను బ్రహ్మశ్రీ గాడేపల్లి అప్పయ్యశాస్త్రిగారు వారికోలుబుట్టు సీతమ్మగారు అన్నపత్రువు పెట్టి యాత్ర కులకు సకలోపచారములను చేయుచున్నారు. పదిమైళ్లనుడివి 12 గంటలకు యాత్రకులు పెద్దచెరువు చేరువప్పటికి అలసిపోవు దురు. వారికిపట్టెన్నమును పెంచెడునీళ్లను ఇచ్చెని దీక్షవారు ముగను పుణ్యార్థులు. ఆకలిచే మలములమారుచు వచ్చినవారు శ్రీమంతులైన ఆరణ్యమధ్యమునను చేయగల దేదియును గను పడదు. అట్టిసీతమ్మ అన్నదానము చేయువారి సత్ప్రియత్వము లకు ధర్మపరాయణులైన పుణ్యార్థులు యధాశక్తిని సహాయ ముచేసి అన్నదానపుణ్యమును గట్టుకొనుట పరమార్థము. సహాయముచేయుచులిన ధర్మార్థులీ క్రింది చిరునామాకు వారిసహాయమును పంపుటకు వేసుచున్నారు.

1. కాశీనాథుని సాక్ష్యరరావుగారు, మద్రాసు. 2. జి. వెంకటాచార్యగారు, సహ్యాద్రి, విశాఖపట్నం. 3. యం. వెంకటాచార్యగారు, డిప్రీపురమునకు కల్లూరు 4. బోధానందేంద్రచర్యచార్యులు, దేవనాప 5. కేటిపుట్టాచార్యులు వెంకటాచార్యులు. దేవనాప. 6. ఏ. వి. హనుమంతరావుగారు, హిందూత్థాలాప డిప్రీపురమునకు మొదలగు, లాంబూరు, 7 కె. కే.వారి రావుగారు, డిప్రీపురమునకు, కాశీవాడ, 8. ఏ. వి. కుప్పా రావుగారు, బహులిదారు, కోనలపల్లి 9. కే.కె. అనామయ్యగారు, హిందూత్థాలాప-డిప్రీపుర, మద్రాసు-పురం 10 కె. చిన్నారపురెడ్డి గారు, హిందూత్థాలాప 11 యం. మునిస్వామి అయ్యగారు, డిప్రీపురమునకు, 12 లక్ష్మీకృష్ణగారు, అల్లూరు. 13. ముద్దుల వాచాచార్యులు, కల్లూరు. చిన్న చందూరు.

గాడేపల్లి, అప్పయ్యశాస్త్రి, ఆర్కాటు పోస్టు, కర్నూలు జిల్లా.

కాశీనగరము

(వార్తాపత్రం)

విశ్రాంతిగొందకు ఇక్కడి విశ్రాంతి మరలకేయమని కోరిరి. కాశీనిగరించిన విషయమును పని ప్రకారముగా వ్రాయబడిన వాగ్దానమును గ్రహించుచు. వ్రాందవనాగరికయొక్క ప్రతినిధులను చెప్పినట్లును. అఖిలభారతదేశము దున్నురచిన వానావిధ ములగుయద్యమములను మతకర్తల చరిత్రలను గూడ విమర్శింప వలసియుండును. చిత్రమగువిషయములు విని గ్రంథమాలమున బోధపడిన విషయములు ఏ గ్రంథములోను లేక ప్రభులజీవిత ముండే ప్రతిపింపబడినవిషయములు అనేక గ్రంథములలోనుండి మహాభావులచే జెప్పబడిన వాగ్దానముచే గొనియాడబడి కాశీ వాసులచే నిరాకరింపబడిన విషయములు.

పురాతనములలో బురాతనము. పరిశీలించుచు నాడుమహా పట్టణము. పాండవులకాలమును హిందూక్షేత్రము. బుద్ధునికాల మందు వారాహ రత్నమున కల్గి గొప్పపట్టణము. చీనాదేశమునుండి ఏ దశవత్సరములయొక్క పూర్వార్థమునందు యాత్రకొరకుచేసిన హిందూత్వాంధ్రవాసినట్లు హిందూసామయలి వాణిజ్యమునకంతకు కేంద్రస్థానమైన మహాపట్టణము వరకు అని అనెడు రెండు నడు లనుధ్యనుండి వారాహి అని పేరుగాంచిన పట్టణము. ఒక నాడు ఏ బది య దు గు ల లో తు న వారిన న దీ నాటికి మేట చేసినది. ఇప్పుడు అసినదిమీద లక్షలు. చెచ్చించి గొప్పధనములను నిర్మించుచు న్నారు. మతములనుగట్టుచున్నార నూతన దేవాలయములు ప్రతిష్ఠ చేయబడినవి. ఇదియులయు వందొమ్మిదవ శతాబ్దము నందు సాధ్యమైనది. పూర్వము చక్రవర్తులు నివసించిన స్థలము లు పాటిపెరభుగా మహాసాగర. అట్టి ప్రదేశములందీపుడు మార గామతోలులన్నవి. వ్యాసులు తపసుచేసి నివసించిన పట్టణ ప్రాంతము పామపడి నిర్వహణ చెరువుతోలులకు పాల మైనది. ఉత్తరప్రాంతమున నొక మైలువరకు ప్రాముఖ్యతను గోల్పోయి పామకపు జనములకు నివాసస్థానమైనది. దక్షిణ మున నూరేండ్లలో రెండు మైళ్లవరకు నడిచెంటి ప్రాసినది. ఇక్కడనే ఇప్పుడు హిందూ విశ్వవిద్యాలయము నిర్మింపబడినది. ఈ సంస్థక్రింద నింతవరకు రెండుకోట్లు చెచ్చింపబడినది. మరొక రెండుకోట్లు ధనమును సహించి దీనిని పూర్తిచేయునా యు. సామాన్యముగా నితరపట్టణముల పేరుల తరుగులను పరిశీ లించి చూచినయెడల ప్రతిపట్టణము కైశ్వేంద్రము చెపునకు తిరుగుమును. కాశీలోనో రెండువ కత్తింతమారముగోరున్న ప్రాంతములే యభివృద్ధిగాంచుచున్నవి నదివెంటిది విరుమై శ్రీపాడపు గల పట్టణము నది ఎంత పొంగిన ను ప్రజలకు భయము లేరీ పట్టణము నీటి మట్టముకు ఏబదిమొదలు నూగుగులవరకు ఎత్తుగల ఒక ఆదివిశాలమును కట్టుచుదగ్గరబడిన పట్టణము.

పురాతన మన నేమి? ఇంగ్లండు ప్రజాపంతులుగాక ము నుపు, రోములను మహాపట్టణమును గట్టుటకుమునుపు, పర్సీ యాత్రపులు గ్రీకుదేశముచే దండెత్తుటకుమునుపు, ఆధున్న రాజ్యము తనయాధి పత్యముక్రింద యవసామ్రాజ్యమును నిర్మించుటకుమునుపు, సాలమునదగ్గర జహాసలేములో దేవాల యమును గట్టించుటకుమునుపు, వర్తకమునందు వెధవమునందు, వాణిజ్యమున నివే పట్టణములు చోడీదేయటకుమునుపు విద్య లకు, వాణిజ్యమునకు, విత్తమునకు, వైభవమునకు, కళలకు, కర్మాగారములకు నగ్రస్థానము గాంచినపట్టణము. 800 మైళ్ల కైవారము గలరాజ్యమున కనేక శతాబ్దములవరకు ముఖ్యపట్టణముగా నుండిన నగరరాజ్యము.

వ్యాసుడు దవగ్రంథములన్నియులను చదివి ప్ర జలకు వినిపించి పురాణముల కైవెత్తెను. ప్రసిద్ధిగాంచెను. ఆయ నపురాణములను ద్యాదేశించు చదువుచుండెను ఆనాడందరు తమకాలక్షేపములగట్టిపెట్టి ఆయనవినోదపుచుండిరి. ఇప్పటికి మనమెంత బ్రతిమాలి నామితసామ్యుచ్చివా కాశీలో నెవరుద్యాదేశ నాడుపురాణమును జదివివినిపించరు బుద్ధుడుఈమహాపట్టణమును గొప్పనగాతనవతమదేశమునందువ్యాపించనిగనక కైనిధారబోసి గొప్పప్రభోధమును గావించెను. ఆయననివాసముకొరకు గట్టు బడినమరకు మరలనేక శాస్త్రశిల్పములను కారానాధాములో నుండుచుచే వాడులనేకులు సంప్రదించువులుగా వచ్చి కాశీయాత్ర చేయుచున్నారు. ఇప్పటికిని దైవలొక గొప్పమహమ్మది. ఇది దక్షిణ ప్రాంతముననున్నది. పీఠీ భూతదాయకు గురించి పట్టుదల గలిగియుండుటచే నాప్రాంతముందు గంగలో చేపలబట్టు మొ సళ్లను తు పా కు ల చే గొట్టి చేటా దు బ యు సర్కారి చేసి పుట్టికి ని ని మే ధిం ప బ దు చు న్నది. ఈ పట్టణము జానమతమునకు లోనైనవెంటి నే వ్రాందవ వి గ్యలు క్షీణించి బ్రాహ్మణులు బ్రతుకు తలకొందగుటయేగాక పట్టణముగూడ కృశించి కొన్ని శతాబ్దములవరకు ప్రాముఖ్యతను గోల్పోయి యుండినది.

శ్రీ శంకరాచార్యులవారు, రామానుజాచార్యులవారు వారి జీవితములను విస్తారముగా నుత్తర భారతదేశముండే గడిపిరి. రామానుజాచార్యులవారికి ఉత్తరదేశముందుగూడ లక్షల కొలది శిష్యవర్గముల సంపాదించి చైతన్యమతవ్యాపకముగా

నిందిరి. శ్రీ శంకరాచార్యులవారు తన నిద్రపమానమేధాశక్తి చే నవ్యమతవాదులనోడించి సవారసమతమును దిరిగి స్థాపించుటయేగాక కాశీపట్టణమును సంస్కృత విద్యలను మహోన్నతత దనికి తెచ్చిరి. ఆనాటినుండియు మతసామర్యంపరమము కాశీకి వచ్చి తమ మతములను ప్రకటింపుచునుండిరి. శ్రీచైతన్యస్వామి ఘంగదేశమునుండి కాశీనగరమునకే తెచ్చి కొంతకాలమునకు డి తన ప్రేమకర్త్యమును ప్రజలకు పండితులకు బోధించుచుండెను. భక్త్యాగ్రహరణి పేరుగాంచెను.

కళీదాసు తనభక్తికావ్యమును హిందూసామయి వ్యాపింపజేయుటకును, హిందూ మహమ్మదీయసమీకరణముగా విందుటకును కాశీనగరమును తనకునివాసముగా చేసికొనియుండెను. శృంగిరిపీఠాధిపతి కిక్కడ ఒక గొప్పమతము న్నది. మరలయు గ పి ధి ని ఇ ప్పటి కి చా నీ యుం డ నేకమంది భక్తులు న్నారు. ఇట్లనే రామా నందూ దును పల్లభాచార్యులను గొంతకాలము కాశీవాసముగావించి తమమతములను వ్యాపింపజేసికొనిరి. హిందీభాషకు నూతనవికాసమునిచ్చి నిత్యత్వ మొదగిన శ్రీతులసీదాసు చిరకాల విచ్చుట యుండెను. ఆయన స్నానము జేసికొక్కడనే ఉదయమంతయు గడుపుచువచ్చిన ప్రదేశమును తులసీదాసు ఘట్టమని వాడుచున్నాడు. ఇదిహరిశ్చంద్రఘట్టమునకు సమీపములోనే యున్నది.

గంగానదీయెడల భక్తిచేతను కాశీవాసముందుగల విశ్వాసముచేతను ఇండియాలోనుండు అనేక సంస్థానాధీశులకు పితాధిపతులకును కోటిశ్వులకును ఉచిత నివాసధనములు వికాలము గుమతములు మ్మండిరములు గలవు. నీపాలు, తిరువాన్కూరు, కాష్మీరు, మైసూరు, ఇండోరు, కొచ్చి, దర్భాంగ, విజయనగరం, భింగా, మొదలగు సంస్థానముల కధిపతులు, వారి కుటుంబములు తరుచుగా కాశీవాసము జేయుచుండురు. బొంబాయి, కలకత్తా నగరములలో పేరు గాంచిన ధనికుల నేకులు నివాసముల నేర్పరచుకొనిరి. పీఠం దరికి డిల్లీలో గాని, సిల్హలోగాని గృహములు లేవే! గనుక కాశీనగరము ఇండియాకు హృదయమువంటిది. మహావ్యాపారులు ఈనగరముందు గల ప్రతిష్ఠ చేతనే హిందూజాతికంతకు నాయకుడనిపించుకొనెను. ఈకారణములచేతనే కాశీవిశ్వవిద్యాలయము కొరకు రెండుకోట్లధనమును సంపాదించగలిగెను. ఇందుచేతనే కాశీలోని పండితులగుప్ప మేడలను సంపాదించగలిగిరి. కాశీనగరమొక జాతీయసంస్థ ఈనగరముందలి ప్రజలందరు ఇండియాలోని నానారాష్ట్రములందు గలప్రజల సామ్యుచే బోషింపబడుచున్నార. ఇక్కడనే ముఖ్యపట్టణమైయుండు బెజవాడ, కుంభకోణం పునహ, మొదలగు సమస్తపట్టణములలోని విక్రయించబడుచున్నవి. ఇక్కడికివచ్చు యాత్రకులు కొని తీసికొనిపోవు పట్టువస్త్రములు, విగ్రహములు, పాతనామానులు అనేక లక్షల విలువగలిగియుండును.

ఇక పట్టణమునవర్తించి చూతము. ప్రాతపట్టణమునందు గల మేడలు చాల పెద్దవి. వాటికరితరములు చిన్నవి. నాలుగు, ఆయిదు అంతయులు గల మేడలనేకములున్నవి. ఘోషాగమము వందల గజముల స్థలములో నిరువదికుటుంబములు నివసించుటకు వసతులుండును. పెద్దవిధులురెండే, ఒకటిటిటి రాజసూక్, రైశ్వేంద్రములనుండి విశ్వవిద్యాలయము వరకు రై మెళ్లపాడపు గలిగియున్నది. రెండవకోట్ల దశావ్వమేగ ఘట్టమునుండి కంటోన్మెండు (పటాలముండునది) వరకు మూడుమైళ్ల పాడపు గలవి. ఇక సంచులు, గొంతులు, గల్లిలు, వేలకొలదిగలవు, బండ్లసదులుకు వీలులేదు మోటారుకార్లకు వాటివెడల్పుచాలదు. ఇరుకుచేత జనసమర్థనచేత రైసికికు వీలులేదు. భావులు లేవు. గంగాస్నానము, కాలినడక తప్పనిసరి. ఒక్కచతుర గజములోనే ఒక ఆలయము. ఇట్టివిధులను వెంటింగ్రప్రతిష్ఠలున్నవి. నాలుగు గజముల చతురశ్రముగల దేవాలయములు ఘోషాగమమును. అన్నిటిలోను నిత్యము అభిషేకములు, పూజలు జరుగుచునేయుంటవి. ఇరువది ఐదుకోట్ల హింధువుల భక్తికి గురియును విశ్వేశ్వరాలయము 500 చతురగజముల స్థలములో గట్టుబడినది.

ఈదేశముందు గొప్పగాలిగొ పురములులేవు. విశ్వేశ్వరాలయగర్భము ఘోషాగమము వదియుదుగుల చతురశ్రము నాలుగు ద్వారములు. ఈ ఆలయము ఇండోరు మహారాజునకు ఆస్థానాధిపతిగాలిగొ గట్టించబడినది. ఈదేవాలయము ఘోషాగమ ఇరువది అడుగుల ఎత్తుండును. ఆందలి లింగము కొలువైబుట్టోకి సరిపోవును. ఒక అడుగులోతు గలిగి నలుచక్రలములు మూడడుగుల పొడుగుగల ఒకచదరపురంబులో బ్రతిపింపబడినది. ఒకలిండకో నీళ్లు పైనుంచి క్రేలాడగట్టుబడును. ఆలిండ్లకు క్రింద వెళ్లిన ఒక చిన్నరంధ్ర మున్నుబడినది. ఈచిద్రముగా నిరంతర అభిషేకము జరుగుచుండును. ప్రతిదినము ఘోషాగమరెండువేలమందిదర్శనమునకు వచ్చిపోవుచుండురుగాని కొన్ని పండుగదినములలో దర్శనము చాలకష్టపడినగాని ద్వారకదు. ప్రతిగుడిపద్దన ప్రతిసండులోను ప్రతిగొండ్లిలోను ఆవులు ఆబోతులు సవ్యాసులు విరంతువులు యాత్రకులు గాననగును. రెండవతేదియుందు కాశీలోనున్న సంస్థలను గురించి వ్రాయబడును.

వింగళి లక్ష్మీనారాయణ.

గౌ॥ ప తే లు గా రి ని ర య ము ప్రభుత్వమువారి భంగపాటు

పతేలుగారు శాసనసభాగౌరవమును నిలువ బెట్టుట

“పాతేరిజర్నల్స్ బ్యాంకింగ్ బిల్లును ఉపసంహరించుకొనిన పిమ్మటనే కొత్త బిల్లు నుపసాదించవలయును.”

ఫిల్మ్, ఫిబ్రవరి 1:—నేటిదినిము ఉదయము 11 గంటలకు భారత శాసనసభ గౌ॥ పతేలుగారి అధ్యక్షతన సమావేశమయ్యెను. శాసనసభ ప్రతిపక్ష చక్రగ రిక్షేత చేయబడినదాయని పలువురు ప్రశ్నించుకొనుచుండిరి. అసయము జగదాకదా అని పలువురు సభ్యులు ఒకరినొకరు హాస్యముగ ప్రశ్నించుకొనిరి. సభ ప్రారంభమునకిది స్వరాజ్యపక్షమువారి వ్యవహారము. సభ ప్రారంభమైన పిమ్మట ఒక్కపర్యాయము స్వరాజ్యపక్షమువారి వందల సభ్యులు వచ్చుటచే సభ్యులందరు కరతాళధ్వనులు గావించిరి. జిన్నాగారు పండిత మోక్షగౌరవ సభ్యుల రావడము, పండిత నెహ్రూగారు 8 వ తేది వచ్చెదరు.

సమావేశము

11 మంది అధికారసభ్యులు ఇరువురు అసభికార సభ్యులు రాజకీ ప్రమాదములను గైకొని తమస్థానములందు కూర్చొనిరి.

ప్రశ్నోత్తరములు

ఒక గంటకాలము ప్రశ్నోత్తరములు జరిగెను. సర్ థామసుదాసుగారి ప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు జేసినవారి భారతదేశపు ప్రతినిధిని నిర్యుగ నుంచు విషయమై ప్రభుత్వమువారు ఆలోచించుచున్నారని గ్రాహ్యముగా చెప్పిరి.

రాయలు కమిషను

మన్త్రి ఈశ్వరశర్మగారి ప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు ఇండియా మంత్రి రాయలకమిషను సభ్యులను నియమించు బాధ్యతను వహించినందు ఈ విషయమై ఇండియా ప్రభుత్వమువారి కెట్టి బాధ్యతలేదనియు క్రియార్థముగా చెప్పిరి.

ఈశ్వరశర్మ:— ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ఈ విషయమై ఎట్టిసూచనలు గావించియుండలేదా?

క్రియార్థము:— ఇండియా ప్రభుత్వమువారికిని ఇండియా మంత్రికిని ఈ విషయమై రహస్యముగ జరిగిన ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములను వివరించుటకు రాలేదు. ఇంతకున్న నే నిప్పుడు ఈ విషయమై అధికముగ ఏమియు చెప్పజాలను.

“అలిఫుర్ మొయిలు”

అఖిల భారత మహమ్మదీయ సమితి సమావేశమున అలిఫుర్ మొయిలు పత్రికకు అపత్రికా సంపాదకునకు ప్రభుత్వమువారు ధనసహాయమునును విషయమై మన్త్రి ఈశ్వరశర్మగారు ప్రశ్నింప క్రియార్థముగా ఈ క్రిందివిధమున ప్రత్యుత్తర మొసగిరి:—

జయనుద్దీనుగారు కోట్ మొనుగారి అలిఫుర్ మొయిలు పత్రికా సంపాదకులకు జాప్రీగారివిషయమై ఎట్టిలేఖనానియుండలేదు. జప్రీగారికి కోట్ మొనుగారికి ఎట్టిపరిచయములేదు. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ఏపత్రికకు ధనసహాయముగా విండుటలేదు. అలిఫుర్ మొయిలు పత్రికకు ఎప్పుడు ప్రభుత్వమువారు ధనసహాయ మొసగియుండలేదు.

అడ్డరనుమెంటు తీర్మానము

ప్రశ్నోత్తరములు జరిగినపిమ్మట దక్షిణాఫ్రికా సారావిల్లు విషయమై పండిత కుంజరాగారు అడ్డరనుమెంటు తీర్మానముపాదించ నోటిను ఇచ్చిరిని అధ్యక్షుడు తెలిపెను. పండిత కుంజరాగారు ఈ విషయమై మాట్లాడుచు దక్షిణాఫ్రికా కాపర్ల మెంటువారు ఈ బిల్లును ఆమోదించుచుండుటచే అడ్డరనుమెంటులను గొప్పసప్తము కలుగుననియు కేఫులవును ఒడంబడికకు దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారే వ్యతిరేకముగా ప్రవర్తించినట్లుగననియు ఈ విషయమై భారతశాసనసభవారు తమ అభిప్రాయము తెలుపుట అవసరమనియు చెప్పిరి.

సర్ బేసిలుబ్లా కలుగారు ప్రభుత్వమువారు మాట్లాడుచు ఈ విషయమై ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారికి ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు జరుగుచున్నదనియు, ఈ సమయమున అడ్డరనుమెంటు తీర్మానము తెచ్చిన రాలి ప్రయత్నములకు అభ్యంతరము కలుగుననియు చెప్పిరి.

ప్రభుత్వమువారు ఈ విషయమై చర్చకు ఒకదినము ప్రత్యేకింప సమ్మతించిన అడ్డరనుమెంటు తీర్మానము నుపసాదించుకొనిన పండిత కుంజరాగారు సందిగ్ధత తెలిపిరి అడ్డరనుమెంటు తీర్మానమైన రెండగంటలలో చర్చముగియుననియు ఇందుకు ఒకదినమును ప్రత్యేకించుట అసాధ్యమనియు సర్ బ్లా కలుగారు చెప్పిరి.

తీర్మానమును ఆమోదించువారు లేవలయు నని అధ్యక్షుడుగారు. 20 మంది ఆమోదించుటకు తీర్మానము నిరాకరింపబడినట్లుగను. స్థితిసంఖ్య సభ్యులు ఆమోదించరను భయమేర్పడుటచే స్వరాజ్యపక్షమువారిలో కొందరు లేచి నిలిచిరి. 20 మంది సభ్యులు తీర్మానమును అంగీకరించుటచే రాజప్రతినిధి నిషేధించుటకు మధ్యాహ్నము ఈ అడ్డరనుమెంటు తీర్మానముచే చర్చ జరుగునని అధ్యక్షుడు చెప్పెను.

కి॥ శే॥ సర్ జార్జి పాడిసను

పిమ్మట సర్ జార్జి పాడిసనుగారి మరణమునకు విచారము తెలుపుచు వారి కుటుంబమునకు సభవారి సానుభూతిని అందజేయవలయు నని ఒకతీర్మానమును సర్ బేసిలుబ్లా కలుగారు రుపపాదించిరి. దక్షిణాఫ్రికా రాయబారిగ పాడిసనుగారు చేసిన సేవను బ్లా కలుగారు ప్రశంసించిరి. నిక్కుబాతులకు పాడిసనుగారు గొప్పగ సహాయపడిరని యం. సి. రాజాగారు చెప్పిరి. సర్ జార్జిలింగ్స్, లజపతిరాయి శ్రీనివాస అయ్యంగారు సర్ థామసుదాసుగారు తీర్మానమును బలపరచుచు మాట్లాడిరి. అధ్యక్షుడు మాడ తీర్మానముపై మాట్లాడినపిమ్మట తీర్మానము ఆమోదించబడినది.

రిజర్వ్ బ్యాంకింగ్ బిల్లు

కార్యక్రమపట్టికయందు నూచింపబడినవిధమున కొత్త రిజర్వ్ బ్యాంకింగ్ బిల్లు నుపసాదించ సర్ బేసిలుబ్లా కలుగారు లేచిరి. ఈ విషయమై కొన్ని ఆక్షేపణలను తెలుప ఆసేగారు లేచిరి. ఆసేగారు మాట్లాడ అధ్యక్షుడు అనుమతియొసగెను.

ఆసేగారు

ఆసేగారు ప్రభుత్వమువారిచర్యను ఖండించుచు ఇట్లు చెప్పిరి:—కడచిన శాసనసభాసమావేశమున ఒకరిజర్నల్స్ బ్యాంకింగ్ బిల్లుపై కొంతచర్చ జరిగెను. కొన్ని క్లాజులనుమాడ సభవారు ఆమోదించియున్నారు. పాతబిల్లు ఆట్లే నిలిచియుండ ప్రభుత్వమువారి రిక్షకు కొత్తబిల్లు నోకదానిని ఉపసాదించయత్నించుట స్టాండింగ్ అర్డరులకు విరుద్ధమగునన్నది. అంతేకాక ఇట్లు చేయుట సభాగౌరవమునకును ప్రతిష్ఠకును భంగకరమగునందున నీ విన్నవింపుచున్నాను.

సర్ బ్లా కలుగారు:—శాసనసభాగౌరవము కాపాడవలయునను ఉత్సాహమునందు నే నెవ్వరికి తీసిపోను. కాని ఆసయమున ప్రభుత్వమువారు అలంబించవలసిన చర్యలన్ని సభా ప్రతిష్ఠకు ఎట్టిభంగము కలుగదు. ప్రభుత్వమువారిచర్య సంప్రదాయబద్ధమైనదని గ్రాహ్యంగా నాదించెదరు.

జిన్నాదాను మోతాగారు:—ప్రభుత్వమువారికి రెండేవార్లు ములున్నవి. పాత బిల్లును ప సంహరించుకొని కొత్త బిల్లు నుపసాదించవలెను. లేకున్న పాతబిల్లు మిచ్చనే ఈ సభయందు చర్చపలిపి, తమతోచిన సవరణలను స్టేటుకాన్సిలు సభలో ఉపసాదించవచ్చును. అట్లుకాక పాత బిల్లు నిలిచియుండ కొత్తబిల్లు నుపసాదించుట అక్రమము.

శ్రీనివాసయ్యంగారు:—ఈ విషయమై కొన్ని ఆక్షేపణలు తెచ్చి అధ్యక్షుని నిర్ణయము పొందినపిమ్మట ఈ సమావేశమున మేము (కాంగ్రెసుపక్షమువారు) అలంబించవలసిన విధానముగరించి నిర్ణయించుకొనవలసియున్నది. పాతబిల్లు నిలిచియుండ కొత్తబిల్లు నుపసాదించుటకు ప్రభుత్వమువారికి అధికారములేదు. అంతేకాక కడచిన సమావేశమున స్టేటు బ్యాంకింగ్ విధానమును ప్రభుత్వమువారు అంగీకరించినట్లుగ ఆర్థికసభ్యుడొక ప్రకటన గావించెను. ఇప్పుడు వారి విధమున ప్రవర్తించుట సరసముగ లేదు. అన్ని విధముల సర్ బ్లా కలుగారిచర్య అక్రమమైనదని విన్నవించుచున్నాను.

ప్రభుత్వమువారి సమాధానము

గ్రాహ్యంగా ప్రభుత్వమువారిపక్షమున మాట్లాడుచు ఇట్లు చెప్పిరి:—ప్రభుత్వమువారిని నిర్బంధించి ఒక బిల్లుపై చర్చను సంపూర్ణముగ ముగింపజేయుటకు తమ నిబంధనలు గల పాత బిల్లు రిజర్వ్ బ్యాంకింగ్ బిల్లుపై ఈ సభలో చర్చపలిపి పైటు కాన్సిలు లో సవరణల నుపసాదించుట శాసనసభాగౌరవమును కాపాడుట కాబాలదు. పాతబిల్లు నుపసంహరించుకొన ఉపసాదనము గావించిన అఉపసాదనము నెగ్గదని కొందరు సభ్యులు చెప్పుచున్నారు. ప్రభుత్వమువారికట్టిభయము. పాతబిల్లును మూలకు త్రోయవలయునని ప్రభుత్వమువారి ఉద్దేశము. అట్లు మరల శాసనసభయందు చర్చకురారు. (నిజమా అనుశ్రేణు) ఒక బిల్లు నిలిచియుండ అబేవయమునకు సంబంధించిన బిల్లును చర్చకు తెచ్చుట శాసనసభానిబంధనలకు విరుద్ధముకాదు. హోమోర్నునందు ప్రీలు ప్రాప్తమయ్యెను నని సర్ హారిసింగ్ గోగారొక బిల్లు తెచ్చినపిమ్మట ప్రభుత్వమువారు మరల అటువంటి బిల్లునే ప్రతిపాదించియుండిరి. ఇప్పుడు ఎట్లో ఇప్పుడుమాడ నిబంధనలకు వ్యతిరేకముగ ప్రభుత్వమువారు ప్రవర్తించలేదనియు ఇందు అతా ప్రీయము సాంప్రదాయ విరుద్ధము ఏమియు లేదని నాను ప్రాయము.

సర్ థామసుదాను:—ప్రభుత్వమువారు త్వరలో టు చర్చ అక్రమమైనదని గుర్తించగలరు. పాతబిల్లు నుపసాదనము కొను తీర్మానము ఈ సభలో నెగ్గదని రూడిగ చెప్పజాయింట్లు నెలకు కమిటి నియమించబడి, దీర్ఘ కాలము చర్చరగినపిమ్మట ఒక బిల్లును మూలకు త్రోయుట సభ్యులను సభను తిరస్కరించుటయని చెప్పవలెను.

మన్త్రి ఈశ్వరశర్మ:—ప్రభుత్వమువారిట్లాసర్పిన ఒక బేవయము మూడునాలుగు బిల్లులు తలచుకొనినప్పుడు పాదించవచ్చును. అందుచే ఎన్నియో ఇబ్బందు లేర్పడుచుండును.

అధ్యక్షుని నిర్ణయము

అధ్యక్షుడు ఈ విషయమై నిర్ణయమొసగుచు ఇట్లు చెప్పిరి:—

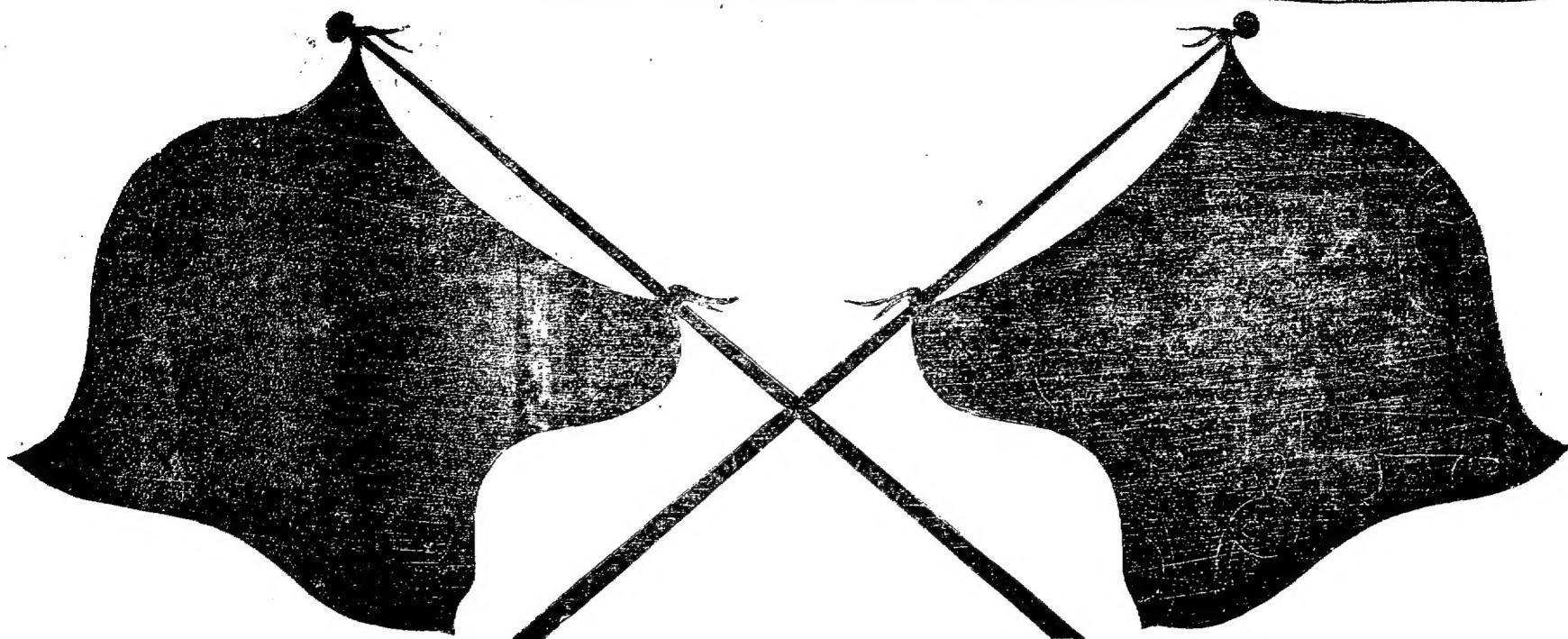
ఈ సందర్భమున రెండు విషయములను గురించి ఆలోచించవలెను. కొత్త రిజర్వ్ బ్యాంకింగ్ బిల్లు నుపసాదించ యత్నించుటచే ఆర్థికసభ్యుడు సభా సాంప్రదాయములకు విరుద్ధముగ ప్రవర్తించెనా అనునది మొదటివిషయము. కడచిన సమావేశమున స్టేటుబ్యాంకి విధానము ఆమోదించబడి యుండుటచే ఈ సమావేశమున మేజుహోలరు విధానముతో మాడినబిల్లును ప్రవేశపెట్టుట 81 వ స్టాండింగ్ అర్డరునకు విరుద్ధమైన చర్యయై అనుట రెండవ విషయము. బిల్లునందు మేజుహోలరు విధానమునకు సంబంధించిన క్లాజులన్నియును వచ్చినప్పుడు 81 వ స్టాండింగ్ అర్డరు ననుసరించి నిర్ణయ మొసగవలసి యుండును. కావున ఇప్పుడు ఈ విషయమై నేనేమియు చెప్పను. ఆర్థికసభ్యుని చర్చ సభా సాంప్రదాయములకు విరుద్ధము కావాలను విషయమును గురించిమాత్రము నిర్ణయ మొసగుచున్నాను.

పూర్వచరిత్ర

ఇందులకు ఈ బిల్లు పూర్వచరిత్ర కొంత వివరింపవలసియున్నది. కడచిన సంవత్సరము ఫిల్మ్ సమావేశమున సర్ బేసిలుబ్లా కలుగారు రిజర్వ్ బ్యాంకింగ్ బిల్లును ప్రవేశపెట్టిరి. బిల్లును పరిశీలం జాయింట్లు నెలకుకమిటి ఏర్పరచబడినది. 30 మంది సభ్యులు బొంబాయియందు పిమ్మట కలకత్తాయందు సమావేశమై బిల్లునుగురించి ఆలోచనలు సలిపిరి. రిజర్వ్ బ్యాంకి స్టేటు బ్యాంకింగ్ నుండవలయునా లేకా మేజుహోలరు బ్యాంకింగ్ నుండవలయును అను విషయము గురించియు డైరెక్టరేటు నిర్మాణము గురించియు ప్రభుత్వమువారికిని అసభికార సభ్యులకును భిన్నాభిప్రాయము లేర్పడెను. ఈ రెండు విషయములందును నెలకు కమిటి చర్చలలో ప్రభుత్వమువారి కోడిపోయిరి. ఆర్థిక సభ్యుడు భిన్నాభిప్రాయములను తెలుపుచు ప్రత్యేకిన నేడికను తయారుచేసెను. జాయింట్లు నెలకుకమిటివారిచే సవరింపబడినబిల్లు సిన్హాసమావేశమున చర్చకు లేబడెను. మూడుదినములు చర్చ జరిగినపిమ్మట అసభికారసభ్యుల ఏకగ్రీవాభిప్రాయమును గౌరవించుచు రిజర్వ్ బ్యాంకి స్టేటుబ్యాంకింగ్ నుండవలయునని మూత్రమున సర్ బ్లా కలుగారు అంగీకరించి డైరెక్టరేటు నిర్మాణమువిషయమై అసభికారసభ్యులు ప్రభుత్వమువారి నూచనలను కొంతవరకు ఆమోదించవలయునని నూచించిరి. పిమ్మట బిల్లుకందలి క్లాజులను ఒక్కొక్కటిగ వోటుకు పెట్టబడినది. మొదటి 7 క్లాజులను సభవారు ఆమోదించిరి రిజర్వ్ బ్యాంకి స్టేటుబ్యాంకింగ్ నుండవలయునను క్లాజులనుమాడ సభవారు ఆమోదించిరి. 8 వ క్లాజు బ్యాంకి డైరెక్టరేటు నిర్మాణమునకు సంబంధించినది. బ్యాంకి డైరెక్టరేటు నిర్మాణము విషయమై అన్ని పక్షములవారికి రాశీకరమైనదినియు, వివిధపక్షములవారుకులతో సంభాషణలను జరిపి అందరకు అనుకూలమగువిధమున క్లాజును సవరించుటకు 4 దినములు వ్యవధి ఇవ్వవలయునని సర్ బేసిలుబ్లా కలుగారు నెప్టంబరు 1 వ తేది కోరియుండిరి.

ప. ప. నారాయణ అయ్యరు,
పటాయ వాతావరణశాస్త్రజ్ఞుడు.

అమంగళము !

అమంగళము !!

అమంగళము !!!

రాయ్ కమిషన్ రాక అమంగళము !!

ఇది భారతీయులకు సంతాపనమయము

నల్ల జెండా చేత బట్టుడు

నైమను కమిషన్ బహిష్కరణము

బందరు సభ

(స్వకీయవిలేఖరి)

1వ తేదీ సాయంకాలము తిలకు చాకలో మ-రా-శ్రీ, భోగరాజు పట్టాభిసేతారామశర్మగారి అధ్యక్షతక్రింద పౌర సభ జరిగెను.

చెరుకువాడ వెంకట నరసింహంగారు

కానవసథిలో కాంగ్రెస్ పార్టీ ఎట్లు బలమైనదియో, దేశములో హిందూ ముసల్మానులు తగాదాలు పెచ్చుపెరిగి గాంధీ మహాత్ముని నైతము నెట్లు నిష్పన్నయ్యిని చేసినదియు మదరాసు కాంగ్రెస్ హిందూముసల్మాను సఖ్యతను కుదుర్చుటకు గావించిన తీర్మానముయొక్క అంతరార్థమును నైమను కమిషనును యేర్పాటుచేసి స్వయంవిర్ణయసూత్రమునకు భిన్నముగ ప్రభుత్వమువారెట్లు ప్రవర్తించినదియు, 3వ తేదీని నైమను కమిషను బొంబాయిచేవులో దిగినపుడు హిందూదేశము యెట్లు బహిష్కరించి తీర్మానించినదియు, దేశసమృద్ధి లేకుండా ప్రభుత్వమువారు నైమన్ కమిషను క్రింద 8 లక్షల 70 వేల రూపాయముల నెట్లు దుర్వినియోగము చేయనున్నదియు, స్పష్టీకరించి 3వ తేదీని గుఱువనముగ భావించి పౌరతాళమును జయప్రదముగ నెరవేర్చు ఉపన్యాసములు జరిగిరి.

పౌరుల నందరిని పౌరతాళమును జయప్రదముగ నెరవేర్చు కట్టుకూడి చిదంబరావుగారు జరిగిరి.

పిమ్మట అధ్యక్షులులేచి బహిష్కరణ యావశ్యకతను గురించి ముచ్చటించి ఆఫీసులో జరిగిన మిల్కురు కమిషను బహిష్కరణమును వివరించిరి.

రెండవతేదీని పురనాయకులు వర్తకలను ప్రార్థించుటకు తిరుగనున్నారు. 3వ తేదీని తిలకు చాకలో ధన్వాదరామ చంద్రరావుగారి అధ్యక్షతక్రింద గొప్ప సభ జరుగను. ఈ సమయములో బందరుకట్టాకాంగ్రెస్ సంఘమువారు తగినంత శ్రద్ధ తీసికొనకుండుట శోచనీయము. మా మ్యునిసిపల్ సంఘమువారు చలనము లేకయుండుట శోచనీయము.

* * *

ఆ బాలగోపాలము

కలకత్తాలో గొప్ప ఊరేగింపులు ప్రతిదినము జరుగుచున్నవి. నల్ల జెండాను చేతబట్టుకొని బాబరు, పసిపిల్లలు, స్త్రీలు, ఉపాధ్యాయులు కూడా పిట్టలవెంబడి పోవుచు హర్తాళము చేయవలసిన దని ప్రజలను హెచ్చరించుచున్నారు.

బికినీరీక్షనములను వినుటకై జనములగుంపులు ఇండ్లవైకెళ్ళులకెక్కి రాజమర్దనుల సరికట్టిగమకూడినిలుచున్నారు.

బొంబాయిలో వర్తకులు, స్త్రీవిద్యార్థినలు ఆచుకు ఏకగ్రీవము హర్తాళమును కొనసాగింప నిశ్చయించిరి.

మహమ్మదీయ స్థావరులారా !

పౌరతాళము జరుపుటకు తోడిస్థావర

సంఘము తో కలియుడు

తమిళనాడు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శి యగు బషీరు అహమ్మదు ఎం ఎల్. సి. గారిట్లు వ్రాయుచున్నారు.

ఫిబ్రవరి 3-వ తేదీ పౌరతాళము జయప్రదముగా కొనసాగించుటకు యితర స్థావరసంఘములతో గలియవలయు నని నా తోడిమహమ్మదీయ స్థావరులకు యీ సమయమున ప్రత్యేకముగా విన్నవించవలసిన యవసరములేదని జలంబెద. ఆఖిలభారత మస్లిముసమితి, ఆఖిలభారత కిలాఫతు సంఘములేగాక జమాయితుల్ ఉల్-హింద్ గూడ స్టాట్సుటరీ కమిషనును బహిష్కరించుటకు, ఫిబ్రవరి 3-వ తేదీని పౌరతాళము జరుపుటకును నిశ్చయించియున్న సంగతి నా తోడిమహమ్మదీయ స్థావరులందఱును జ్ఞప్తియందుంచుకొనవలయును. నైరెండు మహమ్మదీయ రాజకీయ సంస్థయొక్క తీర్మానములను తిరస్కార హింతులకు రాజకీయేతర మహమ్మదీయుల కెట్టిభాగ్యతయు లేదని జలంబెదినను మెహబూబ్ వహాబ్ లో జమాయితుల్ ఉల్-హింద్ చే జారీబడిన ఫట్వామాత్రము భారతదేశమందలి ప్రతి మహమ్మదీయునినైనను బాధ్యత నొనగచున్నది. కాబట్టి దేశద్రోహుల తంత్రములకు లోబడక నా తోడిమహమ్మదీయస్థావరు లందఱు పౌరతాళమును జయప్రదముగా కొనసాగించి తమ యిస్లాము మతాభిమానమును దేశాభిమానమును జూపెదరుగాక.

* * *

పాట్నాలో

హిందువుల నాయకులును, మహమ్మదీయ నాయకులును సమాజేశమై రెండు మతములవారికిని గల ఆన్యోన్య వివాదములను పరిష్కరించుకొనుటకై చర్చించిరి. ఈసమ్మేళనము కేవల తాత్కాలిక ప్రయోజనమును రాయలు కమిషను బహిష్కరణార్థము కాదని సచ్చిదానంద సింహగారు ఆసభలో చెప్పిరి. ఆసభకు పర్ అలీ ఇమాంగారు అధ్యక్షత వహించిరి.

కానవసథిలో హిందూమహమ్మదీయ ప్రతినిధులను సంయుక్త నియోజకవర్గముచే ఎన్నుకొన జమయను న్యాయసభలో ఉర్దూ రాజకీయభాషగా ఏర్పాటు చేయబయును యీ మొదలగు విషయములు నిర్ణయపడినవి.

ఆంధ్రతీర్మానము చేయనిమిత్తము 11 మంది సభ్యులు గల కమిటీ ఏర్పాటు చేయబడినది. తిరిగి యీ హిందూమహమ్మదీయ సర్వపక్ష సమావేశములో కమిటీవారి రిపోర్టు చర్చింపబడును.

సింహా ప్రభువుగారు

నైమన్ కమిషన్ కు స్వాగతము

కలకత్తా, ఫిబ్రవరి 1 :— వచ్చాను ఆను స్త్రీమండలివినవచ్చుచున్న ఇయమకా కమిషను వారికి సింహా ప్రభువుగారి క్రింది స్వాగత సందేశమును తంతివార్తగా నడిపి.

“మీకును మీసంఘ సభ్యులకును స్వాగతము. ఈ దేశదాడిద్రవ్యమువలన గల్గుచున్న యరిష్టములను శీఘ్రగరిని తొలగించుట కలవిగానుండుట చేతను, ప్రజలకు స్వభావసిద్ధమైన గున్నితమును ఆత్మాభిమాన ముండుటచేతను క్రమేణ తొలగి పోగల ఆహవాలును భయభ్రాంతులను కట్టుట చేతను, దేశీయులలోని కొన్నివత్తుములనాడు ప్రతికూలభావపుత్రులున్నార. అట్టివారలయొక్క నిరాదరణభావమును మీరెట్లు అన్వయించవలయునో అట్లే సరియైనదృష్టితో అన్వయించి గౌరవించవలెను.

కొలదిదినములు గడచినప్పటికి ఈ బహిష్కరణమే ఘములు చెడకపోగలవు. మీరనుత్రము ఓడికపట్టవలెను.

మీ దేశమునకును మా దేశమునకును గల ఆన్యోన్యసఖ్యతను హెచ్చించుటకు పీఠగా, మీ రాభ్యాంగవిచారణముల యందు భారతీయులు క్రమేణ సహకార భావమును చూపి తోడ్పడగలరు.”

* * *

స్వదేశసంస్థానములు

ఈ రాయలుకమిషను బహిష్కరణమును స్వదేశసంస్థానప్రభువులకూడ చేదోడుగా నిలువవలయును.

ఒట్లరు కమిటీయొకటి నియమింపబడినది. ఈకమిటీస్వదేశసంస్థానాధీశుల నూతనబాధ్యతావరప్రసాదములగూర్చి ఆలోచించును. స్వదేశసంస్థానములను కృణీకరించి యాకమిటీవారి కొరకు ప్రత్యేకముగా నియమించుట వారికి మరింత ఆనమానకరము అని బి.ఎస్. పాకాగారు ఒకజ్ఞాపకపత్రికలో ప్రచురించిరి

అమృతసరము

లోని సిక్కులు తమ స్వసంఘముయొక్క మోగక్షేమము హక్కులు యీ రాయలుకమిషను నల్ల ప్రయోజనము కలుగజాలదని బహిష్కరణ చేయుటకై తీర్మానించిరి.

సింధురాష్ట్రములోని హైదరాబాదునందు గల హిందువులు మహమ్మదీయులు రాయలు కమిషను బహిష్కరణము చేయవలసినదిగా ప్రజలను కోరుచు ఇంటింటకి తిరుగుచున్నారు.

బొంబాయి కార్పొరేషను-నైమను

బహిష్కరణము

బొంబాయికార్పొరేషను వారు ఫిబ్రవరి 3 తేదీని కార్పొరేషను పాఠశాలలను మాయుటకంగీకరించలేదు. విద్యార్థులకు రాజకీయవిషయముతో సంబంధ ముండకూడదు!

నాట్యకళ

కళాప్రపూర్ణ మొక వేదం వేంకటరాయ
శాస్త్రులవారి యుచన్యాసము

నర్ కూర్మా వెంకటరెడ్డినాయుడుగా
చిత్తవేద వహించుట

చెన్నపురి ఆంగ్లనాటకసభవారి

యాజమాన్యమున సభ జరుగుట

చెన్నపురి ఆంగ్లనాటక సభవారి యాజమాన్యమున
చెన్న నాటకసభవారి యాజమాన్యమున బ్రహ్మశ్రీ కళాప్రపూర్ణ
మహానుభావ పాత్యాయ, వేదం వేంకటరాయ శాస్త్రులవారు "నా
ట్యకళ" పై ఉపన్యాసము గావించిరి. నర్ కూర్మా వెంక
టరెడ్డి నాయుడుగాన సభ కన్యకులవహించిరి.

చెన్నపురి ఆంగ్లనాటక సభవారి యాజమాన్యమున
చెన్న నాటకసభవారి యాజమాన్యమున బ్రహ్మశ్రీ కళాప్రపూర్ణ
మహానుభావ పాత్యాయ, వేదం వేంకటరాయ శాస్త్రులవారు "నా
ట్యకళ" పై ఉపన్యాసము గావించిరి. నర్ కూర్మా వెంక
టరెడ్డి నాయుడుగాన సభ కన్యకులవహించిరి.

ఆంగ్లనాటకసభ కార్యదర్శి శ్రీ బి. వి. గోపాలకృష్ణ
రావుగారు నర్ కూర్మా వెంకటరెడ్డి నాయుడుగారి సభ కన్య
కులుగ నుపహరించిరి. ఆసభకు శ్రీ వెంకటరెడ్డినాయుడు
గారు ఉపన్యాసములగుర్చి మాట్లాడుచు "జగమగిన గ్రాహ్య
యనకు జంఘంబేలా యనుటలు బ్రా వేదంవేంకటరాయశా
స్త్రులవారినిగుర్చి చెప్ప బనియేలేదనియు, ఆంగ్లదేశమునందు
వారిని తెలియనివా రుండవలసినయు, వారినిగుర్చి చెప్ప
దలచుకొనిన మన ఆపరకన్యకులు మాత్రము వెల్లడియగునని
యును పట్టిరి.

కళాప్రపూర్ణ వెంకటరాయశాస్త్రులవారు

ఉపన్యాసమున కుపక్రమించుచు నాటక సభాకార్య
దర్శిగారు తమకవిత్వమున యుపన్యసింపవలసినదిగ కోరినపుడు
పూర్వాభ్యాసము నొప్పునను, పూర్వము కులలో మరల నొక
మారి పరిచయము గలగజేసికొనవలయును యన భావంబు
నను, చిరకాలముక్రిందను ఉదయించుచున్నవృత్తి లింగ
మహాకూర్మ పంభావించుకొనవచ్చుననెడి యభిమతముగోచన
పరచుచున్నవచనముతో ఉపన్యాస మొనరెడు కంగీకరించిరిని
గాని ప్రకృత సత్యమును తమకుగల యపరకన్యకులు, దృష్టిమాం
స్యమున పాటించుకొనుటలో సార వాటలు గావించితి మని
పట్టిరి. నర్ కూర్మా వెంకటరెడ్డి. "నాట్యకళ" పై మాట్లాడు
చు, నాటకమున జేయవలసిన అక్షరముల వారుగ నవహించు
చు, చదివిన విషయమును మరచిరి. జ్ఞప్తిశక్తిలోయిరుది.
కావున ఇన్ని శతాబ్దములలో ఏమియో కొన్ని మాటలను మాకు
తెలిసిన అన్యకులు వారిని సమీక్షించుట జేయగలరు "

"నాటక మొకానొకరూపము"

నాటక మననది 28 విధములగు రూపకములలో నొక
రూపకము. వీధి నాటకములనుగూర్చి యొకమాన నేటి
పూర్వాభ్యాసమున సన్నిధిలోనే కోర్కెతో చెప్పబడినది.
విధియనగన, నాటకమనగన రూపకమనగా. వీధినాటక
మొదలునని పోలినవా రాజేసింది. నాటకము ప్రాముఖ్యముగ
రంగప్రదేశమునకు వచ్చునాటకమననది యొకానొకరూపకము.
అదియే ప్రధానమైన రూపకముగాదు. రంగభూమియందు ప్ర
దర్శింపబడురూపకము లన్నిటికిని సామాన్యముగ నాటకమునని
పేరు అని చెప్పగ వీధికికాడ నాటకమని పేరుపెట్టుట కేమి
యధికారముగలదని ప్రశ్నించిరి. అందులకు ప్రమాణముగలదని
చెప్పిరి. "యద్యదాభ్యయనం, గతోపవహనం, సాంఖ్యవ్య
యోగవ్యయం, జ్ఞానం, తత్త్వజ్ఞనేనకేనహి తతః కల్పియతోనా
టకం, యత్యోధిభ్యో మహారాజవహనం యచ్చార్థతోగో
నం, తతః, సత్త్వోద్ధరణేనకేనకం, బాంధవ్యేనకేనకం" అ
గలదు. మూలమునాథములో భవభూతి జెప్పినాడు, మూల
మునము ప్రకరణమేగాని నాటకముగాదు.

"నాటకైతిహ్యము"

మనదేశములో విద్యుత్తులయ ఆంగీకృతములగుటకు, పె
ద్దలచేత అనుమతముక కర్మములని భావించబడుటకు ఏదని
యొక విధిహ్యమును గలిగించియుండును. నాటకకళను అట్లే
యొక విధిహ్యముగలదు. ఏమనగా ఇంద్రాదిదేవతలు బ్రహ్మ
కవేళకు పోయి "సా వా మి! కాస్త్రములు

వేదములు తప్ప మాకు విదోదముడుగలిగించు విద్య లేదు. నెలవీ
యుడొ ప్రార్థించ బ్రహ్మ నాట్యవిద్యగర్హించెదను ఎల్ల వారికిని
వేద్యమునుగలదు సర్వవేదసారమున దిమిద్యునని వారికి సమా
ధానము జెప్పి రుక్మేదమునుండి వాక్యము, సామానేయమునందీ
గీతము; యజుర్వేదమునుండి ఆభినయము, అధర్వణవేదమునుండి
రచనాను గొనివచ్చి వీరినెల్ల జతజేర్చి నాటకకళను నెల్లడిజేరు
వలసినదిగ భరతమునిని ఆజ్ఞాపించెను. ఏకభ వాదపరమునని భ
రతముని బ్రహ్మవేదముగ సాగరమున కథను తాను రచించియు
న్నందున దానినే యాదవలసినదని బ్రహ్మముజేసెను. భరతముని
యొకభవ తనశిష్యులనుజేర్చి నాటకనాడగ బ్రహ్మ మిక్కిలి
సంతసించి కైలాసమునకు వెళ్లి పరమశివునకు విన్నవించుకొం
దనుని అచటికిగిరి త్రిపురాసుర సంహారముచేయుము అనుయా
పకముగ రచించి నాటకనాడించిరి. ఇందోక యుక్తిబిచ్చిరి.
ఈ కథకు నాయకుడు శివుడే యగుటజేసి, తనకథకై మిగుల
సంతసించి (నవ్వు) కాస్త్రరూపముగ దీనిని నిబద్ధము జేసిన
గాని ఆమాదింపబడవలసినది ఎంచి తండును బిలిచి అట్లు జేయ
నాజ్ఞాపించెను. అయిన లాస్యము, తాండవము అని నీ కళలను
రెండువిధములుగ విభాగముగావించి భరతమునికి నేర్పెను.

బ్రహ్మను నాట్యవిద్య సృష్టిజేయువలసినదనిగోరినవారు
దేవతలు. ఇక రాక్షసు లేమిజేసిరి? "వారదగిరి; వీరు జేసిరి.
మనకం దంతలును నిందయుండును. కావున మన మా నాటక
ము నెచ్చటను ఆపవలసినరాదని నాటకమెచ్చట ఆడబడుచున్న
ను వానినెల్ల విఘ్నముజేయుచుండిరి. అంతట బ్రహ్మజేవుడు
రాక్షసులలో పెద్ద వారిని పిలిపించి."విద్య సర్వసామాన్యము.
ఎల్ల వారికిని యిది కావలసినదే. మీరును దీని నాడవచ్చును. ఇం
దు లోకవృత్తాంతములయందును. ప్రభువుల వడసే, శ్రీ
లయొక్కయు, విద్యాంసులయొక్కయు ప్రవర్తన, పకల కా
స్త్రములు కళలు నాటకములో ప్రదర్శించబడును. తన ముఖ
ము తన కద్దముగా గర్వించునట్లు స్వభావము నాటకములో
తెలియుచుండునని బ్రహ్మ నాగో జెప్పి పంపెను.
లోకవృత్తాంతమే నాట్యము లోకవృత్తాంతమనేయున్నది.
దేనిని చిత్రించినను మనసుగమే మనకు తెలియచున్నది.
ఉన్నదానినే మాయముచేసి మనకు మేలు ఉత్కర్షణ ఎట్లు
గలుగును? ఎట్టిరచనకీర్తునకు? ఎట్లునడచిం మన కామ్యమిక
లాభము కలుగునని యోచించి కవి అవిధముగ సృష్టించులెననిరి.
ఏనాటకమును జూచినను ఉపదేశ్యముండును. "నాటకీయము
తేజోవ్యం" ఇట్టిది ఇల్లుండవలయునని ఉండకగిన రీతిగా ఉన్న
టుల గుఱులు జెప్పినారు. సాధారణముగ నీనాటకములందు
కథయందలి విషయ నాటకములందు మార్పుచేయుచున్నది.
ఉదాహరణమునకై కాలిదాసునిచే రచించబడిన కాకుంఠల
ములో శకుంతల దుష్కర్మమును ఆర్యాముగో పరిగ్రహించిన
పిదప కుమారి కల్పనానితో శన సన్నిధి కరుచెంచినపుడు రాజు
"నిన్ను నే వెనగను. నీవు మోసగత్తెవు. పోవలసినద"ని తిరస్కా
రము జేసినట్లును, పరివ్రతాతిలక మగు నాయుడు దుఃఖించి
నట్లును కథలొకలు. ఆమె ఏమియుండగా ఆకాళిదాసి రాజు
చెప్పినమాట యపర్యవసాయము, శకుంతల నుడివెనది పర్యవసాయ
బర్హిసమిట్టట రాజు సభ్యుల యంగీకారమున బడసి తిరిగి
కాకుంఠలను భార్యగ గ్రహించినటుల కథలో గలదు.
నాటకము రచించిన నుచోక వి కాళిదాసు
ధీరోదాత్త నాయకుడగు రాజుచే నబద్ధమాడింపరాదని తలంచి
రుషిశాపము నొకదానిని మస్యలో తెచ్చిపెట్టెను. శపించినది
దుర్భాగము. నులభముగ శపించుగాడే (నవ్వు)కవి యిట్లు కథ
ను మార్చినాడు. ఈ మార్పు రచయితకును మన్నది. కథానాయ
కునియందు న్యూనతలేదు. ఇల్లు కథాసంవిధానమును మార్పు
టకు కవుల కధికారముగలదు. ఈవ్యాసోత్తము నిచ్చువారె
వర? కూడదని ఆజేసింపవారెవరు? గైకొనువారెవరు? ఉచితా
నుచితముల కవులే యాలోచించుకొని రచింపవలెను. ఏవృత్తాం
తము నాయకునకుగాని రచయకునకుగాని అచితముగ విరుద్ధము
గ నుండునో దానిని విడచివేయవలెను. దానిని వేరువిధముగ
వైన మార్పు జేయవచ్చునని భరతుడు మాత్రము నుగ్రాసి
యున్నాడు. రామాయణకథా నాటకము లేడినివి గలవు.
కైకేయి దొడ్డునుండి బిడ్డ రాజపుత్రి. మహారాజు భార్యయగు
ట వలన ఆమెనుపై దుశ్శత్రుము లాగోపించి వ్రాయుట తది
తర శ్రీలక్ష్మణ భార్యయగు సేర్పకునని యెంచి మంధరయను నొక
నేపథ్యురాలు కైకకు దుశ్శత్రువేదే మునర్పించుట నాటకకర్తలు
కథను మార్చజేసిరి.

భారత పాశ్చాత్య నాటకముల భేదము

పాశ్చాత్యనాటకములకును మన నాటకములకును గల
భేదమేమనగా ఎట్లు ఉండవలయునని కవి వ్యాకృతమో అట్లు

వ్రాయుట మన నాటకకర్తల సామ్రాజ్యమును ఎట్లున్నదో
అట్లు వ్రాయుట పాశ్చాత్య నాటకకర్తల సామ్రాజ్యములు.
భరతుడురచించిన కాస్త్రమును 5 పకలమైన వివరములుగల
వు. ఆగ్రంథము నిపుడెన్నడునువచ్చులేదు. నాటకమునాడు
మాత్రమేగాక నాటకమునకీర్తింపరాదు సర్వజను లిగ్రంథ
మును పఠింపవలెను. నేడును లెల్లు వేసకొనవలయునో ఏయేవ్య
ములు గలిపిన నేవివ్యముగలుగునో వానకాన పరస్పరము నడు
చుకొనవలసినమార్గాదలెట్టిదో వారువివరముగ తెలియున్నది.
(ఈసందర్భమునం దుపన్యాసములు తమచే రచింపబడిన ప్రతా
పరుద్రయ నాటకముందు ప్రతాపరుద్రుడు యుద్ధములో నోడి
పరాజితుడై పారిపోయినట్లుచరిత్రాంతమైయున్నను, రాజనకు
కళంక మాపాడింపరాదు కారణముచే రాజు వేటకుజని నిడిం
చుచుండుతేటి శత్రువులు పట్టుకవెల్లవట్లు కథను మార్చియుంటి
మనితెల్పిరి) "మనకావ్యములేమి, నాటకములేమి ఒకానొక
నూత్రము ననుసరించియుండును. నాటకమునకు నాటకమునకు
భేదముండదు. వారు జెప్పినవచ్చువు నే వీరు న
వర్ణింపవచ్చునుగాని కవులు తమ యుద్ధ వి శేష ము చేత
వేరువిధముగ వర్ణింపవచ్చును. కావట్టి కవుల స్వాతంత్ర్యమునకు
భంగమురాదు. ప్రతిభావంతులైనచో ఒకరు వ్రాసినదే రెండవ
వారు వ్రాయవచ్చురదేదు. మాత్రములో 22 వ్యవలే యుండ
వచ్చురదేదు. ఇందు శ్రాత్తవానిని చెప్పరాదనిగాని, ఉన్నదా
నిని తగ్గింపరాదనిగాని విరుద్ధమేమియును లేదు. రూపకవిభా
గములందు నాటకము మెట్లుమొనటిది. రూపకములందు ప్ర
భావతనంబియుండునను, రాజ్యధిగమ, ప్రతాపవంతుడుగను యుం
డవలసినది గలదు. రాజువారియునుగాక, మరె యె యెరవలసినవా
డైనను నాయకుడగునాయకుడై యుండవలయును. ఫలభాక్తి
ఎవడో వాడు నాయకుడు. ముద్రారాక్షసమును నాయకుడు
క్షత్రియుడుగాడు. క్షత్రియుడే యుండవలయునను నియమ
మనావశ్యమగుటచే నుచుండుమార్పును చెప్పినాడు.

అంకములు-రంగములు

అంకముల విభాగముగుర్చియు చెప్పబడినది. ఈ
వయములో పాశ్చాత్యనాటకములకును మనకును భేదముగలదు.
పాశ్చాత్యనాటకములందు (Scenes) రంగములని వ్యవహరిం
చున్నార. రంగముగా ప్రదేశమునకు పేరుగాని, గ్రంథభాగ
మునకు పేరుగాదు. గీర్వాణనాటకములందు అంకములున్నవి.
కాని ఈసీమలు (రంగములు) లేవు రంగమునందు పథకూడదు.
యుద్ధముకూడదు. భోజనము, వివాహము, వస్త్రధారణము రం
గముపై పనికిరాదు. ప్రేమాకర్మమెనది పనికిరాదు. పాత్రలు సీ
ను ముగియగ వీ రంగమును వీడిపోయెదరుగాని అంకముకానిది
పోరాదు. ఇట్టిభేదములు కొన్నిగలవు. నాటకమునందు యా
త్మత్తిముఖ్యముని కొండరు జెప్పిరి. కావ్యమునకు గల ప్రయోజ
నములు వేరు. నాటకమునకును ప్రయోజనములుకొన్ని ఏర్పరచి
నారు. అనందమే యఖ్యము. ఉత్పత్తియే లేదని కొండరు జెప్పి
రి. రెండుగురులను పెద్దలు కావనముజేసిరి. రంగము 108 అడు
గులపాడవు. 108 అడుగుల చెట్లయొండవలెనని భరతముని
కావించెను. కాని అది దేవతలకు వర్తిండును. మనుజులకు 32
గాని లేక 64 అడుగులకు వినిదియుండరాదు. నాటకము జ్ఞాన
ప్రదమై యుండవలెను. ఈవిధముగ నాటకకళ ఉత్తమవిద్య
యేగాని మనవారుకొండరు అజ్ఞానముచే తలంచునట్లు అన్యధా
గాదు.

ఇందు వాక్యము ప్రధానముగ న్యుక్తముచేయున్నదా?
పాటచేయున్నదా యను ప్రశ్నగలదు. కొన్ని గ్రంథములందు
పాట నెక్కువగ వ్రాసింతురు. పారంగధర నాటకమును
రత్నాంగిరాజరాజాజో "నాటకముగావును"ని పేరుకొనును.
మరియి ప్రార్థించును. కవికర ముదయించునట్లు చేసును. అంతట
"తత్త్వ"దాయని పాటవచ్చును(నవ్వు) ఈమె ఏడుచున్నది. ఆ
ఏడుపులో పాటవచ్చుచున్నది(నవ్వు) కథయందేపాటవాడినటు
లండిన రంగముపై పాటలు వాడిన తప్పులేదు. మాటమాటకును
పాటవాడుట గొప్ప పాఠవాటలు. కొండరు జాచిత్యము నెరం
గక గ్రంథములం దెనరి పెట్టు సంబోధింపవలయునో తెలియక
వ్రాయుచుండురు. రాజు ముద్రికకృష్టుడు మునులను పెద్దవారు
చిన్నవారిని సంబోధించునపుడు యిట్టి సందర్భములలో బొచి
రికి భంగముగ వ్రాయుదురు. పూర్వముకప్పుచుండిన మర్యాద
లిపుడు మారిపోయినది. అట్టివానిని కాలానుగుణ్యముగ మార్పు
కొనదగును.

పాత్రోచితభావ

ఉత్తమ నీచపాత్రల భావ వేర్వేరుగనగునను ప్రభువు
యొక్కయు బంటయొక్కయు భావ ఒకే భావమే
యుండదు. తెలుగులో వీరభావము గ్రంథములందు వ్రాయె

అటు బూనుకొనలేదు. నే నీ విషయములో సాహసముచేసి వడియనుగు ప్రతాపక్షిణుడనందు నీచపాత్రల సభికముగ కల్పించి వారికి నీచభావము ప్రాసీదించెను:

నటుడు- తాదాత్మ్యము

నటుడు తా నేపాత్రను ధరించెనో ఆపాత్రయందు తన్మయై ఆరసము ననభవించుచు నాట్యముజేయవలెనని కొందరు జెప్పిరి. రామునిపాత్ర ధరించినవాడు, తానుజేయ, రాముడు జేయ అని తలంచి, ఆభావముతో నటించవలెను. తానే నాముడనయ్యో రాముడేద్యవలసినపట్టు తానేద్యమనే యందునుగాని పిమ్మట నాటకము జరుగుటెట్లు? భ్రమకూడదని నాట్యదర్శమునందు జెప్పబడియున్నది.

జౌచిత్యము

ప్రతివిద్యకును జౌచిత్యముగలదు. బ్రహ్మసృష్టికిని గలదు. దేని కది తగియేయించును. కానిది యుండదు. జౌచిత్యము నందరును ప్రధానముగ జెట్టుకొనియున్నారు. జౌచిత్యమును మరచి గ్రంథములు వ్రాయరాదు. అని పల్కిరి.

ఉ ప న్యా స క లు ఉ ప న్యా ప ము ను ముగించుచు తమకు దృష్టియొస్తు, జ్ఞాపకశక్తి క్షీణించినందున విషయము నింక విపులముగ విస్తరించెదమనకులమై యున్నామనియు, ఈవిషయములనుగూర్చి తాము గ్రంథములు రచించియున్నామనియు, వానిని ఆచ్యుతేసిన జనులందరకును బోధపడగలననియు, అంతకుపూర్వవిషయములు గలవనియు పల్కిరి.

(హర్షధ్వనులు.)

అధ్యక్షులు

సర్ మాతా వంశజుడై వాయుడుగాదు కాన్ములవారు సృష్టాప్యమనందుండినన, విద్యుత్తియొ, సృష్టిమాంద్యము సంభవించినన, చింత మచివినను పులుగు బోదనునట్లు ఉభయ భాషాపాండిత్యము కవితాధోజి గలిగినవారగుటంచేసి ఎన్ని సంవత్సరములు గడచినను కా కేసివయములం దుపన్యసించుటకు తగిన సామర్థ్యము గలరని పల్కిరి.

అధ్యక్షులు నాటకలక్షణములను గురించి ముచ్చటించుచు నాటకము లాయాదేశకాలపరిధికులనుబట్టియు, ఆయాకాలములందుండెడి నటుల శక్తిసామర్థ్యములనుబట్టియు, మార్పునందుండవలెననియు, ప్రపంచ, వాగరికత, ఆస్యదేశ సంపర్కములు వృద్ధియగుచుండు కొలదియు తాత్కాలికముగ ఆప్యదృష్టు మార్పులు జరుగవలెననియు, నాటకములు సామాన్యముగ కీర్తిబోధకములగుటయే కాక ప్రకృతిని చిత్రించు నట్టివిగను, సత్యమును యధార్థముగ గోచరింపజేయునట్టివిగ నుండవలెననియు, పేర్కొనబడు ప్రపంచజ్ఞానము వెంటిగ తన నాటకములందు గన్పరచెనో కాళిదాసు స్వాభావికధర్మము నంత యధికముగ గన్పరచెననిపట్టి కావంతకమునది పద్యములను ఉదాహరణముగ జదిపి వినిపించిరి.

“పిడుగు నకు బియ్యమును తాళే మంత్రము”నునట్లు ప్రతిచోటను ఘోరముట్లు పెట్టి హాస్యాస్మయము పాటలచే పాడువారికి తప్ప వినువారికి వినుపించకుండులాగున పాటలు వాడరాదనియు, పాత్రధారులు సంకీర్తనను ప్రధానముగజేసికొనక లోకమునందలి ప్రకృతి ఎట్లుండునో అట్లు ప్రదర్శించిన కడంగడు యు ప కారముగ లుగు న నియు కా మ్మరిల వాడు తమ గ్రంథములో పాత్రోచిత భావను ప్రయోగించినందులకు వారికి కృతజ్ఞులమై యుండుననియు, ములమునందలి కథను నాటకమునకనుగుణముగనుండు నట్లు మార్పులు జేసికొనవలెననియు, ఎల్లకాలమును పూర్వగాథలనే తిరిగి చెప్పక ప్రస్తుతపరిస్థితులను తెలుపగల నాటకములు గూడ ప్రదర్శించవలెననియు పల్కిరి (హర్షధ్వనులు)

అధ్యక్షులు ఉపన్యాసకలకు, సభ్యులకు సభాకార్యదర్శి వందనముల్పించి, బ్రతి వేదం వేంకటరాయ కాన్ములవారి యందు నాటక సభివారికి గల భక్తి చోప్పున వారికిగాను పాదుకపట్టాభిషేక నాటకమాడ తలంచితి మని ప్రకటించిరి.

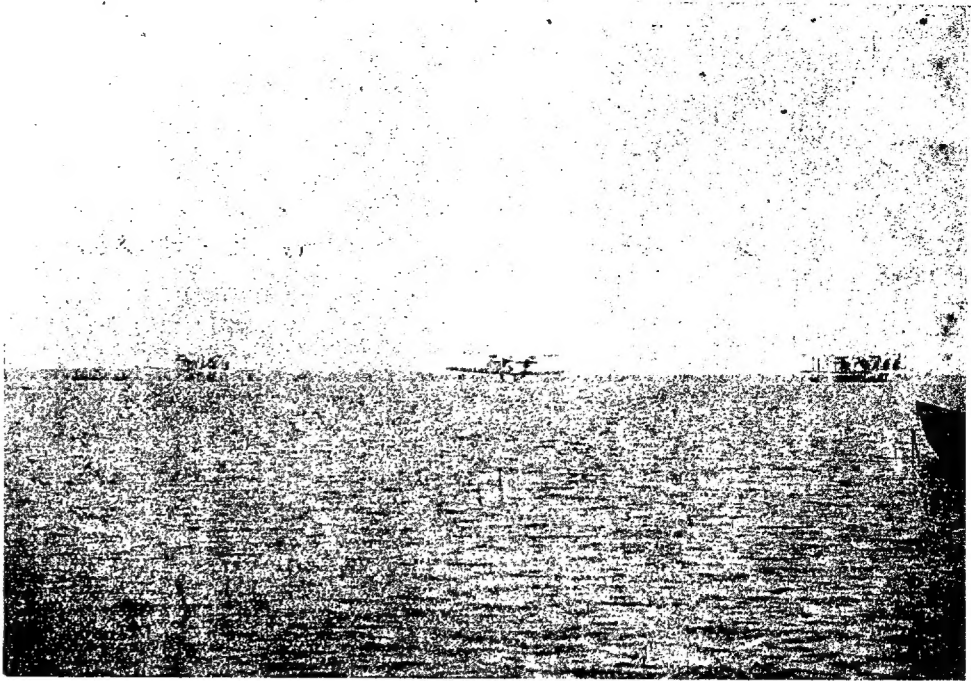
కరతాళధ్వనులతో సభ ముగింపుడెను.

అహమ్మదాబాదు మునిసిపాలిటీ

మితవ్యయవిధానము

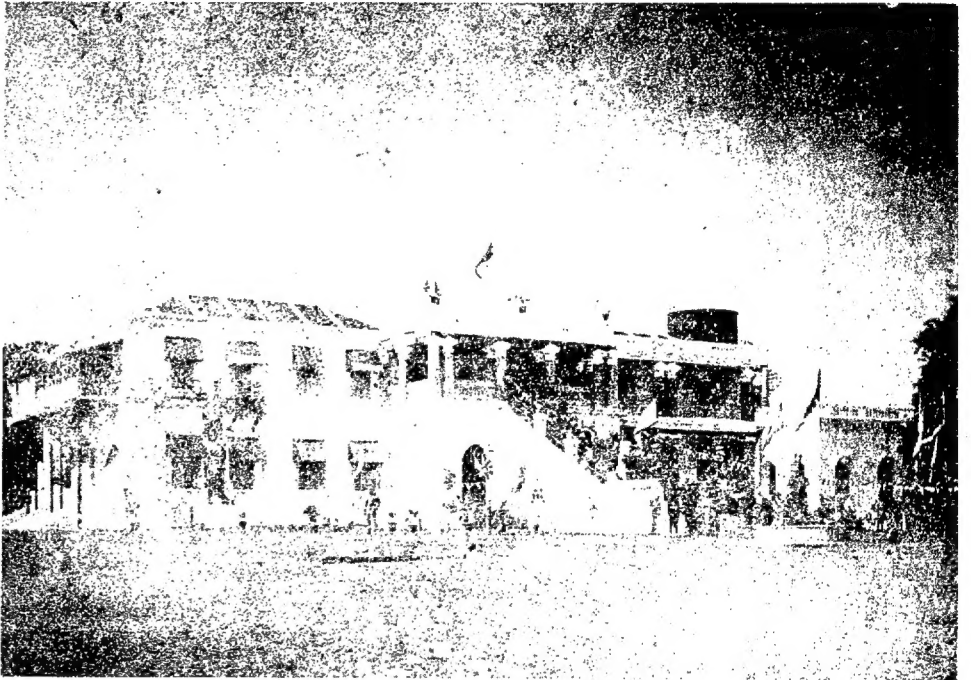
అహమ్మదాబాదు, జనవరి 31-మునిసిపాలిటీయందు తర్జుమా తగ్గించు యోగ్యులు జేయుటకును, వస్తులు తగ్గించుటకును తగు చూడవలెనని సర్వోచ్యత్యరయ్యకృపాని, గోకుల్లాను, కుకాలానుగాదు గల ఒక ఉపదేశమును నియమించిరి.

(ఫోటో-ఎన్-ఎస్) పాండ్య బరంపురం

నౌకావిమానములు చిల్మనరస్సునందు దిగుట

(ఫోటో-ఎన్-ఎస్) కత్తిగూడ

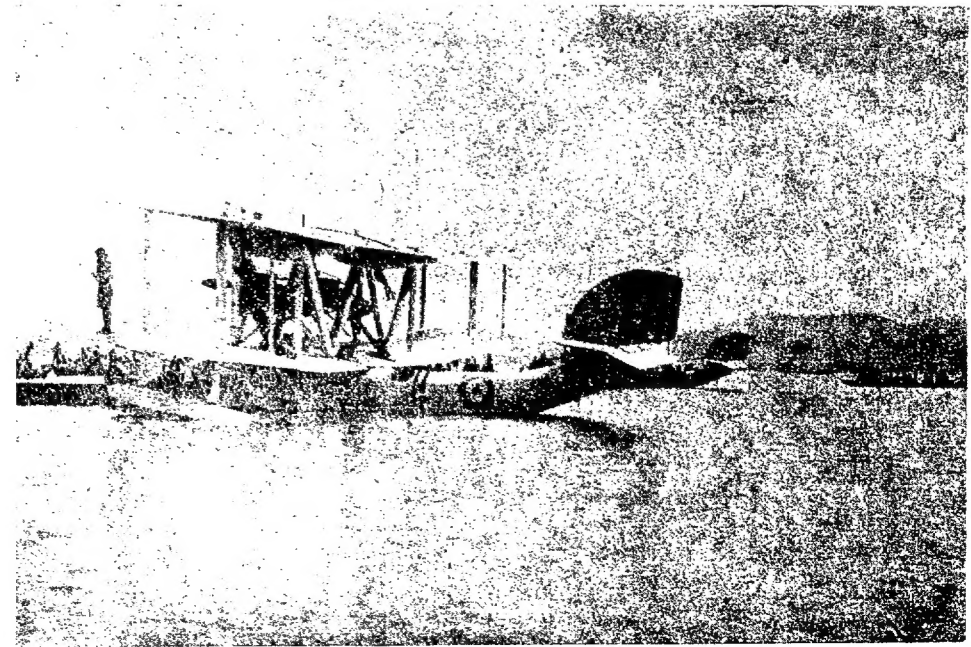
విమానములు కల్లికొటరాజుగారి కోటపై నెగురుట.

(ఫోటో-ఎన్-ఎస్) పాండ్య

చిల్మనరస్సుపై నున్న విమానముయొక్క ఛేరువ దృశ్యము.

(ఫోటో-ఎన్-ఎస్) పాండ్య

విమానమునుండి వైమూనకుడు తీరమునకు వచ్చుట.

సం॥ చూడండి

నైమనుకమిషను బహిష్కరింపుడు

ఆంధ్రులకు, ముఖ్యముగా కర్షకులుజిల్లా ప్రజలకు విజ్ఞప్తి

(కా. మారినస్వీత్తువారావు ఎం. ఏ. ఎం. ఎల్.సి.

కాంగ్రెసు ప్రతినిధి)

కం. పరిశీలించి పరిష్కరించు

పరిశీలించి పరిష్కరించు రాజకీయములు నే పరిశీలించి జనశుభ మగునట్లు పరిశీలించి వేరొంతుగాక పరిష్కరించు ?

తే. వాసులకుదాసుదాసు దేశదాస్యమును సేవచేయుగ బుద్ధిమే చిన్నవాడె నడుము గట్టితి: శత్రులవలె తల్ల పూచుమున బాబు, నాచుది ప్రీతిని కేవ.

తే. స్వల్పబుద్ధి: నేనేడ సాధనేడ: కర్మ నావంతు: సాధన భూమివంతు: ఫలము నిచ్చుట ఈశ్వరబలము వంతు: కర్మమైనను నా పూర్వ కర్మఫలము ?

తే. ఇన్ని నిర్బంధముల నున్న ఈ తృణంబు గుణగణంబుల వెలియించ కొరకెడెంచ నరెడు కినుకను మోయించి మనసు ద్రెంచి సాట్టత్రోవల త్రొక్కుచే, మజన నీవు.

తే. జనులకాక్యంబు కర్తవ్య మనెడు నుడిని నిమిడి యుండవె ధర్మపు నీశ్వరండు భాగ్యజనంబుల భక్తవాక్కు కలుగలేదొక్క కాంగ్రెసు కార్యమందు

తే. నాటిపెద్దలు చెప్పిన మాటవరకే నేటిపెద్దలు చూపిన నూటిబాట నిర్ణయించెను జనవాక్కు నీతి మోక్షము కాన సోదరశంకకు స్థాన మున్నె ?

కం. అంకితహృదిని జగమున సంకోచము చక్కి కలిసి స్వాతంత్ర్యంబుకొనంగముగా కొనవలెనని శింఖము పూరించి తల్ల శాఖలశేఖర్.

తే. నీవు నీలిల్లలపపెద్ద నీడలంబు నీను పెద్ద (!) నీకులంబునకు దేశనిదుతి పెద్ద. ధర్మమందును తాగతమ్యంబు లేదె. యెలుగవట్టిదె నీడన ఈవిధంబు.

తే. కానునీడంపుగనల కానవడకు ఈడు దెందమున తేర్చి యేరిగో వేసరిలకు పాశబంధంబులకు లొంగి భంగవడకు ఈనాజ్ఞను నుడి దప్పి త్రోసివడకు.

కం. ఎట్టిపమర్చణ తేసిన పుట్టునో నీమదిని కరణ పోల్కరామిక నెట్లన హృదయము చెకలిచి పెట్టితి నీమోల నప్రప్రేమము మిఱిక

తే. ఒక్కనియందు బుద్ధిని నొక్కచోట చేర్చి ప్రార్థింప కుభములు చేరవంతు ఒక్కదివసంబు బుద్ధిని నొక్కచోట చేర్చి భజియింప కుభములు చేరవన్నె?

తే. రాగలకుక్రవారమున ప్రాధన మొప్పగ కేళమంతటకొత్తగము మూర్తిచంతమయి ధర్మపునర్జన్యగాని దేశజాత భాగ్యపురావనం గనక పాల్పడవం దిచ్చె కాంగ్రెసుదనన్ మోగము తెంచె సర్వవిధమోజనముతో భరతాభ్యుదయంబు కొరటన్.

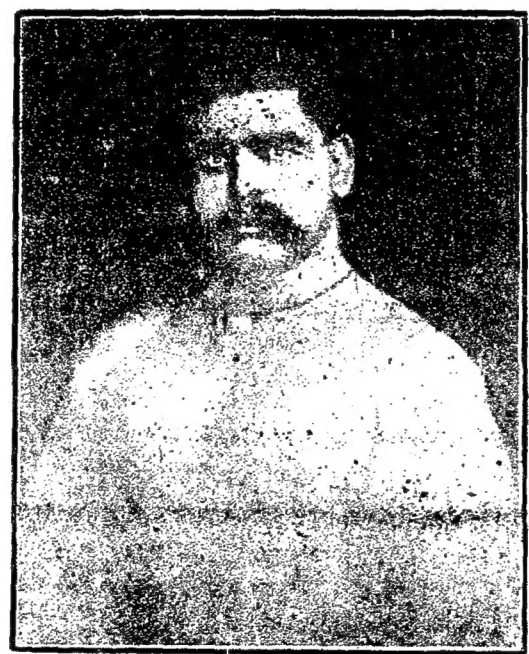
కం. కేతనము రాజ్యరమకు ని కేతనమని నాడు నేడు కీర్తిరమకట్టకొనా, తమపు పీడియెనడు కేతనమును నిలుపు వికకేసరి యెందుకొ.

కం. బాసీమపతాకంబును నీకంబుల బాడి నాడు గృహములమీద హృదయముగ నివలెలె మన వాకెను గొం. 20. 1928. ప్రచురము: 4 బదయె.

నీ. హామీతో పాలముల పాలును (దివ్యుని నిల్చి "బాయ్కాట్టు" నకు తోడ్పడగవలయు వర్తకుల వ్యాపార వాణిజ్యములు నిల్చి "బాయ్కాట్టు" నకు తోడ్పడగవలయు కర్మకళలో సర్వకార్యములో నిలబెట్టి "బాయ్కాట్టు" నకు తోడ్పడగవలయు విద్యార్థిబృందము లభ్యయనము నిల్చి "బాయ్కాట్టు" నకు తోడ్పడగవలయు కక్షిదార్లు నక్షిన్లు గజిదిజ పడ మాని "బాయ్కాట్టు" నకు తోడ్పడగవలయు నాటిదినమున మన తెల్లవాడులొన నన్నితావుల దినచర్య నట్టె నిల్చి పథలు చేరిచి తీర్మానపరణి దీర్చి నీతిసంగ్రామముతోమంబు నెరిపవలయు.

కార్యక్రమములు

కలకత్తాలో కిరాయికి తిరిగికి మోసాదు కాదు డ్రైవింగులందును టేజీసింగుగారి అధ్యక్షతన పథచేసి 3 తేదీని కాంగ్రెసు తీర్మానానుసారము పార్తాళము చేయ నిశ్చయించిరి. కలకత్తాలోని బ్రాంజేబండ్లు నమపుకారును కిరాయికి తిప్పెడి మోసాదులను డ్రైవింగును నువానునంద బోనుగారి యుద్ధోధనముచే 3 తేదీని బండ్లు నడుపకుండుటకై తీర్మానించిరి. కలకత్తాలో మాకినాను మాకెంజీకంపెనీవారి మల్వెరా అనుష్ఠీమకు ఫిబ్రవరి 4 తేదీని బతులుదేరవలసి యుండెను. గాని, ఓడ రేవులోని కూలి పనివాండందలను 3 తేదీని పార్తాళముచేయుటవల్ల పదకొంట్ల ఫిబ్రవరి 7 తేదీని బయలుదేరగ.

గామగారు

పోలిషు మల్లయుద్ధప్రవీణు డగు జివిస్కోగారి నోడించి అఖిలప్రపంచ మల్లయుద్ధ పోటీయందు దిగ్విజయ మందిన సుప్రసిద్ధభారతీయులు.

నాయకులు

మికవాదనాయకులలో చాలామంది రాయలు బహిష్కరణమున ఆమోదించుట జొంబాయి మితవాదులకు కొంత విస్మయము కలుగుచున్నది. చింతామణి జవహర్లాలు నైప్రణాగార్లు పంజాబముచేసి రాయలుబహిష్కరణము చేయవలసినదిగా నొక ప్రతికను ప్రకటించిరి. సర్ తేజ్ బహదూరు సప్రణాగాకు ఆఫ్రికాలో దప్పుతుచేయ నంగీకరించలేదు. సర్ యస్. యం. చిట్టవీసు మధ్యపరగణాల కాననసభాధ్యక్షులగు చిట్టవీసుగాడు రాయలు కమిషను బహిష్కరణము నంగీకరించుచున్నా మని ఉత్తరము వ్రాసిరి.

కాన్ఫరెసు

లోని పంచములు పథచేసిరి. స్వామి అమృతానంద గారును, చౌదరి బెహారీలాలుగారును పథకువచ్చి రాయలు కమిషనుతో నెట్టి ప్రతిక్షియము కలుగజేసి కొనరాదని తీర్మానించిరి.

తూర్పుకృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము

తూర్పుకృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘసభ్యుల సాధారణ సమావేశము ది 1-2-1928 తేదీ మధ్యాహ్నం ముహూర్తం 2.30 కు గుడివాడలో కమ్యూనారి సత్రమునందు జరిగిన హాజరు సభ్యులు 36,

తీర్మానములు

1 రాజుల్ కమిషన్. హిమ్మ-రణగూర్చి మన భారతభూమియొక్క స్వరాజ్యార్థము పరిశీలించుటకు నైమనుగారి అధ్యక్షుల త్రకించ విచారణసంఘము యొకటి ఏర్పిషు ప్రభుత్వమువారు మన దేశమునకు పంపుచున్నార. భారతజాతి స్వయంనిర్ణయసూత్ర మనకును జాతీయగౌరవమును భగ్న పరుచుటకు నియమితమైన ఆసంఘము యీనెల 3 వ తేదీని బొంబాయిలో కాలుమోపుచున్నది. అందువలన మనదేశమునకు గల్గు న్యూనతను నిరసించుటకుగాను ఆదినమున ప్రతి గ్రామ పట్టణములందును పార్తాళములుచేసి దేశీయులు ఆసమ్మతిని తెలుపవలెనని మనదేశీయుల హాజరసభవారున్ను, కాశీలో సమావేశమైన సర్వపక్ష సమావేశ మవారున్ను ఉద్బోధించియున్నార. ఆ ప్రకారము తూర్పుకృష్ణాజిల్లాలోని ప్రజలందరూ తమ తమ పృథ్విలనుండియు పనలనుండియు ఆదినమున విరమించి భజనలను బహిరంగ పథలును జరిపి తమప్రస్తుటమున ఆసమ్మతిని తగురీతిని వెలిబుచ్చవలయునని వివిధపక్షములవారిని యీసంఘమువారు హృదయపూర్వకముగా గోరుచున్నార.

ఏకగ్రీవముగా అంగీకరించదలమైనది.

2. 20-1-28 తేదీన వర్కింగుకమిటీవారుచేసిన బహిష్కరణకమిటీ బాహుళ్యములచే యరకుగాపని జరుగజాలదని ఆకమిటీనిరర్థమేయును యీక్రొందివారిని క్రొత్తసభ్యులను తమలో చేర్చుకొను అధికారముతోను ఉపసంఘములను క్రొత్తగా ఏర్పాటుచేసే అధికారముతోను యీజిల్లాలోని వారుగు తాలూకాలయందును ఆంధ్రరాష్ట్ర జాతీయసంఘమువారి వుత్తర్యుల ననుసరించి బహిష్కరణోద్యమమును జయప్రథముగా నెంపేర్చుటకు నియమించదలమైనది.

- 1. ప్రసిడెంటుగాని వైసు ప్రెసిడెంటుగాని.
- 2. సూరప నేని గోపాలకృష్ణయ్యగారు కార్యదర్శి
- 3. పుప్పలూరి ముత్తుంరాజుగారు కైకలూరు తాలూకా
- 4. గొట్టిపాటి బ్రహ్మయ్యగారు దివి తాలూకా
- 5. మల్లేల శివరామకృష్ణయ్యగారు బందరు తాలూకా
- 6. వండివాడ రాజగోపాలంగారు గుడివాడతాలూకా.

యీ సంఘమునకు ప్రెసిడెంటుగారుగాని వైసు ప్రెసిడెంటుగారుగాని ప్రెసిడెంటుగాను కార్యదర్శి మూ. గోపాలకృష్ణయ్యగారు కన్వీనరుగాను ఉండుటకు తీర్మానించదలమైనది.

2. తీర్మానం కార్యదర్శుల పరస్పరతగాదాలు.

కార్యదర్శుల పరస్పరతగాదాలు తీర్చబడునవరకుగాని నూతన ఎన్నికలు జరుగువరకుగాని వారివధున్న యావత్తురికార్లు ఆస్తివగైరా యావత్తు ప్రెసిడెంటుగారు ఒప్పగించుకొని కార్యదర్శులు చేయవలసిన పనులన్నియునూడా ప్రెసిడెంటుగారే చేయుటకు శోరదమైనది.

3. మార్చి నెలముఖంలోగా జిల్లా సభ్యుల ఎన్నికలను నూతన సమావేశము జరుపుటకు తీర్మానించదలమైనది.

4. జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘముయొక్క జనాభిర్యుతెక్కులను 1921 నుండి 1927 సంవత్సరము ఆఖరువరకు సరిపై డు ఆడిటరుచే ఆడిట్ చేయించి ఆదిపార్థ సంవత్సరమువారిగా క్రొత్త ఎన్నికలలోగా ప్రయరించుటకన్నూ వారి గునుమునగైరాలు ప్రెసిడెంటుగారే నిర్ణయించుటపన్నూ యీ సభవారు ఏకగ్రీవముగా తీర్మానించుచున్నార.

కాజ వెంకట్రామయ్య, ప్రెసిడెంటు.

తూర్పుకృష్ణా జిల్లా సంఘము.

కలకత్తాలోని మిరాబజాకులో గల మార్వాడి వర్తకులలో ప్రముఖులు లగు పిడిహీనుదేసింగుగారొక ప్రముఖుల చేసిరి. మార్వాడి సంఘము రాయలు కమిషనును పూర్తిగా బహిష్కరించుచున్నదనియు ఇటీవల బహిష్కరణమునూడదని ప్రకటించబడిన యొక్క యనామకపుత్రికవల్ల మార్వాడిసంఘము చలించదనియు ఆ పత్రికలో హినుదేసింగుగారు వాసిరి.

వైస్రాయిగారి ప్రకటన

ప్రజలు సహాయము చేయకున్నను
ఐని జరుగక పోదనుట.

రాయలు కమిషను బహిష్కారము
సమీపమున మునుట

డిల్లీ, ఫిబ్ర 1:—వైస్రాయిగారు శని కేంద్రకాసన
సభ్యులందరి కుపవ్యసించుచు వారి సహాయము కోరిరి. మం
దుగా విదేశముల సంపర్కములగుర్చి దెలిపిరి. ఆవల కేర్తియా
నండి యావల సహాయముల అన్ని దేశములతో సంభాషించి
దెలిపిరి. సీపాలు ప్రధానమంత్రిగారిని సన్మానించుచు, వినే
కములందరి భారతీయుల హక్కుల కాపాడుటయందు ప్రభు
త్వమువారి క్రమము పెట్టించి పిమ్మట ముఖ్యమంత్రి రాజకీయ
విషయములగుర్చి ముచ్చటించిరి. భారతదేశ భావిపరిపాలనా
విధానము నిర్ణయించుటయందు బ్రిటను ఇండియా కేజరుల ప్ర
తినిధులు సహాయము సహకారముతో నెట్లు పనిచేయులరీయను
డనో వివరముగ నవలంబరి చేసి ప్రకటనయందు దెలిపి
యారటిననిరి.

ఇంకను వైస్రాయిగారు యిట్లు దెలిపిరి:—“కమిషను
వారు శ్రేష్ఠ ఇంజనీరును వచ్చుచున్నారు. వారు జేయునున్న
మిశ్రితకార్యము యశస్వీకృత ప్రారంభింపదగినది కావనసభ
లు కార్యనిర్వహణకర్తలును నడపదగిన గూర్చియు స్వయముగ
తెలిసికొనుటకు, తాము నిర్ణయించుకొనుచున్న కార్యము యే
విధముగ జరుగుటకు, వందలకొలది వలపులతో ముచ్చటించి తెలిపి
కొనుటకును వచ్చుచున్నారు.

విమర్శకులకు జబబు

ప్రాచీనమును భారత రాజకీయ తెగవారు కొందరు
యా విధానములు ఆతి త్రవముగ నిండియున్నారట. వేరొక
వైపున అనేకమంది భారతీయులు ప్రఖ్యాతి గాంచినవారు,
మేధావంతులు, పెద్ద పెద్ద సాంఘిక సంస్థలు యాసంఘ నియా
మమును పూర్తిచేయుచు, వారు అనుసరింపజేయు వద్దతిరి మెచ్చు
కొనుచు తాము చేతి నైన సహాయము చేయ వాంఛించు
చున్నారు.

ఈ విచారణజరుపుటయందు భారతీయుల కెక్కువ అ
వకాశము యిచ్చుటకు వేరొక ఉత్తమవిధాన మందా లేదా
యోగ్య ప్రక్రియే. దానిగుర్చి పరిశ్రమ పరిపథముల ఆభి
ప్రాయములందనవచ్చును. భారతీయులసహాయము గైకొనవిష
యమున ప్రభుత్వమువారు తప్పుజేసికొని భారతీయునామకు
లనవచ్చును. కాని స్వదేశ భావపరపాలనా విధానిర్ణయమునం
దు పాల్గొనటకు భారతీయులకు సామ్యభావ ప్రభుత్వమువారు
అవకాశమిచ్చినేలేదని, వారు నిజముగ ప్రజాభిమానులు సహా
యకవాదుల నియమించుకొనలేనన్నచో, యెంతమాత్ర మన
జాలరు.

భావనసభల కెక్కువ అధికార మొసంగబడినది

ప్రస్తుత వాదప్రతివాద సూక్ష్మసరిక వాతావరణము
దాటి కొంచెముచూడవచ్చుతో ఆలోచించినయెడల జవ్వరూ
పమును తెలియక వాటి నీడలను పట్టుకొని వెంటాడుచున్నా
మని తెలిసికొనగలము. కేంద్ర, రాష్ట్ర భావనసభలసభ్యులముల
నియమించుటయందు ముఖ్యభిప్రాయమును యీ విమర్శకులు
తెలిసికొనినో లేదోయని అనుమానమునందున్నది. కమిషనువారు
భారతీయులభిప్రాయము తెలిసికొనినవిషయ వారికి యే త్రమమని
తోచిన దే పద్ధతి ననుసరించినను యీ ఉపసంఘములు ప్రా
రంభమున వారితోగలసి పనిచేయుదురు. కొంతకాలమునకు
కమిషనువారు తమ పనిముగించి వేరొకరి కొప్పగింతురు. ఈ
శ్రేణుదాటినవిషయ, పార్లమెంటువారిలో సరిసమానముగా కేం
ద్రభావనసభల ప్రతినిధులు వేరొక జాయింటు సెలక్షన్ మిగ నే
ర్పడి విచారించుదు. కావున తమవార బలగవలసిన యేర్పాటుల
నిర్ణయించుటయందు కేంద్రభావనసభల కెక్కువ అధికార మొ
సంగబడెను. అట్టియెడ, ప్రారంభింపజేయందు కమిషనువారును
తరువాత జాయింటు పార్లమెంటు కమిషనువారును గూడ
తాము జూచుచున్న వ్యవహారమునందు సర్వాధికారులగుటచే
తమతోనున్న భారతీయ ప్రతినిధుల అంగీకారమును బడయుట
కు వాంఛించురని అనుకొనుట తప్పా? ఇట్టి పరిస్థితులలో భా
రతీయ ప్రతినిధుల ఆభిప్రాయము సంఘముయెడల సామ్యము
చున్నవారి ఆభిప్రాయముకన్న యెక్కువ నిలబడెనది కాదని ఆ
నుట రాజకీయసభలను లేవారనవలసినమాట. ప్రారంభదశ
యందు, పార్లమెంటు విచారణయందుగూడ పాల్గొను భారత

33 కోట్ల భారతీయులకు

ఒకటే మాట

“మాకొద్దు యీ-రాయల్ కమిషన్

దరిజేరి చుట్టమై - దయ్యమై పీడించు!” మా||

ప్రతినిధులను తగినవారిని యెంచుటత్యవసరము. భారతీయభి
ప్రాయమును గమనించుటకును, భారతభావనసభల గౌరవమును
గుర్తించుటకును పార్లమెంటువారికిగల వాంఛ యంతకన్న
యెక్కువ స్వచ్ఛముగ చెప్పగల్గుదురని నేననుకొనును

కార్యసిద్ధికి తగిన సకల్వకర్తగాని సామర్థ్యవంతాజక
ర్త్యములుగాని మనయందు లేక మన వ్యవహారములు అసక్రమ
లయినయెడల మన వ్యవహారలోపములను మన యనంతర తర
ములవారు వనలను నిండించక మానరు. మన వ్యవహారములను సా
ధనోపకరణములుగనున్న యీ ప్రభుత్వవిధానములు పనికిమాలి
నవనియు లోపభూయస్యులనియు, గొంతెత్తి అచింతకమా
త్రమున మనసామర్థ్యలోపమును కప్పిబుచ్చుకాలము. ఆలేక
మద్దెలయోడవట్టున్నది. ఉపకరణములకన్న కార్యసిద్ధి పురు
షులయొక్క మహత్వములను బట్టిగాని యే ప
కరణముల బట్టి యుండదు. సాధనముల
కన్న సాధకడే యెక్కువ ప్రస్తుతము ప్రజలముగ నినను స
హాయము జేయవలసిన అవకాశము పెచ్చినపుడు ప్రతిబంధకముల
కలిగించిన వారు మున్నందు చరిత్ర యందు నిండిపరుచక
మానరు.

భారతీయుల కవిమానముకాదు

కమిషనునందు భారతీయులు లేకుండజేయుటగుర్చి
భేదాభిప్రాయములందల న్నాయమే. ఈ విషయమున ప్ర
భుత్వమువారు బుద్ధివక్తువలసి జేసినిగా, భారతీయుల ఆభి
ప్రాయమును తెలుసుకొనక ప్రవర్తించిరనిగాని నిందించుటకు
ప్రతివారికిని పాటగలదు. అంతేకాని సామ్రాజ్య ప్రభుత్వ
మువారు భారతీయుల గౌరవమును తూలనాడిరనిగాని, అవ
మానరవిధినిగాని యనట కెప్పుడధికారములేదు. అది అస
త్యము. అవమానము లేనిచో అవమానమున్నదని భావించుట
అతిగౌరవము కాకలదు”

కొందరు యీ విచారణయందు పాల్గొనకుండుట కిది
యే న్నాయమును కారణములుగ చెప్పుచున్నారు. “ఈ
అపహేలగుర్చి యింతవిషయముగ జేయవలసివచ్చెను. ఇందు
పాల్గొనిండుట వలన భారతదేశమున కమిషను సమైక్యమైనది
భావించుట ప్రమాదకరముగ పారబాహ్యమైనదని నా
నమ్మకము.

“సహాయము చేయకున్నను పనిజరుగకమానదు”

ఈ విషయమున నిర్ణయధికారము పార్లమెంటువారికి
లేనేలేదని నిందించువారిలో నేనేకీభవింపజాలను. ఉన్నదున్న
ట్లుగ గ్రహించనిరాకరించుటవలన తమ ఆచర్యములను నెరవేర్చు
కొనగలమని యెవ్వరు భ్రమపడరాదు. ఇండియాలో జరుగ
నున్న రాజకీయ మార్పునకు పార్లమెంటువారి ఆమోదమును
బడయువలెనన్నచో అట్టిమాన్యు జాగ్రత్త నాలోచింపజేసి
దనియు, భారతీయులకు మేల్కొనకూర్చగలదని ము పార్లమెం
టువారికి నచ్చుకొనలెను. అట్లు నచ్చుకొన్నచు, బ్రిటిషు
పార్టీలన్నింటి ఆమోదము పై నియమించబడిన ప్రస్తుత రాయ
లు కమిషను ద్వారా ప్రతి ప్రభుల అవకాశము వచ్చెను. ఈ
సంఘమువారు విచారణ అన్ని పక్షములవారి సహాయము వలన
పూర్తిగజరుపగలరని ఆశించుచున్నాము. అట్టి సహాయము
సంగినను లేకున్నను విచారణమాత్రము జరుగకమానదు పార్ల
మెంటువారికి రిపార్టు దాఖలు జేయవలెను. పార్లమెంటువా
రు దానిని తమకు చి త మని దోచి న రీతిని పరిష్కరింపక
మానరు.”

పార్లమెంటునందు పర్యాపకములతో ఇండియా యెడల
సభ్యులు జూపిన ఉదార స్వభావముగుర్చి వైస్రాయిగారు
ముఖ్యముగ దెలిపిరి. ఈ విషయమున పార్లమెంటువారి నిర్ణ
యము యీ ఆభిప్రాయము పైనే ఆధారపడియుండుననిరి.

బహిష్కారమువలన ప్రమాదము

“ఇదివరకు అనేకకష్టములకు కారణముయిన పద్ధతుల
పైనే యిప్పుడుగూడ ఆ దోషన జరిపినచో ఇండియా రాజకీ
యనిషయముల పరిష్కరింపు అధికారము గల బ్రిటిషు పార్ల
మెంటువారికి గొప్ప అవమానము కలగకమానదు. అందుచే
బహిష్కారవిధానమువలన ఇండియాకుగాని బ్రిటనుకుగాని యే
విలాధియు కలద? ఇండియాలోరపున మాట్లాడు పెద్దమునుషులు

చెక్కుండు తమ్ము పార్లమెంటువారు అహ్వరించినను సహాయ
ముచేయ నిరాకరించినచో కమిషనువారి రిపార్టుగాని
పార్లమెంటువారి ఆభిప్రాయముగాని
విధిముగ మారునో నేనుగాని మరెవ్వరుగాని యిట్లు భూటాం
పజాలము. కమిషనువారికి సహాయముజేయకుండ ప్రజావంతులు
కట్టియాటంకము లేదు. అంతకన్న కిరిసహాయములేకనే తమ
కు చెజిక్కిన సహాయముతో ఉచితమున తిరస్కరముల గావించు
టకు కమిషనువారికిగూడ పీటను. భారతీయులకును బ్రిటి
షువారికిని మైత్రి యేర్పడవలయు నని భారతదేశపు ప్రేమము
కోరువారు ఉద్దేశించుచున్నారు. కాని ప్రజల లీంఛనున
ప్రవర్తింపిన నిట్టి మైత్రి సమకూరుట
దుర్లభము. భారతదేశమునకు ఏదో గొప్ప అవమానము జరిగె
ననియు జాతీయార్థగౌరవము నిలునదెబలెన ననియు కొందరు
తీవ్రముగ అందోళన జరుపుచు ప్రజాసామాన్యమునందు క్రోధ
మును ద్వేషమును ఆకాంక్షింపుచున్నారట. భారతజా
తికి అవమానము కలంగ లేదు. జాతీయగౌరవము కాపాడుటకం
త ఉపద్రవమేమియు తటస్థించలేదు.

ప్రజానాయకు లిదే విధమున ప్రవర్తించినచో విచారిత
పరిశీలులేర్పడవచ్చును. అవకాశమును దుర్వినియోగపరచితిమి
ని నేనుక చింతింపవలసి యుండును. ఇంకను విచారితముగ
భరితములు గూడ కలగవచ్చును.

ఇట్టి చర్యలకు యిట్టి ఫలితములు గలుగునని నిరూపించు
టకు భారతదేశచరిత్రయందే యెన్నియో నిదర్శకములు గలవు.
కావున యీ సాహితవాక్యములు యిప్పుడెవడు ప్రజలు విని
తమ పద్ధతులను మార్చుకొనిన సంకల్పించెదను. ముందొకపర్యాయ
మును దేశమునందు ప్రబలియున్న సాంఘిక విద్వేషముల
గుర్చి, సాయభిప్రాయముల స్పష్టపరచితిని అప్పటివలెనే
మిమ్ముకుగూడ యీవిషయమున సాకు గల ఆభిప్రాయముల
దెబ్బలు నాధర్మముని తెలంపచున్నాను. సాంఘిక విద్వేషముల
గుర్చి నే నుపన్యసించినపుడు నాపదుద్దేశముల నడచు ప్రశం
సింపిరి. ఇప్పుడు నేనొనగినవారిసాయములంగీగ రింపజాలనిచో
నే యుల కుత్తరవాదినీకాను. భారత భావిదశాన్నియము
కావన్న యీసంజగముయమున తప్పుదారియందు భారతీ
యులు ప్రవర్తించగూడదను సదుద్దేశముతో నే నీ హితము
నొసంగుచున్నాను.”

చెన్నపురి కార్యరేషను

3 వ తేదీన పాఠశాలలు మూయు తీర్మానము
కోరములేక సభ జరుగకపోవుట

తన తేదీన జాతీయపాఠశాల ముగించుచే కార్యరేషను
కార్యాలయమును పాఠశాలలను మూసివేయవలెనను
తీర్మానమును చచ్చించుటకు నిన్నసాయంత్రము 6-15
గం|| కేర్పరపబడిన, కార్యరేషను విభాగసూచికము కోరము
లేక నిలిపివేయవలసివచ్చెను. సత్యమూర్తిగారు మరీ పదిమం
ది సభ్యులను సమావేశము జేర్చుననగోరిరి.

6-15 గం|| ముహూర్త 15 మంది సభ్యులు మాత్రమే హా
జరండిరి. ప్రత్యేక సమావేశమునకు 20 సభ్యులకు
తక్కువగాకుండ హాజరండవలెను. అందుచే నిబంధనల ప్రకార
ము 6 గ 30 ని|| ల వరకును జేవించుచు. అప్పటికి 18 మం
ది సభ్యులు మాత్రమే హాజరండిరి. జస్టిసుజక్ష. సభ్యులు 13 మం
దురవుచాయనా, ఎస్. జి. రంగరామానుజము, వి. రంగనాథం
చెట్టి, నర్సయ్యగార్లు సభాకాల ప్రక్కగడియడే యుండిరి. వారి
సత్యమూర్తిగారు మొదలగువా రెంత పిలచినను అంతానికి
రాలేదు. తుదకు కోరములేదను కారణముచే అప్పటిను సభ
ముగియ చేసెను.

ఈ క్రిందిసభ్యులు సభా భవనమున హాజరండిరి. (1) సామి
వెంటాచుంకెట్టి (2) గడ్డి రంగయ్యగారు (3) జి. జి. గూ
ములు సాయముక్తిమి నేన అచింతయ్య (4) ముప్పయ్య (5) డా. ముప్పయ్య (7) డా. యు. నారాయణరావు (8) సిం. రంగం
చెట్టి (9) కె. భావం (10) పి. డి. సుబ్బారావు (11) సజ్జా
ముకుందాచెట్టి (12) చెన్నకవి చెట్టి (13) బి. రా. సత్య
నారాయణ (14) ఇ. ఎల్. అయ్యల (15) పి. జి. గో. నా
రాయణ సామిచెట్టి (16) బి. కు. అచార్యులు (17) గో. పా. నాయుడు (18) మి. నా. కి. సుందరం (19) గి. గార్లు.

హరతాళము - ఊరేగింపు - బహిరంగసభతో తీర్మానము

ఫిబ్రవరి 3వ తేది శుక్రవారము రేపే

అన్ని పనులను కట్టిపెట్టుడు - బండ్లను నడపకుడు - అన్ని కార్యాలయములను

పాఠశాలలను మూయుడు

ప్రపంచమున భరతమాతకు కలిగిన అవమానమును తొలగించి భద్రాననమున

ప్రతిష్ఠింపుమని భగవంతుని ప్రార్థింపుడు

ప్రతి గ్రామమునందును శ్రీ బాల వృద్ధులందఱును వేలకొలదిగా ఊరేగింపులకును, బహిరంగసభలకును వెళ్లవలెను. బహిష్కరణ తీర్మానము సేకరించుముగా నామోదింపవలెను.

భారతమాతకు బ్రహ్మాత్మవమును నలుపుడు బ్రహ్మాండముగా.

నైమను సంఘము బహిష్కరింపుడు విజయము సంపూర్ణముగా.

ఏవంక జూచినను బహిష్కార ధ్వనులే

భూనభోంతరాళములు

మారు మ్రోగుచున్నవి

కాన్పురు

సంయుక్త పరగణాలలోని పంచము లందఱును హిందూ సంఘములోని వారేమనియు వారందఱును దేశములోని యితర సంఘములవారితో చేతులు జోడించి యీ బహిష్కరణమును కొనసాగించవలయుననియు పంచము సోదరులనందఱును హెచ్చరించుచు డిరామాను ముగిసిపిలు కమిషనరుగారగు చౌదరి బెహ్లాలుగారు ఒక విజ్ఞాపన పత్రము ప్రకటించిరి. వీరు యీ పంచము సంఘ వాయువులు. హిందూ మహాసభయొక్క తీర్మాన మెట్లుండునో యీ పంచము సంఘములును సమక్రమిగా మేళవించి పనిచేయవలయును.

అనేక వందల సభ్యులనుండి యీ అమృతమును (పంచములను) హిందూలు హిందూలుగా జూచుచుండిరని జెప్పెను. అందుకనియే నేడు హిందూ సంఘమునకును పంచములకును భేదభావము ఏర్పడుచున్నది. ఇప్పుడున్న భేదభావమునే ఆధారముగా జేసికొని స్వర్ణము కల్పించవలెనని గవర్నమెంటువారు ప్రయత్నించుచున్నారు. మీరు చేసిన పనులనుమీరు తిరిగి పూర్వవైభవమునట్లుగా చేయరాదు. జాతీయ ప్రేమనునకు ప్రతిహతులుగా ప్రవర్తించరాదు.

హిందూ సంఘములోని ఉత్తమజాతులవారు మిమ్ములను ద్వేషించినను మీరు జాతీయభిమానమును విడవరకు జాతీయప్రేమనునే హృదయమందుంచుకొని ప్రవర్తించుచున్నామని ప్రపంచమునకు తెలియజేయవలయును. (ఫ్రీ. ప్రెస్)

కాకినాడ

బులను సాంబమూర్తిగారు కుమారానందుగారు నిన్న రాత్రి సామంతిలో నొక గొప్ప బహిరంగసభలో రైతుల కొలదిగా పాల్గొనిరి. ఆ సభ్యులందు పాఠశాలకును కళాశాలకును సోపానము హెచ్చరించిరి.

కాకినాడ మ్యునిసిపాలిటీవారు ఏకగ్రీవముగా నైమను సంఘము బహిష్కరించుచున్నారని తీర్మానించిరి.

కాకినాడతాలూకా బోర్డువారు ఫిబ్రవరి 3వ తేదీని హరతాళము చేయుటకై నిశ్చయించి పాఠశాలలను కార్యాలయములను మూసివేయ నిశ్చయించిరి.

తునిలో హరతాళము పూర్తిగా జరుగును ఈజిల్లా ఆరెటను విద్యార్థులు కళాశాలకు పోవుట మానివేయనిశ్చయించిరి. ఫిబ్రవరి 3వ తేదీని కాకినాడలో పెద్ద సభయొకటి జరిగవలసియున్నది. నువూరు 4 లక్షల విలువగల సరుకు వచ్చియున్నది.

భీమవరం తాలూకాబోర్డువారు కార్యాలయములను, పాఠశాలలను 3 తేదీని మూసివేయుటకు నిశ్చయించిరి. వల్లూరి సభ్యవారాయణగారు, భీమడిపాటి సూర్యవారాయణగారు ప్రజలకు గంభీరపర్యాయముజేసిరి. డండు వారాయణగారు కొన్నవలి గోపాలరావుగారు, మదిగంటి జగ్గన్న శాస్త్రిగారు పోడూరి బాపిరాజుగారు యిచ్చట గొప్ప సభలను జరిపి ప్రజలను హెచ్చరించుచున్నారు.

స్తీడగలందరు ఆనాడు కొద్దులకపోతే నడవకుట అంగీకరించిరి. దుకాణములు ఘోషకరింప మూయబడును

ధర్మవరం తాలూకాబోర్డువారు రాయలకమిషను బహిష్కరణార్థము కార్యాలయముల పాఠశాలలు మూసివేయుటకు నిశ్చయించిరి.

యస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు

శిల్లీలో సభ

రేపు శిల్లీలో హరతాళము జరుపవలయునని ప్రజలను హెచ్చరించుటకై యస్. శ్రీనివాసయ్యంగారి అధ్యక్షతన సభజరిగెను. లాలా లజపతిరాయుగారు, మాలా ఆబ్దుల్ కలాం అజద్ గారు మాలా మహమ్మదాల్ గారు, ఏ రంగస్వామి అయ్యంగారు, కండిత హరిదయానాథకుంజ్రాగారు ధ్వజస్థాపించిరి.

బొంబాయి

బొంబాయి సమీపములోనున్న ఘట్కీపూరు మ్యునిసిపల కచ్చేరీ హరతాళమునకై మూసివేయబడును. ఘట్కీపూరు రాష్ట్రీయశాల హిందూమహాసభయొక్క వ్యాయామ కాలమును 3 తేదీని మూయబడును.

కుంభకోణం స్టీడర్లు

సాధ్యమైనంతవరకు 3వ తేదీని కొద్దుపని చూడకుండని కుంభకోణం స్టీడర్లు తీర్మానించిరి.

నంద్యాల మ్యునిసిపాలిటీ నంద్యాల తాలూకాబోర్డు కర్నూలు మ్యునిసిపాలిటీ

హరతాళము జేయుచున్నవి

హరిసర్వోత్తమరావుగారి కార్యదీక్ష ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకవిలేఖరి యిట్లు కంఠినార్త సంభ్రమన్నాగా.

హరతాళసన్నాహములు కర్నూలులోను నంద్యాలలోను హరిసర్వోత్తమరావుగారి (కాపనసభ్యుల) ప్రబోధమున అత్యుద్యమతో జరుగుచున్నవి. ఇనటి జిల్లాకాంగ్రెసు కమిటీకార్యదర్శియగు ఓకంగంటి ముబ్బయ్యగారు హరిసర్వోత్తమరావుగారు కర్నూలువచ్చి ఇనటి నాయకులతో సంప్రతించి ఏర్పాటు జేయుచున్నారు.

కర్నూలు మ్యునిసిపల కచ్చేరీని పాఠశాలకు మూడవ తేదీని మూసివేయుటకు తీర్మానింపబడినది.

నంద్యాల మ్యునిసిపాలిటీ కూడ కార్యాలయమును పాఠశాలలను మూసివేయుటకు తీర్మానించినది.

నంద్యాల తాలూకాబోర్డుకూడా హరతాళము జరుపుటకై కార్యాలయములను మూసివేయ నిశ్చయించినది.

నగరపరిషత్ సభయు బహిరంగసభలు ఏర్పాటు చేయబడినది ఈ హరతాళసందర్భమున ప్రబోధకరముగా నుండుటకై హరిసర్వోత్తమరావుగారు తెనుగులో కొన్ని వద్యములను రచించిరి.

అహమ్మదాబాదు

సరోజినీదేవిగారు కళాశాలల కడ్డకట్టగా కూర్చుండెద ననియు శ్రీ విద్యార్థినులు కళాశాలలకు పోరాడనియు హెచ్చరించిరి.

గుజరాతీ కళాశాలలోని శ్రీ విద్యార్థినులు సదరు కళాశాలకు 3 తేదీని పోరాడని సభాజనీదేవిగారు హెచ్చరించిరి. ఇందుకు భిన్నముగా ఎవరైనను చెల్లనయెడల దారికడ్డముగా తామును మరికొందరు శ్రీ విద్యార్థినులును కలిసి సాత్వికనితో ధమకేసెద మనియు చెప్పిరి.

అనేక కళాశాల విద్యార్థులను, హైస్కూలు విద్యార్థులను, గుజరాతు మహావిద్యాలయములోని పండితులను ప్రార్థించు భగవతీగారి అధ్యక్షతన సభాజేమిరి. వల్లభాయ పశులుగారు విద్యార్థుల నందరిని హరతాళము చేయవలెనని హెచ్చరించిరి.

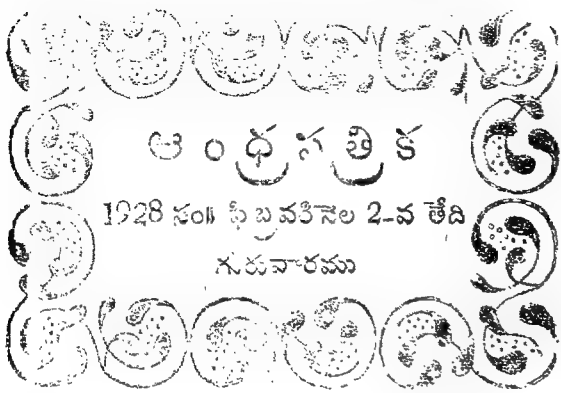
విద్యార్థులందఱును హరతాళముచేయ తీర్మానించిరి.

శ్రీపతి పండితా రాధ్యుల మహాదేవయ్య.

ప్రకటన

రేడియోదినము అఖిలభారత హారతాళదిన మగుటచే, ఆంధ్రప్రదేశ్ కావ్యాలయము మూసివేయబడును. ఆనాడు "ఆంధ్రప్రదేశ్" వెలువడదు. సంపాదకుడు.

రేపు

శ్రీకృష్ణ

హిందూదేశమున కంతకును రేపు పరీక్షాదినము. దేశ మికమీద తలమెత్తుకొని తిరుగుట, లేక అవమానపరంపరలకు లోనయి ప్రగ్గుట! స్వాతంత్ర్యమును సంపాదించుట, పౌరతంత్ర్యమునందే ఎల్ల కాలము నిలిచియుండుట! ఈ ప్రశ్నలకు రేపు జవాబు వెలువడవలసియున్నది. ఇంతవరకు భారతీయులలో నన్ని పక్షములవారును, నన్ని సంఘములవారును బహిష్కారమువిషయమై సుఖఖిభావము జూపుచున్నారు. హిందువులు, మహమ్మదీయులు, పార్సీలు, సిక్కులు మున్నగు సంఘములవా రెల్లరును సైమనుకమిషనును బహిష్కరింప నిశ్చయించిరి. వీరలలో కొందరు విరసపు పల్లెల బలుకుచున్నను, బహిష్కారధ్వనిలో నివి మునిగిపోవుచున్నవి విద్యార్థు లీసమయమున జూపుచున్న యత్సాహ మహిమితము. కోమల మగు య నెనుల హృదయములనుండి దేశభక్తిభావము పొంగుచున్నది. చెన్నపురిలో శచ్చయప్పకళాశాల వారు విద్యార్థుల విన్నపము నాలకించి, రేడియోదినము కళాశాలను మూయ నిశ్చయించిరి. ఇతరసంస్థలలోని విద్యార్థుల కోరికనుగూడ తత్పరతలల యధికారులు సఫలపరచుట యశ్యము. బండరునందలి నోబిలు కళాశాలాధిపతి పాశ్చాత్యులయ్య, రేడియోదినము కళాశాలను మూసివేయవలెనట మిగుల ప్రశంసార్హము. వక్షకులు తమ అంగడులను మూసియు, కవికులు తమ వృత్తులను మానివైచియు, న్యాయవాదులు కొర్రలకు బోవుట మానియు, ఉపన్యాసులు బహుకు బోవుట మానుకొనియు, జాతరకోకిమునందు సాల్లానుట యవసరము.

ఈపురోజ్వలెల్లగును కలసి, మిల్నరుకమిషనును నిర్దిష్టచారిణి వంశవైచితులనే, భారతీయులందఱు కలసి, సైమనుకమిషనును వంశివైచుట యవసరము. కమిషనుతో నేరభమగు సహకారము నొనర్చుకొని, ఇట్టివనోరథము నెరవేరదు. ప్రభుల అనమ్మకముల దుంగ జూపుటకు హారతాళము కన్నను ఉల్లముమార్గ ముపయోగము. దేశమంతయు అఖిలభారత సంతకముచుండ, సింహాభిషేకమున సైమనుకమిషనువారికి సుస్వాగతము

నగుట, వారిపూర్వచరిత్రమునకు తగియే యున్నది. హిందూదేశ మంతయు కమిషనువారి కొక్కుమృడి స్వాగత మొనగునని వీరు అభయమొనగిరి. ఆర్థిక సంకటముల మూలమున కొన్ని తరగతుల వారు ప్రతికూలప్రచారము నలుపుచున్నను, వీనిని లక్ష్యపెట్టవలదని, సింహాభిషేకపుగారు హితవంశగుచున్నారు. సింహాభిషేకపుగారికి హిందూదేశము నందుగాని బెంగాలునందుగాని ఎట్టిపలుకుబడి లేదని తెలిసిన విషయమే. వీరు కొంతకాలము క్రిందట హిందూదేశముపై గినిసి, ఇంగ్లండులోనే వానస్థల మేర్పరుచుకొనిరి. వీరిపుడు కమిషను కనుకూల వాతావరణము గలిగించుటకు గాబోలు, హిందూదేశమునకు వచ్చినట్లుల దోచుచున్నది. మాతృదేశాభిమానమునందు అగ్రస్థానము వహించెడి వంగరాష్ట్రప్రజలు సింహాభిషేకపుగారి నుడువులకు తగినరీతిని జవాబిచ్చెదరని తలచెదము. సింహాభిషేకపుగారు రయినను సైమను కమిషను ప్రతిష్ఠను ఇనుమడింప జేయజాలరు.

చెన్నపురిలో జరిగిన బహిరంగసభలో బహిష్కారవాదులను కొందరు ధుండగొండు హింసించి యుండిరి. కలకత్తాలో గూడ బహిష్కారవాదుల సభ జరుగకుండ, పోలీసువారు అడ్డుగించి రనియు, సభ కేటించినవారిలో కొందరుకు దెబ్బలు తగిలెననియు తెలియచున్నది. హారతాళము తిన్నగ జరుగకుండ, ఇట్టి యాటంకములు గంగవచ్చును. కాని, బహిష్కారవాదులు శాంతియు నేమాత్రము కోల్పోవక, ప్రతిపక్షులు పెట్టడిహింసల కోర్పుటకు సంసిద్ధులై యుండవలెను. వీరు ప్రతిక్రియల జరిపి, అహింసాధర్మము నేమాత్రము విడనాడకుండుటకు దీక్ష బూనవలయును. శాంతియుతో గూడిన దృఢ నిశ్చయమే భారతీయులను గమ్యస్థానము జేర్చగలుగును. నిమ్నజాతులవారిని కొందరు సైమను కమిషనుకు తోడ్పడునట్లు, ప్రతిపక్షులు ప్రేరేపించు చున్నారు. ఉన్నతజాతిహిందువులతో జేరవలదని, స్వార్థపరులు బోధించుచున్నారు. కాని, నిమ్నజాతులవారు మిగిలినవారితో పాటు దేశోద్ధరణకు తోడ్పడుకొలదియు వారిస్థితి చక్కబడును. దేశీయులను విడనాడి, విదేశీయులు తమకు మోక్ష మిచ్చెదరని తలచుటకన్నను భ్రమవేరుండదు. ఇట్టి చర్యవలన, వీరు ఇతరసంఘములవారి సానుభూతిని కోల్పోవుట మాత్రము జరుగును. తాత్కాలిక లాభములను కొన్నింటిని పొందగలిగినను, పిమ్మట వీరి యభివృద్ధి స్తంభించుట నిశ్చయము. మహమ్మదీయులు, బ్రాహ్మణేతరులు, సిక్కులు మున్నగు సంఘములపై అధికారవర్గము ప్రత్యేకాభిమానము జూపుచున్నట్లుల కొంతకాలము భ్రమవ్యాపించెను. కాని అయ్యది తొలగిపోవుటచే, నేడు వారందరును స్వరాజ్యమునకై పరితపించు చున్నారు. నిమ్నజాతులవారి నావహించిన భ్రమ గూడ త్వరలో దానియంతట యదియే తొలగిపోగలదు. అయినను, అనుభవశీలరహితపు నాలకించి, నిమ్నజాతుల ప్రముఖులు పెడమార్గము ద్రొక్కకుండుట శ్రేయస్కరము. ఈసమయమున సంయుక్తరాష్ట్రములలోని నిమ్నజాతుల నాయకు లగు చౌదరి బీహారి లాలుగారు తమ సంఘమువారికి చేసినపాచ్చరిక కడుసమంజసముగ నున్నది. హిందూ సంఘములో

నిమ్నజాతుల వారు గూడ భాగమే ననియు, మిగిలిన హిందువులతో బాటు వీరును సైమను కమిషనును బహిష్కరించుట యవసరమనియు, ప్రభుత్వమువారు తమమధ్యగల భేదముల నవకాశముగ దీసికొనుచున్నారనియు, అట్టిచీలిక కవకాశ మియగూడదనియు, దేశశ్రేయమునకు భిన్నముగ తా మెప్పుడును ప్రవర్తించగూడదనియు, భారతీయులతో బాటే నిలిచి నిమ్నజాతులవారు దేశాభ్యుదయమునకై పాటుబడవలయుననియు బీహారిలాల్ గారు చేసిన హెచ్చరికను, అన్నిప్రాంతములలోనివారును అనుసరించుట లాభకరము. ఏజాతీయయినను దేశమును నష్టపరచి, బాగుపడగలుగుట యసంభవము. మదరాసు శాసనసభ్యులగు సాల్వానాగారు భారతీయ క్రైస్తవుల కీసమయమున జేసిన హెచ్చరిక చాల ముఖ్యమయినది. ఆదిద్రావిడలయినను, క్రైస్తవులయినను, మహమ్మదీయులయినను, హిందువులయినను, పార్సీయినను, దేశమునకు గలిగిన యవమానమును భరింపక, సైమను కమిషనును బహిష్కరింపవలయునని, సాల్వానాగారు స్పష్టముగ దెలుపుచున్నారు. నేడు ప్రబలిన ఐకమత్యము కొనసాగుచో, స్వరాజ్యము చేరువున నున్నదనుట కెట్టిసందియము లేదు. చెన్నరాజధానియందును, తదితరరాష్ట్రములందును స్థానికస్వపరిపాలనసంఘములు సైమను కమిషనును బహిష్కరించుటకు ముందుకు వచ్చియుండుట, మిగుల శుభభిషాము. కలకత్తా కార్పరేషనువారు హారతాళము జరుపుటకు నిశ్చయించిరి. చెన్ననగరపు కార్పరేషనుగూడ వీరిమార్గము నవలంబించునని తలచితిమి. కాని కొందరు సభ్యులచర్యవలన, నియమితసంఖ్య హాజరగుటకు వీలుగలుగలేదు. ఒక్కరు తక్కువ యగుటచే సభజరుగలేదు. సభ జరిగియున్నచో బహిష్కారతీర్మానము తప్పక యామోచింపబడియుండేది. సభ కరుదెంచియు, లోపలికిరాని రా|| సా|| పి. రంగనాథంశెట్టి, నర్సు, టి. సుందరరావునాయుడు, యస్. జి. రంగరామానుజముగార్ల వైఖరి మిగుల అప్రశస్తము. దేశము నెదుర్కొనిన ఘోర విపత్తునుయమున, ప్రజాహిత సమస్యలతో వీరు ఆటలాడుట మిగుల శోచనీయము. ఇట్టివారికి బుద్ధిగజపుటకో యన, నిన్నటిదినము ఘోరలే మందిరమున గూడిన స్త్రీలు బహిష్కారమును కొనసాగించువట్ల ఆ మి తో త్సాహము జూపిరి. దేశము నందీ సమయమున జాతీయమహోత్సాహమును పురికొల్పుటకు సైమను కమిషను బనికివచ్చినది. దీనిని నిర్మించి, నిరులించుచున్న హిందూదేశమును మేల్కొల్పిపెండులకు, బ్రిటీషు మంత్రులకును, పార్లమెంటుసభవారికిని కృతజ్ఞత సూపవచ్చును. ఇంతటి గాఢప్రజోధము మరియొకసాధనవలన చేకూరియుండదు. దీని నడగ ద్రొక్కుటకు, అనేకప్రయత్నములు జరుగగలవు. హారతాళమును చట్టవిరుద్ధ మని ప్రకటింపవచ్చును. క్రొత్తనిర్బంధములను విధింపవచ్చును. వందేమాతరం కీర్తనను పాడి, జాతీయపతాకమును చేబూని, సుభాషచంద్రబోసుగారు కలకత్తా ప్రెసిడెంసీ కళాశాలలో ప్రాత విద్యార్థుల నిచెప్పినందులకు, కాలేజి యూనియనుసంఘ కార్యదర్శులగు ప్రమోద కుమార ఘోషలుగారిని నన్మండు

చేయుట ఎంత ఘోరమో యోచించవచ్చును. ఇతర దేశములందు దేశభక్తిని ప్రశంసించుచుండ, హిందూ దేశమునందది నేర మగుచున్నది. ఇట్టి దురవస్థనుండి విముక్తిజేడవలయు ననిన, స్వరాజ్యమును ఎంత త్వరలో సంపాదించిన నంత మేలు. సైన్యకమిషను భారతీయులదాస్యశృంఖలములను బెంచ నున్నది. దీనిని సంపూర్ణముగ బహిష్కరించి, ప్రజలు స్వాతంత్ర్య సంపాదనోత్సాహమును ప్రపంచమునకు వెల్లడిజేయుట ధర్మము. ఈజిప్టునందును, ఐర్లెండునందును, ఇట్టివిచారణసంఘములను నిరాకరించి, ప్రజలు స్వేచ్ఛను బడసిరి. హిందూదేశముగూడ సైన్యకమిషనును నిరాకరింప గలుగుచో, స్వాతంత్ర్యోత్సాహ జాగరణలుగను. రేపటిదినము సైన్యకమిషను వారు హిందూదేశమునందు అడుగిడ బోయెదరు. సింహాప్రభువు బోలు అత్యల్పసంఖ్యాకులు వీరికి స్వాగత మొసగిన నొనగెదరు గాక! దేశస్వాతంత్ర్యమును ప్రేమించు అధికసంఖ్యాకులగు ప్రజలు వీరిని సంపూర్ణముగ బహిష్కరించెదరనుట నిశ్చయము. ఆ నేతుహిమాచలము రేపటిదినము బహిష్కరింపదము మార్గమోగు గాక! హిందూదేశముపై అవమానపరంపరలు గురియు చున్న యీ సమయమున గూడ భారతీయులు ఆత్మగౌరవము నిలుపుకొన బాలనిచో, నికముం దెన్నడును తలయెత్తి తిరుగబాలరు. స్కీకకమిటీ సిఫార్సులను బ్రీటీషు ప్రభుత్వమువారు నిరాకరించిన విషయమును గూర్చి "లీడరు" ప్రతినిధితో ముచ్చటించుచు, హిందూదేశమునకు స్వపరిపాలనము నొనగు తలంపు బ్రీటీషు ప్రభుత్వమువారి కేమాత్రము లేదని, సర్ పి. యస్. శివస్వామి అయ్యగారి బోలు అమితమితవాదినడివిన పలుకులు, గమనింపదగియున్నవి. యుద్ధమృతిగారు, బ్రీటీషు సైనికులను హిందూదేశమునం దధికముగ నెలకొల్పుటకు తలపెట్టిరినియు, యంత్రసాధనములను హెచ్చుజేయుట వలన హిందూదేశపు మిలిటరీ ఖర్చు అతిశయించుననియు, శివస్వామి అయ్యగారు నెలిపుచ్చిరి. ఇట్టి స్థితిలో సైన్యకమిషనును బహూకరించుటవలన, హిందూదేశదాస్య మిప్పటికన్నను అతిశయించునుగాని, ఏమాత్రము తగ్గనేరదు. రేపటిదినము జరుగు వారతాళము, శాంతముగను, నిర్విఘ్నముగను ముగియుగాక!

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము దేశభాషా మూలక విద్య

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమును నిర్మించు నుద్దేశ్యములలో ముఖ్యమయినది, దేశభాషాద్వారా విద్య గజపుటయే. ఇంతవర కీయద్దేశ్యము నెరవేరలేదు. గతసంవత్సర మీవిషయమును విచారించుటకు నియమింపబడిన కమిటీవారి రిపోర్టు యిపుడు ప్రచురింపబడినది. భాషేతర విషయములను, స్కూలు సైన్యలు తరగతివరకు దేశభాషలోనే నేర్పవలయు ననియు, ఇందుకు స్కూలు సైన్యలు బోర్డువారి రంగీకరింపనిచో, ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము వారు మెట్రిక్యులేషనుపరీక్షను ప్రత్యేకముగ జగపవలయు ననియు, కాలేజితరగతులలో ఇంటర్మీడియే

టు తరగతిలో మాత్రము దేశభాషామూలకవిద్యను ఇప్పటినుండి గజపవలయు ననియు, 1929 జూలై నెలకు మించకుండ ఈ సూచన అమలులోనికి రావలయు ననియు, తీర్మానించిరి. పరీక్షలలోను క్లాసులలోను గ్రాంథికభాష నుపయోగింపవలయునా, లేక వ్యావహారికభాష నుపయోగింప వలయునా, అను విషయమై కమిటీవారి రెట్టి తీర్మానము గావించలేదు. గ్రంథప్రకటనవిషయమును, పబ్లికేషను బోర్డారికి కమిటీవారు విడిచిపెట్టిరి. కమిటీవారు గావించిన తీర్మానములు, ఆంధ్రుల కోర్కెలకు చాల కొరవడుచున్నవి. ఆనంగతిని కమిటీవారును అంగీకరించుచు, రెండువిధములగు వ్యతిరేకాభిప్రాయములను తాము సమన్వయముజేసి, రాజీమార్గమును సూచించితిమని తెలిపిరి. ఇట్టి మితమగు సూచనల నయినను, విశ్వవిద్యాలయమువారు పెంటనే అమలులోనికి దెచ్చుట యవసరము. దేశభాషలద్వారా విద్య గజపుట మంచిదా, కాదా యని యింకను తర్కించుట యవసరము. ఇప్పుడు కావలసినది కార్యక్షేపము. తెలుగుభాషలో భాషేతరవిషయములను నేర్పుచు, ఆంగ్ల భాషను రెండవభాషగ ప్రత్యేకముగ నేర్పవచ్చును. అప్పు డీభాషను ఎక్కుడు స్పష్టగ గ్రహించుటకు విద్యార్థులకు వీలగునని, కమిటీవారు సూచించిన విషయమునందు అతిశయోక్తి గనుపింపదు. తెలుగు భాషలో విద్య గజపుటలదియు, పరిపాలనము గూడ దేశభాషలలో తప్పక జరుగును. పతనీయ గ్రంథములకు కొరతగలుగునని తలుపనక్కరలేదు. దేశభాషా మూలకవిద్యను గజపుటలో విశేషము భవము గల గురుకులవిశ్వవిద్యాలయాధ్యక్షులగు రామదేవుగారు, మాతృభాషలో విద్య నంతను విధిగ నేర్పవలయు నని హెచ్చరించిరి. బి. ఏ. తరగతులలోగూడ నిట్టి విద్యను గజపవీలగునని, వీరి తలంపు. ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయపు రిజిస్ట్రార్ గు అన్నాగారు, దేశభాషా మూలకవిద్య సుసాధ్యమని స్పష్టపరచిరి. సర్ పి. సి. రేగారి యభిప్రాయము గూడ నిదియే. సాక్ష్య మిచ్చినవారిలో పలువురు దేశభాషామూలక విద్యావశ్యకతను సూచించిరి. కొందరుమాత్రము తెలుగులో ఉన్నతవిద్యను గజపుట కొరకు తరుణము రాలేదని సూచించిరి. ఇట్టి వారిలో, డి. బి. కే. రామానుజాచార్యులు గారు, డాక్టరు గంగనాథ జిహ్గా, న్యాయమూర్తి వేపారామేశం పంతులుగార్లు ముఖ్యులు. అయినను, ఏకార్యమునయినను ప్రారంభింపకముందు సందియము లుదయించుచునే యుండును. దీనిని నెరవేర్చుకొలదియు, సందియములు ముచువలె కరగిపోవుచుండును. దేశభాషా మూలకవిద్య విజయము గాంచదను భయము, కమిటీవారి నాపహింపలేదు. వీరు సంపూర్ణ విశ్వాసభావముతో తమసూచనల గావించియున్నారు. ఆంధ్రులు చాలకాలము నుండియు విద్యను దేశభాషలలో గజపవలయు నని పట్టుదల జూపుచునేయున్నారు. వారి ఆందోళనకు ఫలముగ విశ్వవిద్యాలయము లభించినది. ఇంతవరకు విద్యావిధానము ప్రాతఃపద్ధతులనే అనుసరించుచున్నది. ఇకనయినను దీనిని మార్పుజేయనిచో, విశ్వవిద్యాలయపు టునికవలన విశేషప్రయోజన ముండదు. విచారణసంఘమువారు ఆంధ్రభాషద్వారా ఇంట

ర్మీడియేటు తరగతులవరకు పెంటనే విద్య గజపవలయునని సూచించి, దూరదృష్టి గనుబజచిరి. వీరి సూచన లేమాత్రము తీవ్రమయినవి గావు. విశ్వవిద్యాలయమువారు క్రొత్తపద్ధతిని త్వరలో నమలులోనికిదెచ్చి, కృతార్థులయ్యెదరుగాక!

ఇర్విను ప్రభువు: సైమన్ మిషను

శ్రీకృష్ణ

నేటిదినము జరిగిన భారతశాసన సభలో రాజప్రతినిధియగు ఇర్విను ప్రభువుగారు సైమన్ కమిషనును మరియొక మారు సమర్థించిరి. వీరిభాష మృదువుగ నున్నను, వీరు క్రొత్తకారణములను వేసిని సూచింప జాలకబోయిరి. సెలెక్టుకమిటీలకు, సాక్షులకన్న నెక్కుడు అధికారము లేమి గలవో వీరు దెలుపకబోయిరి. ఏదియో అనుకూలప్రకటన గావించబడు నని ఇంకను ఆశపెట్టుకొనినవారికి తీరని యాశాభంగము కలుగకమానదు. కమిషనునుండి భారతీయులను బహిష్కరించిన విషయమున భిన్నాభిప్రాయ ముండు నని రాజప్రతినిధిగారు రంగీకరించిరి. కాని ఇంతమాత్రముచే భారతీయులకు అవమానము గలిగె నని తలచుట భ్రమ యని వీరు దెలుపుచున్నారు. భారతీయుల కింతవరకు గలిగిన యవమానములలో నిది యొకటియని తృప్తిజెందు వారుదురేమో తెలియదు. కాని యాతీత అవమానములు దుస్సహములని తలచువారుమాత్రము కమిషనుకు తోడ్పడజాలరు. భారతీయులు తోడ్పడినను తోడ్పడకున్నను, విచారణ జరిగితిమనని, రాజప్రతినిధిగారు దెలుపుచున్నారు. బ్రీటీషు ప్రభుత్వమువారి స్వంతబాధ్యతపై ఇట్టివిచారణ జరిగిన జరుగనిండు. కాని హిందూదేశ మిట్టి విచారణను గుర్తింపదు. బాధ్యత నంతను పార్లమెంటు సభయే వహించుచున్నపుడు, ఇతరులు దీనియందు పాల్గొనబాలరు. భారతీయులకు గావలసినది, స్వయంనిర్ణయాధికారము. దీనిని సంపాదించుటకై వారు స్వత్యక్తిపై నాధారపడెదరు. బ్రీటీషు పక్షము లీసమయమున ఏకమయినటులనే, భారతీయపక్షములును ఏకము గాకమానవు. ఈమారు కమిషనువారు సాక్ష్యవిచారణజరుపరనియు, పరిస్థితులను గమనించి ప్రజుతో ఇష్టాగోష్ఠి జరిపెదరనియు, రాజప్రతినిధిగారు దెలిపిరి. కమిషనువారి చర్యలకు వేసికిని తోడ్పడకుండుట, భారతీయులముఖ్యధర్మము.

రిజర్వు బ్యాంకు చట్టము : పటేలుగారి నిర్ణయము

ప్రాత రిజర్వు బ్యాంకు చట్టమును ఉపసంహరించుకొనక, వాటాదార్లపద్ధతిపైని క్రొత్త రిజర్వు బ్యాంకు చట్టమును ప్రవేశపెట్టుట చట్టవిరుద్ధమని నిర్ణయించి, సర్ బేసిల్ బ్లాక్స్టెగారి ఎత్తులను సాగకుండజేసిన, పైసిడెంటు పటేలుగారు రభీనందనీయులు. వీరిచ్చిన తీర్పు చారిత్రకస్థితిపై యుండగలదు. నిరంకుశాధికారుల కెల్లపుడును అంకుశముగ నుండగలదు. పైట్లుబ్యాంకు ఏర్పాటు నివారకు సెలెక్టుకమిటీవారును భారత శాసనసభవారును అంగీకరించియుండిరి. చట్టమునంతను చర్చింపకముందే, చర్చను ముగించుట భావ్యముగ లేదని శాసనసభవారు తీర్మానించి బ్లాక్స్టెగారి చర్యను

నిరసించిరి. బ్లాక్టుగా రీచట్టమును మరీయొక సెషన్ లో పూర్తి చేసెనని చెప్పిరి. ఇట్టిస్థితిలో ప్రాత చట్టమును ఉపసంహరించుకొనక యితర విభముల నయినను ఈ చట్టము రద్దుగాకముందు, క్రొత్త చట్టమును క్రొత్తవర్షముల ననుసరించి నిర్మించుట కన్నను విచారము వేరుండునా? పార్లమెంటు సభ లో నెక్కడను ఇట్టి యాచారము గనుపించదని, జులెలుగారు స్పష్టముగ నిరూపించిరి. బ్లాక్టుగారు భారత శాసనసభను సులభముగ తృణీకరింపవచ్చునని తలచిరి. ప్రాత చట్టమును ఉపసంహరించుకొనుటకు, శాసనసభ యంగీకరింపజాలదు. క్రొత్త చట్టమును ప్రవేశపెట్టుటకు, శాసనసభాధ్యక్షులు లంగీకరింపలేదు. బ్లాక్టుగారి స్థితి త్రిశంకుస్వరము బోలియున్నది. ప్రాత చట్టము నుపసంహరించుకొని నను గూడ విశేష ప్రయోజన ముండదనియు, కాల విలంబమువలన నది రద్దయినగాని క్రొత్త చట్టమును ప్రవేశపెట్టుటకు సరియగు వీలుండదనియు, జులెలుగారు సలహానిచ్చిరి. బ్లాక్టుగారు ముందేమి చేసెదరో చూడవలయును.

దక్షిణాఫ్రికా : భారతీయబహిష్కారము
దక్షిణాఫ్రికాలో నిర్మిత మగుచున్న క్రొత్త చట్టము భారతీయులను కొన్ని వృత్తులనుండి బహిష్కరించుచున్నది. ఇది యవమానకరమని, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు బాజ్ పాయిగారు భారత శాసనసభలో నంగీకరించిరి. శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు సలుపుప్రయత్నములకు తాముతోడ్పడదని తెలిపి, వీరివాదనము ననుసరించి, లడ్జర్ మెంటు తీర్మానము పసంహరించుకొనబడెను. దక్షిణాఫ్రికా శాసనసభలో గూడ, తెల్లసభ్యులు కొందరు చట్టమును నిరసించి, యిటీవల జరిగిన ఒడంబడిక కిది భంగకరమని సూచించిరి. భారతీయుల అసమ్మతి మూలమున, దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారు చట్టము నుపసంహరించుకొందురని తోచదు. ముందేమి జరుగునో చూడవలయును.

చీనాలో శిరచ్ఛేదనలు హత్యలకు కారణములు

లండన్, జనవరి 31:- (మెయిలు) టాంబూడ్ గాట్లు వ్రాయుచున్నది: చీనాలో శ్రేణుయూనియన్ జమును చుట్టుకు క్రైమినిరీయించున్నారు. కాల్పులు వచ్చుచున్నాయి. వధించుచున్నారు. పరిశ్రమ గంటలు చేతనములు చీనా ఫ్యాక్టరీలో నాగరికమునకు ఫోరనిరీయించుచున్నది. వారు పనిచేయుపరిస్థితులు కంటకముగ నున్నవి. ఇంగ్లండులో ఇప్పుడేతనములలో రింకు చీనాలో ఇప్పుడున్నది. మిల్లులన్నిటియందును పిల్లల పనిచేయుచున్నారు. 8, 7, 6 ఏడ్లపిల్లలు గూడ పనిచేయుచున్నారు. చీనా పనివాండ్లు శ్రేణుయూనియన్లలో చేరుట చేతను పరిస్థితుల బాగుచేసికొనటకు వారుచేసిన బానిసత్వమునండి బయట పడుటకును ప్రయత్నించుటయే చీనా పనివాండ్లనైతిక శీరములు. చీనాలో విదేశీయులున్నచోట్ల శ్రేణుయూనియన్ ను గుర్తించవలసి (బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమును బ్రిటిష్ శ్రేణుయూనియన్లు గౌరవించెనది. ప్రభుత్వమువారు దీనిని జేయవలయు చక్కని దీక్షింకలు లేదా? ఇది జరుగునో ఎంతయో లాభముగానంతును. ఆనుస్వరముండి ఇండియాకు చూడుచుకాములలో పోవుటకు చూడుచుకాముల పోకటవిను నమును పాన్ లియరు బ్లాస్ కోటికొనుచు మేనల మొదటి లేదీనుండి ప్రారంభించెనట.

విదేశవార్తలు

వాషింగ్టన్ నాకాదళ ఒడంబడిక

బ్రిటన్ పై మోపిన ఆరోపణలను ఖండించుటకు, జనవరి 29:- జనీవా నాకాదళసభ అయినప్పటి నుండి గ్రేట్ బ్రిటన్ వాషింగ్టన్ నాకాదళ ఒడంబడికకు భిన్నముగ 10038 టన్నుల క్రూ-జరలను గట్టెన్న ఆరోపణలు పూర్తిగ నిరాధారములని యునైటెడ్ స్టేట్స్ నాకాకాఖా కార్యదర్శి విల్బరుగారు దెలుపుచున్నారు. యుద్ధనౌకలను తప్ప ఇతర నౌకల నెన్నిటైన న గట్టు కొనవచ్చు సరియు, అయ్యది వాషింగ్టన్ ఒడంబడికకు విరుద్ధము గాదనియు దెలుపుచు, అందుచే బ్రిటన్ మేము కట్టలేము కొన్న క్రూ-జరల కంటే ఎక్కువ కట్టినను అయ్యది వాషింగ్టన్ ఒడంబడికకు విరుద్ధముగాదు. విల్బరుగారి ప్రసంగమును లండన్ లో అందరను హర్షించిరి. అమెరికా బ్రిటన్ కు అసహాయులకు గల్పించుటకు బర్సిన పన్నాగములు వ్యర్థమైరి.

పారిశ్రామిక ప్రదర్శనములు

భారత దేశసరకుల ప్రదర్శనము
లండన్, జన 30:- మార్చి 1 నుండి 18 వరకు లయన్స్ పారిశ్రామిక ప్రదర్శనమునను, బుడాపెస్ట్ ప్రదర్శనములో ఏప్రిల్ 27 నుండి మే 7 తేదీ వరకును భారతదేశసరకుల ప్రదర్శించుటకు ఇంగ్లీషున ప్రేమకమివనరు లిండేగారు ఏర్పాటుచేయుచున్నారట. ఆగస్టులో టారంటో ప్రదర్శనమున భారతసరకుల విస్తారముగ ప్రదర్శింపజేసెదరు. లండన్ లో ఫిబ్రవరి 20 నుండి మార్చి 2 వరకు జరుగును. ముఖ్యముగ ఆరోగ్యవస్తువుల ప్రదర్శించెదరు. బీజింగ్ జిరిస్సాలనుండి చేతిపనులు కళిలను ప్రదర్శించెదరు. వంజాయునుండి పట్టువస్త్రములు వచ్చును. దంపతులను గృహపరిశ్రమలగూడ ప్రదర్శింపబడును.

భారతదేశ ప్రజారోగ్యము బాగుచేయుటెట్లు?

ప్రస్తుతమందున్న స్వపరిపాలనచట్టము సత్తివేయవలెను
లండన్, జనవరి 30:- భారతదేశ ఆరోగ్యమును బాగుచేయుటకుగూర్చి నైటింగేల్ సెచరీ, పత్రికలో వార్తాబోస్పిటిలియంనుగారిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:- వాపురా కలకత్తా ఆరోగ్య పరిస్థితులకు, సాధారణముగ ఇండియాలోయెటను యభివృద్ధిగానికీ దెచ్చుటకు ప్రస్తుతము ప్రజానిర్వహించు భారతీయుల నిర్వహించలేదు. ఇండియాలో ప్రస్తుతమున్న సాంకేతికపరిపాలనచట్టము తీసివేయవలెను. క్రొత్తవిధానము శీఘ్రముజేయవలెను. పరిపాలనమున కర్మలకు భారతీయుల నెన్నుకొనవలెను. వారు తమ పనులను నిర్వహించుటకు అనుకూలపరిస్థితులను గలుగజేయవలెను. ఫ్రాంకులనున్న శాఖలపై, ప్రతిరాష్ట్రమునందు జిల్లాల విగుసగ శీఘ్రముజేయవలెను. విదగ పట్టణములు, పల్లెలలను ప్రారంభించవలెను. ప్రతిజిల్లా ప్రధానాధికారి యధికారమును దుండవలెను. ఇతనికొక యధికారి సహాయముగ నుండవలెను. ఇద్దరిని ప్రజానిర్వహించి జిల్లాసభలలో ఎన్నుకొనవలెను. సాంకేతికప్రభుత్వాలామంత్రి ఆమోదమును బడయవలెను. జిల్లాసభవారు సలహానిచ్చువారుగానే యుందురు. ప్రతిజిల్లా ప్రధానాధికారికి ఇండియను సీనియర్ డిప్యూటీ కార్యదర్శిగ నుండును. ఇతనికి మేజిస్ట్రేటుహోదా యుండవలెను. రాష్ట్రీయశాసనసభలలో ఎన్నికలు మరల ఆయనపద క్రొత్తశాసనసభవారు మంత్రి గృహన కర్మతని ఎన్నుకొనవలెను. ఇతడు తన మంత్రులను నియమించవలెను. గవర్నరు రద్దుజేసిన మరల ఎచ్చే ఎన్నికలవరకు ఓటిపోయినను ప్రతిపాలముగ శాసనసభ ఓటుచేసినను ధికారముగోనే యుండవలెను.

లూమ్మెండును మోవోసీ బ్రేవుతో కలపుటకు రషియా 900 మైళ్లు రైలుమార్గమును వేయును. దానికి కాపలిన ఇండియను మురితరపరికరములను క్లిబిలంకులో గొనెను. సెంట్రలు ఏషియాటిక్ ధాన్యము, కలపను. గొంపోవును. ఇంటి ప్రతిం, పొగాకును, ఎక్కువగా పండియటం బ్రోత్సహించెదట.

అట్టావారైలు ప్రమాదము

ఫోరుమను చనిపోవుట
మెసిడోటు కాన్స్ట్రెప్టుగారికి చాపు తప్పినది
అట్టావా, జనవరి 30:- మాట్రానుండి కాన్స్ట్రెప్టుగారి గొంపోవుటకు ప్రత్యేకముగ ఏర్పడిన రైలుబద్దలైనది. కాన్స్ట్రెప్టుగారున్న ఒంటి పట్టునుండి తొలగిపోయినది. ఎవరికిని అపాయము గలుగలేదట.
డ్రయింగు, పైర్లుకు చనిపోయిననున్నారు.
అట్టావా, జనవరి 30:- పెర్మనెంటు కేఫార్డుకు ఒక్కడే చనిపోయెనట డ్రయింగు, పైర్లుకు గాయములు తగిలెను. నాలుగుబండ్లు పట్టులనుండి తొలగిపోయినవి. కాన్స్ట్రెప్టుగారి బండిమాత్రము సరిగా నిలబడెను.
అట్టావా, జనవరి 31:- కాన్స్ట్రెప్టుగారిని ఆహ్వానించుటకు మాత్రము రైలుబద్దలకువచ్చిరి. రైలు రావంకుబడి మరలిపోయిరి. పెన్షలురైలుమీద ఆకిని అట్టావాను దీపివచ్చిరి. మొత్తము 9 గురు రైల్వేపనివాండ్లు తుక్కాతులైరి. ఆందులో 8 గురికి బలవగుగాయములు తగిలెను.

ఫ్రాన్సు రైలు ప్రదేశమును ఖాళీజేయవలెను

జర్మనులకోరిక
(బీము సర్వీసు)
బెర్లిన్, జన 31:- ఇక సెంతమాత్రము ఆస్థానము గాకుండ ఫ్రాన్సు రైలుస్థానమును ఖాళీజేయవలెనని డాక్టరు ప్రోస్పర్ గారు కోరిరి. జర్మను పత్రికలు దీనిని ప్రాముఖ్యముగ దలచుచున్నాడు. అన్ని పక్షముల జర్మనుపత్రికలు ప్రోస్పర్ గారి హెచ్చరికను కొనియాడుచున్నవి. లోకల్స్ ఒకంబడికను మన్నించగోరదరే రైలుస్థానం ఫ్రాన్సు ఖాళీజేయవలెనని డాక్టరు ప్రోస్పర్ గారు కడపటిసారి హెచ్చరించుచున్నారని జర్మను జాతీయపత్రికలు దెలుపుచున్నవి.

అబిసీనియా ఆనకట్ట

జర్మను ఇంజనీరులు పూనుకొనుట
(బీము సర్వీసు)
లండన్, జన 31:- సానావరన్నుగర్ అబిసీనియా ప్రభుత్వమువారు ఆనకట్టకు గట్టుకుడజేయటం కెంతయో బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమువారు ప్రయత్నించిరి. కాని వ్యర్థప్రయత్నమైరి. అమెరికను ప్రభుత్వమువారు తమ ఇంజనీరులకు ధనంతులగు కంట్రాక్టులను ఈ ఆనకట్టను కట్టుటకు ప్రయత్నించరాదని యుక్తమై జేసిరి. బ్రిటిష్ వారు ఒప్పుకొనక పోయినను, అమెరికనులు సహకారము సల్పకన్నను అబిసీనియా ప్రభుత్వమువారి ఆనకట్టకు ప్రారంభించెదరు. ఫ్రాంకువార్డులో నున్న పెద్దజర్మను ఇంజనీరులు ఈకంట్రాక్టు నొప్పుకొనిరి. పరిస్థితులన్నిటిని తెలిసికొనుటకు ఇంజనీరు వార్డుమును బయలుదేరుచున్నాడు.

సర్ ప్రాంకు బీమునుగారు

మేయోకన్యతోజేరి భారతీయులను నిరసించుట
(బీము సర్వీసు)
లండన్, జన 31:- ఎన్ఫోర్స్ మెంట్ లో సర్ ప్రాంకు బీమునుగారిట్లు దెలుపుచున్నాడు:- ఇండియాలో భారతీయులు విజ్ఞానులము, నాగరికలనుగో చేపుకొనుచు శతాబ్దములనుండి విదేశీయుల పాలనమునకు లోనై కొంచెమైన అసమ్మతినిజూపుట లేదు. ఇండియాలోతప్ప ఇతరదేశములం దిట్టివారిని జూడదు. ఈసంగతిలకు కారణం బెద్ద! హిందువులు, జనసామాన్యము, హిందూవాలు లేనివారు ఆలోచనలేనివారు ఆలోచనాశీలీని జనసామాన్య మనవలెను. ఇటీవలనే జవాహర్ ప్రచారము సమయచే కొంతవరకు పరదాఫూహ తగ్గింది. మేయోకన్య ప్రధాన విమయములను మూలమునే త్రుగని లోపములకు నిర్వచించినది. మేయోకన్య వ్రాసిన ఆతి బాల్యవివాహవిధానము భారత హిందూశ్రీలను బానిసలుగ జేసింది.

ఇది మనఃపరిశ్రమము జేయు విధ్యాధులు, పీడకర్లు, ఉద్యోగగులు మొదలగువారికి గుఖనిద్ర, విశ్రాంతి నిచ్చును. మందలకు మోహలవ్యములకు ప్రాపకులకులను మనోహరముగ పెంచి కాపాడును. ఈ తైలమునుదుగల రమణీయముగు సువాసన చేపు నలవి గాదు. తలకు రాచి దువ్వుకొనిన ఇరుగుపొరుగు వారిని గూడ పరిమళము వ్యాపించును. తలలో చుండును పుట్టు నియ్యదు. దీనియందు మనోహరమగు సువాసనద్రవ్యములను చేర్చి తయారుచేయించి వేలకొలది సీసాల విక్రయించి మెప్పు బడసి యున్నాము. వేయేల, ఒకసారి పరిశీలించిన నిజము తెలియగలదు.

అమ్మ తాంబూలం దీహో, బాంబాయి - మదరాసు,

కావలసిన అన్ని విధముల సహకారములను జల్లడిచేయ
చిత్రము. దీని సేవన పూర్వకము జనశ్రుతిను సద్గుణమునును.
దీనిని మోడించును అసంఖ్యాకులుగవచ్చి సభయందు పాల్గొన
దు. మనమందరము నడుమునకట్టి కాతీయ పతాకముల నెరుగజే
యును (ప్రేరేపకట్టి ఆపనము రాకుండు సంరక్షించును నైనను
కమిషనువందుగల మనలూర్తి ఆసక్తియిది వల్ల జీవీయుడి అని
చెప్పబడింది. కాలాతీతములును సభాపతి ఆంధ్రమునందు
పూర్వకమును జయప్రసాద గాననానించునని చెప్పబడింది
సభను ముగించి.

స్వామిస్థానవార్తలు

స్వాధీన తణఖాభూమిపై

ఆదాయముపై

ఆదాయపుపన్ను విధింపవచ్చునా?

మదరాసు ప్రొవీన్సు, ఫిబ్ర 1:—స్వాధీనత తణఖాభూమిపై పన్ను ఆదాయముపై ఆదాయపు పన్ను విధింపవచ్చునా యను విషయమున, ప్రొవీన్సులో ప్రధానవ్యాయమాత్రి వ్యాయమాత్రిలు వారిను జాక్సను లిస్ట్ వి. వి. క్రిమినాసల్యంగాన్ కేసును ప్రోటెంబిలో తీర్చుచెప్పిరి.

మదరాసులో నో కన్స్టెటెడ్ కు డ్యు ఒక క్రైతు యువకులు స్వాధీనతణఖాభూమియందుకొని యుగమునగను, తిరిగితణఖాభూమిని సదరు క్రైతునకే కవులు కప్పెను. సదరు కవులు ఆదాయముపై పన్ను విధింపవచ్చునా లేదాదెలవల సినను ఇకొకంటాక్సుకమినరు గారు ప్రొవీన్సువారి అభిప్రాయము నడిగిరి.

సదరు ఆదాయము భూమిఆదాయమనియు భూమిఆదాయమును ఆదాయపుపన్నునుండి కాపనములో 2 వ సెక్సకుమిన నోయింపుమన్నది. గనుక సదరుఆదాయముపై పన్ను విధింప వాదనియు తణఖాదారుతీర్పున వాదించబడెను.

సదరు భూమ్యాదాయము వడ్డీవ్యాపారములోపల్లిన ఆదాయమనియు ఆదాయపుపన్నునుండి తప్పించుకొనుటకు గాను ప్రతివాది తణఖాపేరు పెట్టెనేగాని నిజముగా భూమి వాడేడు స్వాధీనము చేసుకొనలేదనియు ఇవ్వకంటాక్సు కమిషనరుతీర్పున వాదించబడెను.

ప్రోటెంబిలో ఆఫీక సంఖ్యాకలను ప్రధాన వ్యాయమాత్రి వ్యాయమాత్రిలు వారిను క్లిష్ట క్రిమినాసల్యంగాన్ కేసు ప్రతివాది వాదన నంగీకరించి మరల ఆదాయము వ్యవసాయపు ఆదాయమనియు అందుచే ఆదాయపుపన్ను విధింపరాదనియు తీర్పుచెప్పెను ఈ వ్యవహారమున ప్రతివాది యుక్తలేముతో కనుక సంబంధము లేదనియు కొదవ నిబంధనలనుండి తప్పించుకొనుటకు ప్రజలనేక విధముల ప్రయత్నించుటకు పొక్కుగలవనియు నుడిగిరి. వ్యాయమాత్రి జాక్సనుగారు మాత్రము వ్యతిరేకముగ తీర్పుచెప్పెను సదరు ఆదాయము వడ్డీవ్యాపారములో పల్లిన ఆదాయమనియు కనుక మినహాయింపబడరాదనియు నుడిగిరి.

ప్రతివాదికి ఖర్చులను మజరా ఇచ్చుటకు గూడ కొద్ది వారు తీర్పు చెప్పిరి.

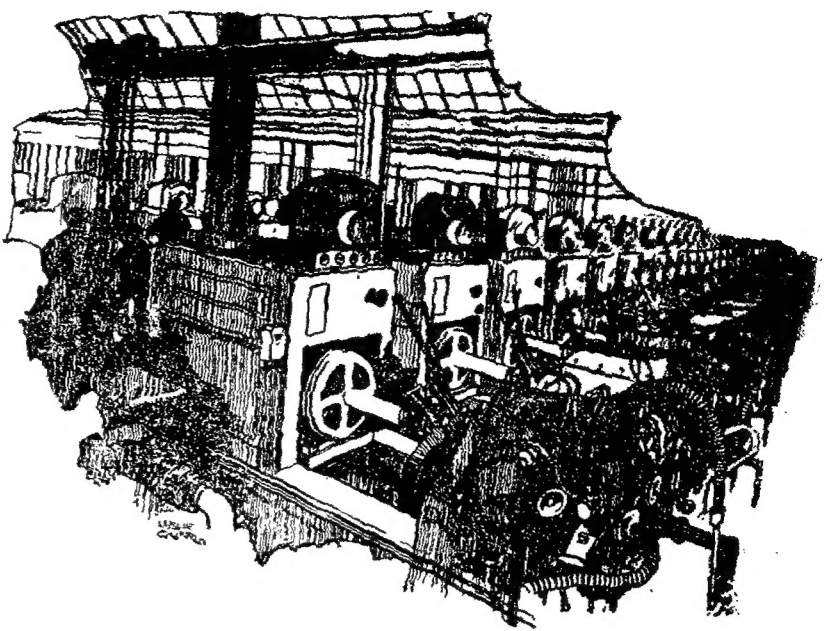
జింగోలు బండిపోలుకేసు

గుంటూరుజిల్లా జింగోలు తాలూకా బమ్మెవరమునండిటి లు చేబ్రోలు రామ గోవిందమును గొప్ప వడ్డీవర్తకని గృహమున జరిగిన బండిపోలు కేసునుందు శిక్షింపబడిన 8,4, ముద్దాయిలు గావించుకొనిన ఆ ప్పీలు నందు, ప్రధాన వ్యాయమాత్రి, వ్యాపకాధిపతి వాయుగారు తీర్పుచెప్పిరి.

ఈకేసునుందు 18 గురు ముద్దాయిలుగలరు. జారీసహాయముతో పెనున్నజడ్డీ ఈకేసును విచారించెను. ముద్దాయిలందు నిర్దోషులని జారీనిర్ణయించెను. 8 గురు ముద్దాయిలందు క్షమాన జడ్డీ, జారీనిర్ణయము నంగీకరించెను. కాని మిగిలిన 10 మందిపందర్బమున నంగీకరింపలేదు. వారిలో 1, 2, 18 ముద్దాయిలు సేర మొనర్చు మండగా పట్టుకొనబడినట్లు అంగీకరించిరి. 15, 16, 17 ముద్దాయిలు గూడ సేర మొనర్చినట్లుంగీకరించిరి. కనుక ఈవిషయమున జారీ అభిప్రాయము సాక్ష్యము వను విరుద్ధముగ నున్నవనియు సదరు ముద్దాయిలు శిక్షార్హులనియు నిర్ణయించి సారికి 8 సం॥ ల కఠినశిక్షను విధించి వ్యాధి-వికారి ప్రొవీన్సుకు పంపెను.

అందు 8, 4 ముద్దాయిలు తీరపున వి. గోవిందరాజు వారి గారు వాదించుచు మి. ప్రై యు జువు చేయ బడిన సాక్ష్యము ఆ ప క త వ క గ నున్నవనియు, వ్యాపకాధిపతివిషయముల నన్నిటిని జారీకి చేరియ చెప్పిరెందున, వానినన్నిటిని విచారించియే ముద్దాయిలు నిర్దోషులని జారీ నిర్ణయించెను గనుక, ఆర్జయముతో జోక్యముగలదనియు కొనరాదనియు వాదించిరి.

వ్యాయమాత్రిలు గోవిందరాజువారిగారి వాదన నంగీకరించి 8, 4 ముద్దాయిలకు నిర్దోషులగ నిర్ణయించి శిక్షను తీర్చెను.

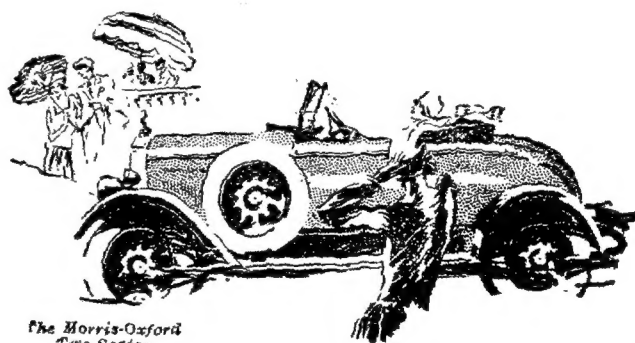

ఐరోపాదేశమందు ప్లాంటు పరీక్షలలో చాలా నాణ్యమైన దని విశదీకరింపబడినది

నూపర్ టేటిక్ డిగ్రీ ప్రకటనయందు పయోగించుట చాలా కష్టపాద్యము. కాని దాని యొక్క సరియైన విలువను మారిన ఇంజన్ టెస్టింగు ప్లాంటు పొందుట కర్తత గలది. ఏలనగా ఐరోపాయందు తయారగు ప్లాంటు లలో క్లె చాలా సర్వోత్కృష్టమైనది. అన్నిటి యంత్రాలయములో రోజుకు 17 గంటలు పనిచేయు 50 ఎక్స్ టెంజిల్ డైన మోటరు మెషీనులు గలవు. అందువలన మారిన ఇంజన్ సరియైన ప్లాంటుకు చేకవని దృఢపర్యవేక్షణ కలుగువలన సరిచేయుచుండును.

అదియును గాక నిత్యము మారిన మోటార్ల యొక్క యింజన్ కిసర్వ డిపార్టుమెంటు వారిచేత క్రొత్తక్రొత్త విషయములను కనిపెట్టబడుచుండును.

మారిన మోటారు కొనినవానికి ప్లాంటును గురించి అంతగా విచారించవలసిన పనిలేదు స్వంతదారునకు కావలసినది సరిగా చాలాకాలమువలన పనిచేయుటయే ఇంతస్వల్ప కాలలో ఎక్కువ సౌకర్యముల నివ్వగలుగున దిదియే

MORRIS

The Wheel of the World

ADDISON & Co. Ltd.,
Mount Road. MADRAS.
ASPINWALL & Co. Ltd.,
CALICUT.

మహారాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘము

బ్రిటిషుపన్ను బహిష్కార ఉపసంఘము
పూనా, ఫిబ్రవరి 1:—మహారాష్ట్ర కాంగ్రెసు కార్య నిర్వాహక వ్యవహార ఎల్. వి. భోపల్కర్ గారి అధ్యక్షత క్రింద సమావేశమయి కె. ఎఫ్. వారినునుగారు విడుదలైనందుకు ఆభినందించుచు, 124 ఎ. సెక్సునుక్రింద శిక్షపడిన చేపు, హరి కరు గార్లను ఆభినందించు తీర్మానించిరి

బ్రిటిషుపన్నుబహిష్కార తీర్మానము అమలు జరుపుటకు తగు వస్తువుల సెంటుకు ఒక ఉపసంఘము నియమించిరి. వీరు 8 వ తేదీ పూనాను గూర్చుకొని ప్రచారము చేయుచు స్పాడు. రాయలు కమిషను నిరసించుచు సర్ జాను సైనును గారికి తలసంప కాంగ్రెసువారిని కోరిరి. (ఆ. ప్ర.)

లాకాలేజి విద్యార్థికి శిక్ష

పండిత సంతానంగారి నాహ్వయించినందుకు తిరువాండ్రం లాకాలేజి అధికారుల వింత చర్య తిరువాండ్రం, జన 30:—కేసంపాటి, వి. ఎల్. కను గరి విద్యార్థి లాకాలేజి అసోసియేషను కార్యదర్శి పండిత కా. సంతానంగారిని పిలిపించి రాజకీయ విషయములపై విద్యార్థులకు పన్నుసంప కోరినందుకు అధికారులచే సస్పెండు చేయబడిరి. సంతానంగారి ప్రార్థనపట్టు పుడు లాకాలేజిసంఘము, గుణజమాన్యమున సభ జరిగిన. పాటిగారు పరీక్షకు హాజరుకావలయునని జేయుటపై వారి టెన్సు సర్టిఫికేటుగూడ నిరాకరించిరి.

(ప్రీ ప్రెస్.)

నానత్యాన్వేషణము

మహాత్ముని స్వీయచరిత్ర

శాల్మలభాగము — 36 వ ప్రకరణము

ప్రాయశ్చిత్తోపవాసము

బాలరస బాలికలకు పరిచయకరమైన పెంచువారికి విద్య చేయటం చాల కష్టమైనదను కవయమును నే ననుభవము చేసిన స్వప్నముగా తెలుసుకొన గలిగితిని. నేను ఉపాధ్యాయునిగాను, సంరక్షకుడనుగాను, నా విధిని ప్రవృత్తిగాగా ఆరవేర్వలెననిన వారి చిత్తములను విశేషముగా పోషింపెను. వారి ముఖములములను నేనుగూడ ననుభవించుచుండెను. వారికి కలిగిన యిబ్బందులను బోలించుటకు నేను వహించుచు వేయవలెను. బాల్యమున వారి వ్యవహారములలో నున్నానునున్న ఆభివృద్ధిలకు సరియగు మార్గమును త్రొప్పవలెను.

సత్యాగ్రహమొనరించినవారిని కొందరిని చెరపాలనండి మనగానే మాట్లాడుచు ఆశ్రమములో జనసంఖ్య చాల తక్కిపోయినది. ఛానెల్సువారు మాత్రమే మిగిలియుంటే, కావున నేను వారిని తీసుకొని ఛానెల్సుకు పోతిని. ఒకసారి నేను ఛానెల్సుబద్ధులలో నుండగా ఆశ్రమము నాను లెద్దకు వీతి బాహ్యముగా ప్రవర్తించిరి తెలిసినది. సత్యాగ్రహము విఫలమైనదను వార్తను వినిపింపించుకొనినాడు నాకు కలుగనంతటి సంతాప మివ్వారకు వినుటలన నాకు తక్షణమే కలిగినది. ఆనాడే ప్రేయసుగ్గా ఛానెల్సుకు పోతిని. ఈవార్త ను నాకు కలెనుచేసుకాకే తెలిసి. అందువలన నాకు కలిగిన సంతాపము నాతడు గుర్తించెనగాన నేనొంటిగా ఛానెల్సుకు వెళ్లుట కతడంగీకరింపలేదు. తానుగూడ నానెంటున చెప్పదని చట్టుపట్టెను. మే విరువురమును బయలుదేరితిమి.

దిద్దులు ఆశ్రమముగా మెలిగినచో సంరక్షకులకు విద్యార్థులు దుర్మయలైనచో ఉపాధ్యాయులుగూడ తొలగి కందులకు బాధ్యులగుదురు. కావున ఈవిద్యార్థుల దుర్మయమునకు నేనుగూడ బాధ్యుడనగుదును. ఈవిషయమున నిదివరకే నా భార్య నూచించియుండెనుగాని పరుల నమ్ముట స్వభావము గలనాడనగుచే నే నామెమాలను పాటించలేదు. నేను కొన్ని కోణాలు ప్రాయశ్చిత్తోపవాస మొనరించినచో ఆపరాధులు తామెనర్చిన ఆశ్రమములన నాకు కలిగిన మనోవ్యభ్రాంతి బాగుగా గ్రహించగలగుదురనిగూడ నాను తోచినది. వారములలో నా ఉపవాసమును అటపిమ్ము నాలుగునెలల పదిహేనరోజులు ఏకాధిక్తమును సలుపుటకు నేను నిశ్చయించితిని. నాసంకల్పమును ముగించుటకు కలెనుచేసుకాక చాల ప్రయత్నించెనుగాని నేను మానలేదు. అంతట తానుగూడ నీ ప్రాయశ్చిత్తోపవాసము నొనరించెదనని అయన చెప్పెను. ముదితమగు నాయన శ్రమము నేను నిరాకరింపజాలకపోతిని.

నేనీటుల సంకల్పించుటలననే నాభారము చాలవరకు తొలగినది. ఆపరాధులపై మొదలకలిగిన అగ్రహము తొలగిపోయి కేవలము కనికరముమాత్రమే మిగిలినది. ఇట్లు చాలవరకు మనశ్శాంతిని బడసినసిమ్ముటనే నేను ఛానెల్సుచేరితిని. పిమ్ముట నేను ఆపరాధులనుగూర్చి కొందరి నడిగి మరికొన్నివిషయములనుగూడ తెలుసుకొంటిని. నేను ప్రాయశ్చిత్తేదికీలును పీఠమున ఆశ్రమములకు కందరికిని సంతాపముకలిగినదిగాని పాపచింత తొలగినది. పాపకార్యములను చేయుటలన చాలదారుణముగా భరితము కలుగునని అందఱును బాగుగా తెలుసుకొనగలిగిరి. నాకు బాల్యంలోను బాలికలలోను సంబంధము మరింత దృఢమైనది.

దీనివలన కలిగిన మరల యొక విషయమును బట్టి మరి కొంత కాలము నకు నేను మరల పదునాల్గురోజులు ఉపవాసముచేసితిని. నానెలన నేను ఆశించినదానికంటె చాల అధికమగు మేలుకలిగినది.

ప్రతి పాపకార్యమును విద్యార్థులు తప్పచేసినపుడెల్ల ఉపాధ్యాయులు ఉపవాసముచేయుచుండవలెనని నా ఆశ్చిప్రాయముగాదు. దీనినిబట్టి యెవ్వరు నలు లభిప్రాయపడగూడదు. పరియును స్వప్నముగా గ్రహించగల శక్తియును కలవారమాత్రమే యిందుల కధికారులగుదురు. ఉపాధ్యాయులనును విద్యార్థులనును నిక్కమగు పరస్పరప్రేమ లేనపుడును, విద్యార్థులదుర్మయ

మువలన ఉపాధ్యాయులకు గాధను సంతాపము కలుగనపుడును, విద్యార్థులకు ఉపాధ్యాయునిపై భక్తి లేనపుడును ఉపవాసము దానివలన పోషింపజాలగలవచ్చును. కావున అన్ని సందర్భములలోను ఉపవాసము పరికరముగాని విద్యార్థులు చేయు ఆశ్రమములకు ఉపాధ్యాయులు బాధ్యులనట కెట్టి సంశయమును లేదు.

మొదటి ఉపవాసములన యెవరికిని యెట్టియిబ్బంది యును కలుగలేదు. విశిష్టశక్తియులన్నియును యథావకారముగనే జరుగుచుండెను. ఈ ఆయుధములను నేను కేవలము పండ్లమాత్రమే తినుచుంటిని. రెండవసారి ప్రారంభించిన 14 రోజుల ఉపవాసమునందు రెండవవారములో నాకు కొంత యిబ్బందియే కలిగినది. అప్పుడు రానువానుమహిమను నేను బాగుగా గ్రహించగలియుండలేదు. అందువలన కష్టములకు సహించగల శక్తిగూడ తక్కువగానేయుండెను ఉపవాసము చేయునపుడు నీర్లుగూడ నోచికి ఎంతమాత్రమును దురింపవు. నీర్లు దురింపకపోయినను నీళ్లకు విస్తారముగా త్రాసుచుండుట విధియను విషయముగూడ నాకప్పుకు తెలియదు. మొదటిసారి ఏడురోజులు ఉపవాసముచేసినపుడు నా కెట్టి యిబ్బందియును కలుగకపోవుటచే రెండవసారి నేను చాల ఆశ్రయగా గూడ నుంటిని. మొదటిసారి ప్రతిరోజునను నేను తొట్టిన్నానములు చేసితిని. రెండవసారి ప్రారంభమున రెండు మూడు రోజులుమాత్రమే చేసి తరువాత తొట్టిన్నానములు మానివేసితిని. నీర్లు నోటికి ఆసవ్యముగానుండుటచే నీళ్లనుగూడ పరిగాత్రాగలేదు గొంతు ఎరుగొనిపోయినది. హింసగ్రస్తులయ్యెనది. కడపటిరోజులలో రహస్యముచెప్పివచ్చేగాని అంతకుంటె దిగ్గరగా మాటలాడకపోతిని. ఇటులన్నను పదిని మానలేదు. నేను వ్రాయవలసిన విషయములను నుచేసి ఏ వ్రాయించుమంటిని రామానుజము యక్కను పనిత్రాగంధములను నదినించి విసురుంటిని. అవ్యవసరములకు విషయములను గూర్చి యితిమలతో చెప్పించుట తగినంత శక్తిగూడ నాకుండెను. (మా.క. గాంధీ, ఎం. యి.డి.యా.26-1-28)

మెక్సికోలో నున్న మెక్సికోన రాజ్యములో విప్లవకారులను 600 మందిని పెదెలలు నేలలు పారవోలెను. పెదెలలు నేలలో 16 గురు పనిపోయి, 12 గురు క్షతగాతులైరి.

అందమనునది ప్రతి
స్త్రీ పాంపదగినట్లు
చేరువకో నున్నది.

VEN-YUSA
శరీరమునకు నూతన
ప్రకాశమును గలిగించు
(పాలనానూ సంబంధమైన మిగిలిన
వంటి సహజము.

కెమిస్టులు, సుగంధద్రవ్యము లమ్మవారల యొద్దను చక్కని వాడిలలో నుండి అమ్ముబడును. ఏతెట్లు దాదాఅందుకో, మదరాసు.

కేలకొలన స్త్రీలు తమ అందమునకు ముఖ్యకారణము వెన్ యూసా యే అని నేకు చెప్పుచున్నాడు. అందు పరమరహస్య మెట్టియన చెప్పుమును (పాలనాయువుతో స్నాన మాచరించినట్లు జేయును. వెన్ యూసా ముఖమును తేలుపఱచి, నుండరముగా ప్రకాశించుటకు జేయును. వాడి నలతకు, మరల నూతన వికాసమును చేపూర్చును.

చర్మమును మృదువుగా నుండునట్లుజేసి శుభ్రపరచును. ఎండవేడిమివల్ల గలిగిన, కందులు, వాడులు, వికృతాకారమునప్పులు, ముఖకాంతి తగ్గుట మొదలగునవి పోగొట్టును.

మిక్కిలి పరిశుద్ధముగా నుండుటకు, నూతన వికాశము గలిగించుటకు వాడుట కింపెనది వెన్ యూసా క్రిము జిడ్డుగానుండదు. నేటినుండి యే వెన్ యూసాను వాడుట ప్రారంభింపుడు. మీఅందము ఎట్లు ఆభివృద్ధిపొందునో గమనింపుడు. "చర్మమునకు నిర్మల స్నానముగగ్గును"

ఆధ్యాత్మిక ప్రకటనము ది మిస్ట్రీ మాన్

మూర్ఖవ్యాధులను నయమొనర్చును
రెవెన్యూములనుండి మూర్ఖ సంబంధమైన వ్యాధి పీడితులైన మా సహోదరీ నిమిత్తం ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములవల్ల ది మిస్ట్రీ మాన్ దరిజేరిన వానిని 4 ప్రశ్నలడిగితిని. ఆమెకు మాచికి నే వ్యాధి నూచలకనుగొనకుండుకనే వ్యాధి నివారణ మగునని చెప్పెను. వారి సలహా కల్పించెట్లించితిని ఎట్టి విచారణలేకయే వారి చికిత్స కొనెంబడితిని. వారుచెప్పినవిషయమునే వారిటాటి శీల నుపయోగించి మిగుల సంతోషాశ్చర్య చక్రమునైతిని. నా సహోదరీ వ్యాధినుండి విముక్తి నొందినట్లు కనుకొంటిని. మనము వేదాంతములో చెప్పించు సంగతులకంటె యీ లోకమునను వ్యవస్థాకమునను ఎక్కువగా నున్నవని తెలుసుకొంటిని.

యం. యర్. టాల్ వార్.
ప్రశ్నలకు సదుత్తరము లివ్వబడును. భవిష్యతు పరిగా చెప్పబడును.

శివీతులైనవారివిగాని మృత్యులైన వారివిగాని మారశిశువులందు ఎసింయవారల యొక్క ప్రతిమలు చూపబడును. పోటోలు యివ్వబడును. దీర్ఘవ్యాధులు ఆసాధ్యములైన వ్యాధులనుగూడ ఫీజిక్ పవర్ వల్ల నయము కాగిలవు 4 భవన్ ప్రశ్నలకు రు 5/- సలహా పొందుట వేళకు ఉపయం రె Xoll మొదలు నుద్యాన్తం Xoll 1-0 వరకు నాయంత్రం Xoll 4 మొదలు Xoll 7 వరకు ఇతర వివరములను నేనుగూడాని పుస్తకముల మూలమునగాని యాదిగన అడ్రెసునకు వ్రాయుదును.

The Secretary, THE PSYCHIC LODGE,
50, Walajah Road, Mount Road, Madras.

గజ్జికెత్తెలము

జెల దట్టి 1-కి రు 0-4-0; వి. వి. సహా 0-9-0,
ఈ తెలమున బాలకు పూలు రాచిని దీప్, గజ్జికెత్తెలును, జెల మొదలగునవి నడించును. తత్వక కవిశయము.
అన్యభాగవం దివో, బొంబాయి - మదరాసు.

ఆమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్పవాడే వేలవేలు
యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది
 తలనొప్పుల మాన్పును, వాయు పోట్ల
 బాపును, పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును,
 పోట్ల బోగొట్టును, బెడుకుల భేదించును,
 వాపుల రూపుమాపును, దగ్గును తగ్గించును,
 గురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
 చేత శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
 లగించును. నొప్పులు తగ్గించును. విదేశము
 లో గూడ వాడుచున్నారు.

ఆమృతాంజనము అన్నివిధములకు
 నొప్పులకు నంజీవివంటిది.
 పంచభావ చీటి మూచి కొనిన
 మోసము గలుగదు.
 చక్కని డబ్బితో నహా సిసా 1-కి 0-10
 డబ్బన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.
 ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది.
ఆమృతాంజనం డిపో
 6, 7 తంబు తెట్టివీధి, మృదాను
 జిల్లా
 249, ఫ్రేరిరోడ్డు, ఫోర్టు, బొంబాయి.

గుడివాడ (స్వకీయవిలేఖరి)

తాలూకాబోర్డు ప్రభుత్వమువారి వశ మొనర్చుట
 జనవరి 31:—ఇంతకాలముండియు ఆంధ్ర మహాజను
 లు గుడివాడ తాలూకాబోర్డువారి నిర్ణయము కొరకు ఆతురత
 తో నిరీక్షించుచుండుట సహజము. అనేకమార్లు వాయిదాలు
 వేయబడిన యీ తాలూకాబోర్డుపట్ల అధ్యక్షుని ఎన్నిక నిమి
 త్రము కష్టజిల్లాబోర్డు అధ్యక్షునిచే నిన్నటిదినము సమావేశప
 చుటచేసెను. తాలూకా ప్రజలలో వెనుకటి సభనాడు ప్రకటించి
 పబడిన యాత్నాహముగాని ఆర్థికముగాని నేడు కానరావు.
 అతరులకు కారణము యిరువత్తు ములవాడకు తమతమ విజయ
 మును గూర్చి సంకీర్తనములై యుండుటచే ఒకరికి స్థానములము
 కలదు. ఒకరికి సంఖ్యలు కలదు వెనుకటిసభ్యులునువలె
 నే యిప్పుడును రక్షకభటులు బోర్డు కార్యాలయమునంద
 హగనుండి. వెనుకటిసభ్యులకు ప్రేక్షకులసంఖ్య స్వల్పముగ
 నే యుండినగాని ఎవరిని లోనికిరానివ్వలేదు. జిల్లాబోర్డు అ
 ధ్యక్షులు సరిగ్గా 2 గంటలకు సభను ప్రారంభించుచు సభ్యులకు
 ప్రభుత్వపువారి ఉత్తర్వును వినిపించి సభను సమావేశపరచుట
 తో తన విధుక్తము తీరినదనియు, బోర్డుమొక్క తాత్కాలి
 కాధ్యక్షులే సభను కొనసాగించవచ్చుననియు వెల్లడిచిరి. అం
 దునైన జన్మింపజేసిన సభ్యులలో నొకరు తాత్కాలికాధ్యక్షులు
 సభను నడిపింపరాదనియు, వారికొకటి చొప్పునవారనియు
 ప్రభుత్వమువారి యుత్తరవులలోని యుద్దేశ్యము జిల్లాబోర్డు అధ్య
 ష్టులే నాటిసభకు అధ్యక్షుల వహించవలెననియు వాదించిరి.
 అందుపైన స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులలో నొకరు జిల్లాబోర్డు అధ్య
 ష్టులు సభకు అధ్యక్షులవహించుటకు అధికారములేదనియు ప్ర
 భుత్వమువారికి మరొకరిని నియమించుటకే అధికారముగలదని
 యు, సభ్యులకు అందజేయబడిన నోటీసులలో అధ్యక్షునిపేరు
 వ్రాయబడినదనియు, ప్రభుత్వమువారి ఉత్తరవు జిల్లా
 బోర్డు అధ్యక్షులకు యీ సభకు సమావేశపరచుటకు మాత్రమే
 అధికార మొసంగుచున్నదనియు బహుచెప్పుచు జిల్లాబోర్డు
 అధ్యక్షులు నాటిసభకు అధ్యక్షుల వహించుటకు వీలులేదని తి
 మిత్తేవదన తెలియబరదిరి. అంతట సభ్యులెల్లగును ఏకగ్రీవ
 ము గల ముగ్గురు సభ్యులు తమ వీరిని పోలికగా తీసికొనిన నే
 నుండియున్నదియు, జిల్లాబోర్డు సభ్యులు వెల్లడిచిరి.
 కొంత సంప్రదింపు జరిగినపిమ్మట రెండవరక్షమువారు అందుల
 కంగీకరించుటచే మొదట తెలుపబడిన ఆక్షేపణ వ్రాసంహరిం
 చుకొనబడినపిమ్మట జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులు సభ్యులను రాజకీయ
 ప్రమాణములకు గైకొనుడని కోరుటతో సభా కార్యక్రమమును
 ప్రారంభించిరి. సభ్యులలో కొందరు అట్టి ప్రమాణములను తా
 మిదివరకే తీసికొనియుండుటచే మరల తీసికొనవలసివని తెలియ
 చేసిరి. కాని అధ్యక్షులు ఎల్లరును ప్రమాణముల గైకొనవలసినది
 గా చెప్పుటచే అందరూ ప్రమాణములగావించిరి. కొందరుసభ్యు
 లు తమతమ పేర్ల ఎదుట అధ్యక్షుని కోరికపైన నీ ప్రమాణము
 లను మరల గైకొంటిమను రిమార్కును వ్రాయవలసినదిగ అధ్య
 ష్టుని కోరినవిషయం ఆ ప్రకారము వ్రాయబడెను. బోర్డుసభ్యు
 ల సంఖ్య 24 అయియుండ, ప్రమాణముల గైకొనిన సభ్యులు
 25 రు 4 ముందుండిరి. కారణము తిరిగిచేసి శ్రేష్ఠ అనువార
 లు యిద్దరును సభ్యుల మని సభకు హాజరుగుటచే. ఇక ఎన్నిక
 సన్నాహములు జరుగుచుండ స్వరాజ్యపక్షమువారిలో నొకరు
 లలో 24 గురు సభ్యులకుగాను 25 గురు హాజరయి యున్నా

రనియు, ఇట్టి సభ కార్యక్రమమనియు, ఎన్నిక జరుగరాదనియు
 ఆక్షేపణను తెచ్చిరి. ఈ ఆక్షేపణ మరొకరిచే అనువదించబడెను.
 సభా వ్యవహారము లిట్టి విషయస్థితియందుండ రాజీప్రయత్న
 ములు ప్రారంభింపబడెను. మొట్టమొదట తాలూకా బోర్డు
 తాత్కాలికాధ్యక్షులు రాజీవామానోసగుటలను బోర్డుఅధ్య
 ష్టుని ఎన్నికలు ఫిబ్రవరినెల రెండవవారమునకు నిలిపియుంచు
 టకును, అంతవరకును యీ తాలూకాబోర్డు జిల్లాబోర్డు అధ్య
 ష్టుని వశమందుండుటకును, రాజీవరతులగు నుడువటుల వుధ
 యపక్షులవారకును నిర్ణయించుకొనినటుల తెలియచున్నది.
 సుస్థిరమైనసన్నాహమును స్థాపించబడవలయు నిర్ణయద
 మగు అంత్యోర్థయమును గావించబడవలయు, యీరాజీకొరకు
 కాలహరణ మయ్యెను. తాలూకాబోర్డు తాత్కాలి కాధ్యక్షులు
 తమపదవికి రాజీవామానోసంగిరి. తుట్టుతుడకు యీలోపుగ ఒకే
 పేరుగల యిద్దరు సభ్యులలో నొక మైన సభ్యులెవరయినది తేలి
 నకు తేలకపోయినను ఫిబ్రవరి 16 వ తేదీన అధ్యక్షుని ఎన్నిక
 కొరకు సభ జరుగునటులను, అంతవరకు ను, బోర్డునిశ్చయ
 దివిష్యా దివిజనతో ఆఫీసుగారి వశ మం దుంచుటకును
 తీర్మానింపబడెను. 25 గురు సభ్యులతో సభనుగావించుట ఆకా
 శ్రీయమనియు యిట్టితీర్మానమును గావించుట అంతకంటె
 ఆకాశ్రీయమనియు, తాత్కాలికాధ్యక్షులు రాజీవామానోసంగి
 నపిమ్మట జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులు వారిస్థానీ మరొకరిని నియమిం
 చవలయునని ఆప్తపండుగలయియు, అట్లుగాక రిజిస్ట్రార్డివిజనతో
 ఆఫీసుగారికి వశపర్చునూడవనియు బోర్డు రద్దుగావించబడినపు
 డుమాత్రమే ప్రభుత్వమువారు బోక్యముకలిగియుకొనవచ్చునని
 యు పలువురుహామించుచున్నారు. రాత్రి సుమారు 9 గంటలకు
 సభ ముగింపబడెను. గుడివాడతాలూకా ప్రజలందు స్థిరమైనసఖ్య
 త చేయక కాలము యింకను దూరముగ వున్నదని మాత్రము యీ
 సభావ్యవహారములు చెబుచున్నది.

గుడివాడవిద్యార్థుల మహాసభ

1-2-28-న తేదీని సాయంత్రం 5 ఘంటలకు గుడివాడ
 లో చెరువుకట్టవీధివరకు గాంధీ చౌనువరకు రానున్న నైపును
 కమిషను బహిష్కరించుటకు గాను సమావేశమయిరి. బందరునుం
 చి శ్రీయుత చెరుకువాడ నరసింహం, బందరు తాలూకాబోర్డు
 ప్రెసిడెంటుగారును గొట్టిపాటి బ్రహ్మయ్యశాస్త్రి, శ్రీశిర్సేని
 సుబ్రహ్మణ్యంశాస్త్రి వై. గారాగార్లు సభయందు వాల్గొనిరి.
 ఈ సభాధ్యక్షులగు గొట్టిపాటి బ్రహ్మయ్యగారు శేపు
 రి-వ తేదీని నైపును సప్తక కమిషను బొంబాయిలో అడుగు
 పెట్టునన్నదనియు, ఆనాడు భారతదేశమంతయు హరతాళము
 పలుపవలసినదనియు, ముఖ్యముగ విద్యార్థులందరూ ఆదరము
 పాకకాలకు వెళ్ళకుండవలెనని హెచ్చరించిరి. తరువాత చె||
 వెంకటనరసింహంగారును సుబ్రహ్మణ్యము గారును ఆనాడు వి
 ధ్యార్థులకు ప్రవృత్తమును గురించి గంభీరపాత్రావహించి విద్యార్థు
 లందరిని అమితోత్సాహపూరితులగు చేసిన తరువాత విద్యార్థు
 లలో ఒకరిచేత బహిష్కార తీర్మానము ప్రతిపాదించబడి
 ఏకగ్రీవముగ ఆమోదింపబడెను.

(విలేఖరి)

బొంబాయిమిల్లు నమ్మె అంత మొందుట
 బొంబాయి, ఫి బవరి 1:—సామానుమిల్లుల పమ్మెక్కుట్టు
 క్రమేణా అంతరించుచున్నది. మొదటమూలముబడిన 9 మిల్లులలో
 4 అప్పుడే తెరువబడినది. మిగిలినవిగూడ తెరువబడును. (ఆ.ప్రె.)

శ్రీ లక్ష్మీ జ్యాయలరీకంపెనీవారి శ్రీ కృష్ణ
 క్యాలెండరు—ఈ కాలెండరునందు విలాసముగా నున్నాన
 వనమునం దాసీపడైన శ్రీ కృష్ణుని మోహనమూర్తి కలదు. ఇట్టి
 ప్రధాన కార్యాలయము బెజవాడలో కలదు. ఏ శ్రీ లక్ష్మీ
 6/289 నంబరు గృహమున నున్నది. (ప్రాప్తే) బతు శ్రీ యు త
 ఎక్కని లక్ష్మీవారాయణ చౌదరిగారు. రత్నములు పచ్చలకెం
 పులు, నీలాలు మొదలగు కట్టడపువస్తులలో నీడ ప్రవీణులు.
 వలయువారు బెజవాడకు వ్రాయవలెను.

మాసీకంపెనీ క్యాలెండరు:—చెన్నపురిలో గొప్ప
 పాశ్చాత్యవర్తకసంఘములలో మాసీకంపెనీ యొకటియైయున్నది.
 3. ఈకంపెనీ 1848 లో యేర్పరచబడినది. వీరు పండిన కా
 లెండరును స్వీకరించితిమి. ఇది చాల పెద్దపయిజు కలది. ఆంధ్ర
 మునందే పెద్దపకు నంకెలును అక్షరములును కలిగియున్నది. వీరు
 విరను ఫౌండరీ సేర్పరచిరి. రత్నను ఆయులుయింజనులు, యింజు
 నీలంగు సామగ్రిలు, లోహములు, రంగులు, తెల్లినీటరులు
 మున్నగునానిని వీరు విక్రయించెదరు. వలయువారిటుల వ్రాయు
 వలెను.

మెసర్సు మాసీ అండులో లివిడెను, పానుఆఫీసు.
 మెయినురోడు, రాయపురము మదరాసు.

ఆంధ్ర ఆయుర్వేదికు ఫార్మసీవారి ధన్వంతరి
 క్యాలెండరు:—ఈ క్యాలెండరునందు శ్రీ ధన్వంతరస్వామి
 దివ్యముగళ విగ్రహము రంగులతో మిక్కిలి శృంగారముగా ము
 ద్రింపబడెను. ఈ కాలెండరునందు నెలలు వారములు తేదీలు
 మార్పులు తగిన యేర్పాటుకలదుగాన నిక 1928 కి మాత్రమే
 గాక ఎల్లవృత్తికినిగూడ నుపయోగించును. చెన్నపురి ఆయు
 ర్వేదిక కళాశాల ప్రధానాచార్యులగు భిష్మగిరీశ్వర్ శాస్త్రి ఆ
 చంటు లక్ష్మీవతి బి. ఏ. ఎం. బి. సి. ఎం. గారు యీఫార్మసీ
 ప్రారంభమును మూలాధార భూతులనై యున్నారు. కార్య
 స్థానము చెన్నపురిలో మాంటూరోడ్డుకు చేరవను వారి ముఖా
 నందు 19 వ నంబరు గృహమున నున్నది. సుప్రసిద్ధ కార్యక్రమ
 బహిరింగ ఆయుర్వేదోపధ్యక్షులను తమకు చేసి విక్రయించు
 నట్టి సంఘ మిదియొక్కటియే. ఈ కాలెండరునందలి ధన్వంతరి
 స్వామి పటము ప్రతి యింటను ఆరాధింపబడుచుండవలెనను
 సత్సంకల్పమువలన భిష్మగిరీశ్వర్ గారు యీ పటము మూలపటము
 (జరిజినలు) కాపీలైటు అధికారముతోగూడ బొంబాయి నగ
 రనునందలి కాలండరు మాన్యుఫాక్చరీంగు కంపెనీవారి కొను
 గిరి. ఆకంపెనీవారు మాత్రమేగాక బామిలునాడు ఆయు
 ర్వేదికు ఫార్మసీ, కె. మి. శా. పార్సీ లు ఫార్మసీ
 ఆర్. సి. అండులో మున్నగు పెక్కు కంపెనీలవారు
 గూడ ఈ కాలెండరులోనన్నట్టి ధన్వంతరి స్వామిపటముచే
 ముద్రించి కాలెండరులను ప్రకటించినందులకు ఆంధ్ర ఆయుర్వే
 దికు ఫార్మసీవారు చాల సూరీషము వెల్లడించిరి. ఈ ధన్వంతరి
 కాలెండరులు వీరివద్దగూడ దొరకును. వల వలయువారిటుల
 మాత్రమే. వలయువారిటుల వ్రాయవలెను.

మేనేజరు ఆంధ్ర ఆయుర్వేదికు ఫార్మసీ, 19 మెసర్సు
 రోడ్డు మూలుకోడ్డు, మదరాసు.

శ్రీ శ్రీ పానుప్రభు అంత్యక్రియలకు పానుప్రభు
 నేనాని, మార్గలు ఫాకుగారు వేడలెవరిని ప్రకటించిరి. పాను
 లునాలో పానుగారిని భూస్థాపితముచేతురు. తేదీ ఇంకను
 నిర్ణయము గాలేదు.